

ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยป้อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

**PROBLEMS AND GUIDELINES OF NARCOTIC PREVENTION
OPERATION IN BAN HUAIPOR SCHOOL UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

เลขทะเบียนหนังสือ.....	186457
Bib - Id.....	58420
Barcode.....	2000 112506
เลขเรียกหนังสือ.....	362, 293
ของ.....	27978
นักดล เฮ่ประโคน	ภ.1 2554

ภ.1
(2 กิ่ง)

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2554

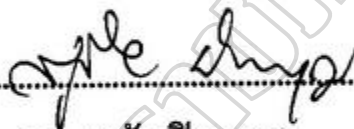
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์
ของ นายนภดล เฮ่ประโคน เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยากรณ์ สิริภานุมาศ)

.....กรรมการควบคุม
(ดร. สาทิต ผลเจริญ)

.....กรรมการควบคุม
(ดร. สุรัชย์ ปิยานุฏ)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกร รัตกุล)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวมินทร์ ประชานันท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน 27 ก.พ. 2555 พ.ศ. 2554

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2	
ผู้วิจัย	นภคล เอ่ประโคน	
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ ประธานกรรมการ	
	ดร. สาทิต ผลเจริญ	กรรมการ
	ดร. สุรชัย ปิยานุกูล	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน ครูในโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 13 คน ได้หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 10 คนและนักเรียนในกลุ่มปกติ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 52 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปออยู่ในระดับปัญหา มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ส่วนด้านการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอมีดังนี้คือ

2.1. บทบาทของโรงเรียน โรงเรียนต้องจัดบริการแนะแนวอย่างจริงจังโดยเน้นทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 คือ ควรดำเนินการสำรวจและติดตามข้อมูล ควรจัดทำระเบียบสะสมประวัติของนักเรียนทุกคนและทำ

กรณีศึกษาเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ด้านการบริการให้คำปรึกษา ควรจัดครู - อาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ และควรจัดให้มีการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดกิจกรรม และ โครงการที่เป็นการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดเช่นการอบรมพุทธบุตรการจัดการหาทุนการศึกษา กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพนักเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนและควรส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะในการดำรงชีวิต

2.2 ด้านบทบาทของชุมชน ผู้ปกครองควรมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน ป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน มีการกำหนด วิทยาลัยร่วมกันนอกจากนั้นชุมชนควรมีการประสานงานด้านการป้องกันสิ่งเสพติดระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูใน โรงเรียนบ้านห้วยป่อ โดยมีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย ในชุมชนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดเช่นสถานีตำรวจ สถานีอนามัย โรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ปกครองนักเรียน มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย และเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีโอกาส ตรวจสอบร่วมวางแผนการป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียน

TITLE Problems and Guideline of Narcotic Operation in Ban Huaipor School
under Buriram Education Service Area Office 2

AUTHOR Noppadon Heyprakhon

ADVISORS Assistant Professor Dr. Piyaporn Siripanumas Thesis Advisor
Dr. Satit Pholcharoen Co-advisor
Dr. Surachai piyannukool Co-advisor

DEGREE Master of Education **MASJOR** Educationa Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat Univercity **YEAR** 2011

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the problem and guidelines of Narcotic preventive operation in Ban Huaipor School under Primary Education Service Area Office 2. The target group consisted of an administrator, 18 teachers in Ban Huaipor School and 13 school committees. The researcher collected additional data by purposive Interview. The researcher interviewed the teachers in Ban Huaipor School, 10 students' Parents and 10 students in regular groups for a total of 52 people. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. The collected data were analyzed by percentage, mean standard deviation and the content analysis. The results of the study were as follows:

1. The problems of narcotic prevention operation in Huaipor School under Buriram primary Educational Service Area Office 2 as a whole was at high levels. When Considering at each aspect, it was found 3 aspects with high levels i.e. life skill training for the narcotic prevention come the first, followed by student assistance activities, and public relation publishing about nacroctic ; whereas, asking cooperation in narcotic prevention campaign was at moderate level.

2. The guidelines of narcotic prevention operation in Ban Huaipor School were as

Follows:

2.1 School roles : school should provide the guidance service services seriously emphasized on 5 main services included : individual investigating services, informative services, consulting services, personnel provision, and following up services. The suggestions of the narcotic prevention operation in Ban Huaipor School under Buriram Primary Educational Service Area Office 2 included : should conduct the survey and follow up The information ; should collect every student portfolio and should do the case study of student's with narcotic involvement history. On guidance service aspect : should provide enough qualified student's advisors and should arrange the seminar for student's advisors and parents. On creative activities : should arrange the activities and projects that involve the narcotic prevention campaigning such as the seminar for young Buddhists and providing the scholarships, student's health promotion activities, home visiting activities and should promote and educate the student's with living survival skills.

2.2 Community roles : the school should give the chance to the guardians To be the community in narcotic prevention in school and the role of the community Should be specified clearly. The shared vision should be done. Moreover, the community Should coordinate the narcotic prevention between the basic school administrators and teacher in Ban Huaipor School by setting the network group for narcotic prevention such as police station, sanitary station, schools, Sub district Administrative Organizations, and guardians. The meeting and network development should be operated and open the chance to network to evaluate and join the planning of the narcotic prevention in school.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.สาธิต ผลเจริญ และ ดร.สุรชัย ปิยานุกูล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกง รัตกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ นายสง่า คุณจันทน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปอ นางสมจิน ปาประโคน ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ นางจิราภรณ์ คงพรหม ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ นางสมบุญ แก้วเนตร ครูโรงเรียนบ้านปังกู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือและช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณแต่ บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมาธิ ปัญญา ตลอดจนภรรยา บุคคลที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

นภคล เฮ่ประโคน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด.....	6
ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในสถานศึกษา.....	10
ความรู้เกี่ยวกับวัยรุ่นพฤติกรรมและการบำบัดรักษา.....	14
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันสิ่งเสพติด.....	22
นโยบายการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดของรัฐบาล.....	28
มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษา.....	31
การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ.....	46
บริบทของชุมชน.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเครื่องมือ.....	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	86
ความสำคัญของการวิจัย.....	86
วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	95
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	96
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	96
บรรณานุกรม.....	97

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	109
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือและ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
ภาคผนวก ค หนังสืออนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์.....	124
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	126
ประวัติของผู้วิจัย.....	131

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	109
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือและ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
ภาคผนวก ค หนังสืออนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์.....	124
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	126
ประวัติของผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนและค่าร้อยละ(เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด โรงเรียนบ้านห้วยป่อเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	61
3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการ ในดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด.....	61
4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด.....	62
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด.....	63
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด.....	63
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	64
8. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทาง ในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	65
9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด.....	66
10. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด.....	66
11. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางในการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกัน ในการป้องกันสิ่งเสพติดกับตัวนักเรียน.....	67
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกัน ในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครอง.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแนวทางการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติดด้านการการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	69
14. ค่าเฉลี่ยร้อยละประเด็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ	69
15. ค่าเฉลี่ยร้อยละข้อเสนอแนะแนวทางดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด.....	71
16. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้องและ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2	127
17. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้องและ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3	128

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....

หน้า

51

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กำหนดไว้ว่าประเทศไทยต้องพัฒนาไปสู่ สังคมอยู่เย็นเป็นสุข คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพเสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืนอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาลธำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่กล่าวมานี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศ การแก้ไขปัญหาต้องเริ่มต้นตั้งแต่ระดับครอบครัว เด็กและเยาวชน โรงเรียนนับว่าใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมากที่สุดรองจากครอบครัว เราต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาเบื้องต้น โดยเฉพาะปัญหาสิ่งเสพติด หากไม่ได้รับการดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจังสังคมไทยคงไม่ได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 7) ภาวะที่สำคัญดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยโรงเรียน สถานการณ์ในปัจจุบันกำลังเกิดวิกฤตทางสังคม วัฒนธรรมและศีลธรรม ทำให้เด็กเยาวชนในวัยเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อาทิไม่เห็นคุณค่าของตนเอง หนีเรียน ดิดสิ่งเสพติด เล่นการพนัน เที่ยวกลางคืน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ขาดคุณธรรม จริยธรรม และผลการเรียนตกต่ำ กันตวรรณ มีสมสาร (2544 : 13) จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าสิ่งเสพติด ทำความเสียหายให้กับสังคมมนุษย์มาช้านาน

สำหรับประเทศไทยปัญหาสิ่งเสพติดนับว่าเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสิ่งเสพติดทำให้รัฐต้องสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากเพื่อการปราบปราม และบำบัดรักษาซึ่งไปกว่านั้น สิ่งเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าไปสู่เด็กและเยาวชน ทำให้กลายเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่สถานศึกษาต่างๆจะต้องทุ่มเทกำลังกาย สติปัญญา และการจัดสรรทรัพยากรไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา สำนักงานกิจการพิเศษ สำนักปลัดกระทรวง (ม.ป.ป. : คำนำ) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการป้องกันตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนและ โรงเรียน สิ่งเสพติดที่เข้ามาสู่ประเทศไทย และสถานการณ์สิ่งเสพติดของประเทศเพื่อนบ้านที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาเสพติดในประเทศไทย มี 3 ประเทศหลัก คือ พม่า ที่ยังเป็นแหล่งผลิตหลักและมีการลักลอบนำสิ่งเสพติดเข้ามาในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็น ยาบ้า เฮโรอีน ยาไอซ์ กลุ่มผู้ผลิตเป็นชนกลุ่มน้อยตามชายแดน

ประเทศที่สองคือ ประเทศลาวซึ่งเป็นแหล่งปลูกัญญาและเป็นแหล่งพักยาบ้าที่สำคัญ ประเทศที่สามคือกัมพูชา เป็นแหล่งเก็บกัญญา ยาบ้าจากประเทศลาว ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2550 : 10) ซึ่งสถานการณ์ของโรงเรียนต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งเสพติดในปัจจุบันนี้มีเด็กนักเรียนที่ติดสิ่งเสพติดเพิ่มมากขึ้น บางคนต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อสิ่งเสพติดไปหลายแสนบาท เพราะในหนึ่งวันเด็กบางคนจะต้องใช้สิ่งเสพติดมากถึง 6 - 7 เม็ด ซึ่งการใช้สิ่งเสพติดจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สิ่งเสพติดมีราคาแพงมากเม็ดละไม่ต่ำกว่า 100 บาท เมื่อมีความต้องการเสพยามากในที่สุดเด็กนักเรียนก็ต้องกลายเป็นผู้ค้าสิ่งเสพติด และเป็นกระบวนการที่มีเครือข่ายเกิดขึ้น ภายในโรงเรียนและขยายวงกว้างไปยังโรงเรียนต่างๆมากขึ้น สังเกตได้จากการจับกุมคดีเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ในปี พ.ศ.2540 จำนวน 158,062 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 171,629 ราย และในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 205,679 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 220,694 ราย ซึ่งเป็นสถิติที่ได้จากการจับกุมผู้ต้องหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในระยะเวลา 4 ปี (สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2547 : 28) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปราบปรามสิ่งเสพติด ที่รัฐบาลได้ประกาศสงครามกับยาเสพติดถึงขั้นแตกหัก ทำให้กลุ่มวัยรุ่นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเจ็บสวงบลง แต่ก็ยังมีนักเรียนบางกลุ่มที่ยังเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดบางชนิด ได้แก่ สุรา บุหรี่ ทางโรงเรียนได้รณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดในหลากหลายรูปแบบ เช่น การปิดป้ายรณรงค์ การส่งเสริมการเล่นกีฬา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกในเนื้อหาของแต่ละสาระการเรียนรู้ในทุกช่วงชั้น จัดให้มีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความประพฤติดี จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนการพาไปศึกษายังแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ดีและสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเองได้

นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังได้เพิ่มมาตรการในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา พัฒนารูปแบบการทำงานเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยมอบหมายให้หน่วยงานในระดับกรมต่าง ๆ รับผิดชอบในส่วนที่ตนรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2547 ก : 1) ด้านกลุ่มผู้ผลิตและผู้ค้าสิ่งเสพติดร้อยละ 22.18 ด้านผู้เสพและผู้ติดสิ่งเสพติด ร้อยละ 26.28 ด้านกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้สิ่งเสพติดร้อยละ 37.38 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์เขต 2 (2550 : 5) จากสภาพปัญหาและแนวโน้มความรุนแรงดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้สิ่งเสพติดระบาดเข้าสู่โรงเรียนมากขึ้น

โรงเรียนบ้านห้วยปอเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษานุริรัมย์เขต 2 ได้ศึกษาสภาพชุมชนที่โรงเรียนรับผิดชอบในเขตบริการพบว่าสภาพการประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายต้องรับสินค้าจากต่างจังหวัดไปขายที่ตลาดในตัวอำเภอซึ่งอยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 7 กิโลเมตร และกลับมาที่บ้านไม่ตรงเวลาทำให้

นักเรียนขาดความอบอุ่นและผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งไปทำงานรับจ้างต่างจังหวัดไม่ได้อยู่กับเด็กในการปกครองโดยเด็กอาศัยกับญาติทำให้เด็กเกิดขาดความอบอุ่น ส่งผลให้เด็กใช้เวลาที่ผู้ปกครองไม่อยู่ไปรวมกลุ่มกับเพื่อนและเยาวชนอื่นที่จบการศึกษาไปแล้ว มีการเสพยา บุหรี่ สารระเหยและกัญชาหรือแม้กระทั่งยาบ้าที่เป็นภัยสังคมในปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูสายผู้สอนโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 และทำงานรับผิดชอบในงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนและทำงานร่วมกับครูประจำชั้นที่เป็นผู้รับผิดชอบงานป้องกันสิ่งเสพติด จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอเพื่อให้โรงเรียนปราศจากปัญหาสิ่งเสพติดและชุมชนปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนที่ดำเนินงานด้านป้องกันสิ่งเสพติดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตและเนื้อหา
การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูในโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ได้หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงศึกษาโดยการสัมภาษณ์ครู

โรงเรียนบ้านห้วยปอ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนในกลุ่มปกติ กลุ่มละ 10 คนรวมจำนวน
ประชากรทั้งสิ้น 52 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมายผู้วิจัยทำการศึกษาทั้งประชากรใน 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารสถานศึกษา
ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนผู้ปกครองและนักเรียนผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบบ
เจาะจงศึกษา ผู้ปกครอง 10 คน และนักเรียนในกลุ่มปกติ 10 คนรวมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ใน
การศึกษาคั้งนี้ 52 คน

3 ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย

3.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.2.2 ครู

3.2.3 ผู้ปกครอง

3.2.4 นักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน
โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางในการดำเนินงาน หมายถึง รูปแบบ วิธีการ กลยุทธ์ที่จะนำมาปรับปรุง
แก้ไขการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดโดยการประชุมและระดมความคิด
2. สิ่งเสพติด หมายถึง สารทุกชนิดที่เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้ว ทำให้มีผลเสียต่อร่างกาย
และจิตใจ ได้แก่ กัญชา ยาบ้า สารระเหย สุรา และบุหรี่
3. ครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนบ้านห้วยปอ
4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปอสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
6. ประสิทธิภาพในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติงานในหน้าที่โรงเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานด้านสารเสพติดจนถึงปัจจุบัน
7. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

9. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการที่ได้จากตัวแทนครู
ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ ผู้นำชุมชน ผู้นำทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ตัวแทนศิษย์เก่าที่มาทำหน้าที่
เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในครั้งนี้ขอเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
2. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในสถานศึกษา
3. ความรู้เกี่ยวกับวัยรุ่น พฤติกรรม และการบำบัดรักษา
4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันสิ่งเสพติด
5. นโยบายด้านการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสด็จของรัฐบาล
6. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสด็จในสถานศึกษา
7. การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
8. บริบทของชุมชน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ความหมายของสิ่งเสพติด

สิ่งเสพติดเป็นภัยต่อสังคม เด็กและเยาวชน มีผู้กำหนดความหมายไว้ดังนี้
สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย (2544 : 59) ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งเสพติดเป็นยาหรือสารที่เข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน ฉีด สูบ ดม หรือด้วยประการใดๆ ติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ได้รับ มีความต้องการที่จะเสพยาหรือสารนั้นต่อไปอีก
สิ่งเสพติด ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก ฝ่ายวิชาการบริษัท สกายบุคส์ (2544 : 12) หมายถึง สารหรือยาที่รับเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทานฉีดสูบหรือดมติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ได้รับในเชิงลบหมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดพิษและพิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรม

จากการที่ได้ศึกษาความหมายของสิ่งเสพติดจาก ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 900) ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งเสพติดหมายถึงยาหรือสารเคมีซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติดก่อให้เกิดพิษเรื้อรังทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม เช่น ฝิ่น เฮโรอีน ยานอนหลับ และสุรา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2547 : 125) ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน คม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการต้องการยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง สิ่งเสพติดยังรวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าว ทั้งนี้ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางคำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

กล่าวโดยสรุป สิ่งเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าสู่ร่างกายทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ได้รับในลักษณะคือ มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาหรือสารนั้นต่อไปอีก มีความโน้มเอียงที่จะต้องเพิ่มปริมาณยาหรือสารนั้นมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อหยุดใช้ยาหรือสารนั้นจะเกิดอาการของการอดหรือเลิกยา

โทษของสิ่งเสพติด

โทษของสิ่งเสพติดนอกจากจะมีผลกระทบต่อผู้เสพโดยตรงแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหากับบุคคลรอบข้างดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 1 – 2) ได้กล่าวถึงโทษของสิ่งเสพติดไว้ดังนี้

1. โทษต่อผู้เสพ ฤทธิ์ของยาเสพติดจะมีผลต่อระบบอวัยวะต่างๆของร่างกายและจิตใจของผู้เสพ เช่น มีรูปร่างผอม ชูบซิด ผิวกดำ ไม่มีแรง อ่อนเพลียง่าย สมองเสื่อม และเป็นโรคติดเชื้อได้ง่ายรวมทั้งภูมิคุ้มกันต้านทานในร่างกายจะลดลง สมรรถภาพจิตใจเสื่อม อารมณ์แปรปรวนง่าย ซึมเศร้า วิตกกังวล ความรู้สึกฟุ้งซ่าน
2. โทษต่อครอบครัวเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น สูญเสียรายได้ครอบครัว รวมทั้งทำให้ครอบครัวแตกแยก
3. โทษต่อสังคมและเศรษฐกิจ เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เกิดอุบัติเหตุ และปัญหาโรคเอดส์

4. โทษต่อประเทศชาติ ผู้ที่ตกเป็นทาสสิ่งเสพติดเป็นผู้บ่อนทำลายเศรษฐกิจ ความมั่นคงและความสงบสุขของประเทศชาติ ทำให้รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังคนและงบประมาณแผ่นดินจำนวนมากมหาศาลเพื่อใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

กนิษฐา กล่อมเกลา (2542 : 58 – 59) ได้กล่าวถึงโทษของสิ่งเสพติดไว้ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อตนเอง เช่น สุขภาพจะทรุดโทรมทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีนงงไม่สนใจตัวเอง ไม่ค่อยรับประทานอาหาร ขาดความรับผิดชอบชีวิต ขาดความยับยั้งชั่งใจ
2. ผลกระทบต่อครอบครัว เช่น เป็นการระของครอบครัว ครอบครัวเดือดร้อน ครอบครัวอับอาย
3. ผลกระทบต่อสังคมชุมชน เช่น เกิดปัญหาอาชญากรรม ขาดความสงบสุข
4. ผลกระทบต่อประเทศชาติ เช่น ทำลายเศรษฐกิจของชาติ บ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ

กล่าวโดยสรุป สิ่งเสพติดให้โทษ มีโทษต่อผู้เสพทำให้ร่างกายมีรูปร่างผอม ชูบซิด ผิวคล้ำ ไม่มีแรง อ่อนเพลียง่าย สมองเสื่อม ภูมิคุ้มกันต้านในร่างกายลดลง สมรรถภาพทางจิตใจเสื่อมและอารมณ์แปรปรวนง่าย แล้วยังให้โทษต่อครอบครัว สังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ

ประเภทของสิ่งเสพติด

สิ่งเสพติดมีหลายประเภทสามารถแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2547 : 150) ได้แบ่งสิ่งเสพติดออกเป็นประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ประเภทออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
 - 1.1 ประเภทกดประสาท ได้แก่ ขานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาแก้ปวดประสาท เครื่องดื่มมีเม้าทุกชนิด รวมทั้งสารระเหย เช่น ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน แอลกอฮอล์ กาว เป็นต้น มักพบว่าผู้เสพยาจะมีอาการอ่อนเพลีย ฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีปฏิกริยาตอบสนองในภาวะฉุกเฉินช้าเวลาขับรถจะเกิดอุบัติเหตุได้
 - 1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า กระเทียม กัญชา มักพบว่าผู้เสพยาจะมีอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย จิตใจสับสน หวาดระแวง บางครั้งมีอาการก้าวร้าว คลุ้มคลั่ง ทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง ทำร้ายผู้อื่น
 - 1.3 ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย ผู้เสพยาจะมีอาการประสาทหลอน ผันเฟื่อง เห็นแสงสีวิจิตรพิสดาร หรือเห็นภาพหลอนที่น่าเกลียดน่ากลัวหูแว่วได้ยินเสียงประหลาด ควบคุมตนเองไม่ได้ ในที่สุดมักป่วยเป็นโรคจิต

1.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือ ทั้งกระตุ้น กดและหลอนประสาน
ร่วมกัน ได้แก่ กัญชา ผู้เสพติดมักมีอาการหวาดระแวง ความคิดสับสน เห็นภาพลวงตา หูแว่ว
ควบคุมตนเองไม่ได้ มีอุปนิสัยใจคอผิดเพี้ยน และสุดท้ายจะกลายเป็นโรคจิต

2. แหล่งที่เกิด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สิ่งเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ สิ่งเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น
ใบกระท่อม กัญชา เป็นต้น

2.2 สิ่งเสติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ สิ่งเสติดที่ผลิตขึ้น โดย
กรรมวิธีทางเคมี เช่น ยาบ้า เป็นต้น

3. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

3.1 สิ่งเสติดให้โทษ ประเภทที่ 1 ได้แก่ แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาอี
หรือ ยาเลิฟ

3.2 สิ่งเสติดให้โทษ ประเภทที่ 2 สิ่งเสติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อ
ประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่เป็น
เท่านั้น ได้แก่ ผีน มอร์ฟีน โคเคน หรือโคคาอีน และเมทาโดน

3.3 สิ่งเสติดให้โทษ ประเภทที่ 3 สิ่งเสติดประเภทนี้เป็นสิ่งเสติดให้
โทษที่มีสิ่งเสติดประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วย มีประโยชน์ทางการแพทย์ การนำไปใช้เพื่อ
จุดประสงค์อื่นหรือเพื่อเสติดจะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสติดประเภทนี้ ได้แก่ ยาแก้ไอที่มีตัว
ยาโคเคอีน ยาแก้ท้องเสียที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วย ยาฉีกระงับปวดต่างๆ เช่น มอร์ฟีน ซึ่งสกัดมาจากฝิ่น

3.4 สิ่งเสติดให้โทษ ประเภทที่ 4 คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสติดให้
โทษประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ยาเสติดประเภทนี้ ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัด
โรคแต่อย่างใด และมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วยได้แก่น้ำยาอะเซติกแอนไฮไดรด์และอะเซติคลอไรด์
ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนมอร์ฟีนเป็นเฮโรอีน สารกลอซูโคอีเฟลรีน สามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้
และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 12 ชนิด ที่สามารถนำมาผลิตยาอีและยาบ้าได้

3.5 สิ่งเสติดให้โทษ ประเภทที่ 5 เป็นสิ่งเสติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ใน
ยาเสติดประเภทที่ 1 ถึง 4 ได้แก่ ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม และเห็ดขี้ควาย
กล่าวโดยสรุป สิ่งเสติดแบ่งได้หลายประเภทแต่ละประเภทยังออกฤทธิ์และมีผลต่อ
ร่างกายแตกต่างกันไปตั้งแต่กดประสาท เช่น สารระเหย เครื่องดื่มมีนเมา ทำให้ประสาทมึนงง
ประเภทกระตุ้นประสาททำให้สมองตื่นตัว หลอนประสาทเช่น เห็ดขี้ควาย ยาเอล แอส ดี ทำให้
หูแว่วปราสาทหลอนหลงผิด และสุดท้ายได้แก่กัญชาที่ออกฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาท

ภูมิหลังของปัญหาสิ่งเสพติด

สำนักงานกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวง (ม.ป.ป. : 3 – 5) ได้กล่าวถึงที่มาของปัญหาสิ่งเสพติดไว้ดังนี้

คนไทยรู้จักใช้สิ่งเสพติดมาตั้งแต่สมัยโบราณ สิ่งเสพติดหลัก ๆ ที่ใช้กันแพร่หลายในยุคเริ่มต้นของปัญหายาเสพติด ได้แก่ ฝิ่น กระบอ้ม กัญชา เหล้า และบุหรี่ ซึ่งสิ่งเสพติดเหล่านี้ได้พัฒนากลายเป็นสิ่งเสพติดที่เป็นปัญหาของสังคมในปัจจุบัน

ฝิ่น สังคมถือว่าฝิ่นเป็นสิ่งเสพติดให้โทษ เพราะโทษของการติดฝิ่นปรากฏให้เห็นชัดเจน พิสูจน์ได้ แต่การใช้ฝิ่นถือเป็นยารักษาโรคตามคติภูมิปัญญาชาวบ้าน

กระบอ้ม ในยุคก่อนเป็นพืชสมุนไพรที่ช่วยให้ทนต่อความร้อนจากแสงแดด นิยมใช้ในกลุ่มชาวไร่ ชาวนา และผู้ใช้แรงงาน โดยเชื่อว่าการกินใบกระบอ้มถือว่าการกินพืชสมุนไพรทนแดด

กัญชา กัญชาเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบในการปรุงอาหารเพื่อเป็นการเจริญอาหาร ต่อมาได้นำกัญชามาเสพเพื่อความสนุกสนาน โดยเลียนแบบการสูบฝิ่น แต่ก็ไม่ถือว่าการสูบกัญชาเป็นปัญหาของสังคม

เหล้า ในสังคมไทยมีการดื่มเหล้ามานานแล้วและมีความเชื่อว่าดื่มเหล้าเพื่อเข้าสังคม โดยวงสังคมผู้ใหญ่และผู้อาวุโสนิยมใช้เหล้าเป็นสื่อกลางในการพบปะสังสรรค์

บุหรี่ เป็นยาเสพติดที่ใช้กันมาตั้งแต่ยุคคิกค้ายอร์ค แต่ไม่นับว่าบุหรี่เป็นยาเสพติดให้โทษ เพียงแต่ยอมรับว่าบุหรี่เป็นพิษต่อปอด ดับ ไต และสมองเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป คนไทยในสมัยโบราณมีความเชื่อว่า ฝิ่น กระบอ้ม กัญชา เหล้า และบุหรี่ไม่ใช่สิ่งเสพติดแต่ในปัจจุบันจัดว่าเป็นสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์กดประสาททำลายสุขภาพ โดยเฉพาะ ดับ และทำลายสมองทำให้ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในสถานศึกษา

แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 30) ได้กล่าวถึงปัญหาการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดของประเทศไทยว่ามีโครงสร้างปัญหายาเสพติดหลายด้านและครบวงจร ทำให้การแก้ไขยุ่งยากกว่าหลายประเทศที่มีปัจจัยเสี่ยงเพียงบางด้าน ปัญหาของประเทศไทยนั้น เริ่มตั้งแต่การเป็นแหล่งผลิตที่เรียกว่า "พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ" และเป็นทางผ่านสิ่งเสพติดในตลาดโลก มีการผลิตในรูปอัดเม็ดในประเทศ มีการลักลอบค้า และมีจำนวนผู้เสพ ผู้ติดยา และผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นตลอด 10 ปีที่ผ่านมา

สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้กล่าวถึงพื้นที่เสี่ยงต่อปัญหาสิ่งเสพติด ภาคกลางอยู่ที่กรุงเทพมหานครได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านชุมชนในปี 2542 จำนวน 60,000 หมู่บ้าน สามารถจัดความรุนแรงของปัญหาเสพติดระดับจังหวัดที่รุนแรง 17 จังหวัด ปานกลาง 39 จังหวัด และเบา 20 จังหวัด ในส่วนจังหวัดที่รุนแรง ได้แก่

ภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี นนทบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และ ชัยนาท

ภาคเหนือ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงราย ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และ ลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ และยโสธร

ภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต

อย่างไรก็ตามปัญหาความรุนแรงในแต่ละปีจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสำนักงานปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติได้เฝ้าระวังติดตามตลอดมา สำหรับในปี 2544 ได้สำรวจเป็นรายหมู่บ้าน พบว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ต้องเข้าควบคุมสถานการณ์ปัญหาพื้นที่พิเศษ 19 แห่ง ภาคเหนือ 57 แห่ง ภาคกลาง 230 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 154 แห่ง ภาคใต้ 90 แห่ง รวมพื้นที่รุนแรง 550 แห่ง

ปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษา

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จ.ราชบุรี (2553 : 23) ได้ให้ข้อมูลในเอกสารการประชุมเรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดว่าตัวเลขนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ของกระทรวงศึกษาธิการ กับ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่ตรงกัน จากผลสำรวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2544 กระทรวงศึกษาธิการรายงานสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาคงนี้ ข้อมูลสำรวจทั้งสิ้น 7,037,170 คน กลุ่มผู้ไม่เคยใช้ยาเสพติด 6,861,690 คน (ร้อยละ 97.51) กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 63,907 คน (ร้อยละ 0.90) กลุ่มที่ใช้สารเสพติดประเภทเห็ดและบุหรี่ยี่ 111,573 คน (ร้อยละ 1.59) สำนักงาน ป.ป.ส. ได้รายงานในปี 2542 ซึ่งได้มอบให้มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สำรวจจำนวนนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่ามี 663,290 คน (ร้อยละ 12.30) จากจำนวนนักเรียนนักศึกษา 4,302,652 คน ทั้งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย และในปี 2544 มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญได้สำรวจซ้ำอีกครั้งพบจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาลดลงเหลือประมาณ 374,653 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.5 ซึ่งในจำนวนนี้เป็นนักเรียนนักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 325,930 คนไม่ว่าจะใช้ตัวเลขของหน่วยงานใดก็ยืนยันว่ามีการระบาดจริง ยาเสพติดได้บุกเข้ารั้วโรงเรียนแล้ว และมีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดระหว่าง 63,970 คน (ตัวเลขกระทรวงศึกษาธิการ) ถึง 325,930

คน (ตัวเลขมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ) ปัญหาไม่ได้มีอยู่เพียงตัวเลขใดเป็นตัวเลขที่แท้จริง แต่อย่างไร จะยับยั้งมิให้ขยายเพิ่มจำนวนขึ้นอีก

สาเหตุที่นักเรียนนักศึกษาติดสิ่งเสพติด

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2547 : 42) ได้กล่าวถึง สาเหตุการติดยาของนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มาจากเด็กอยากลองเมื่อเพื่อนชวน การมั่วสุมในสถานเริงรมย์ สภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น มีแหล่งจำหน่ายใกล้โรงเรียน หรือมีเพื่อนนักเรียนเป็นผู้จำหน่าย โรงเรียนบางแห่งไม่กล้ายอมรับความจริง เพราะห่วงอนาคตเด็กและกลัวโรงเรียนเสียชื่อเสียง ทำให้การแก้ปัญหาเสพติด เป็นไปด้วยความยากลำบาก

ผลงานการประกาศสงครามกับยาเสพติดในสถานศึกษาปี 2544

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานแก้ปัญหาตลอดในช่วง พ.ศ. 2541-2544 ปัจจุบัน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (ปปส.ศธ.) มีนางสิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน การดำเนินงานใช้ยุทธศาสตร์ร่วมพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด ดังนี้

กำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดผลของการดำเนินยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะ ยาเสพติดในสถานศึกษาประสานกระทรวงสาธารณสุขเพื่อขอข้อมูลที่ถูกต้องในการจำแนกเด็กที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผลดีผลเสียของการตรวจสอบเสพติดในปีสภาวะ และวิธีบำบัดรักษาที่ทำให้หายขาด และขอความร่วมมือกรมการรักษาดินแดน กรมยุทธการทหารบก กรมยุทธศึกษาทหารบก เพื่อขยายจำนวนนักเรียนที่ฝึก รด. เป็น 120,000 คน (ในปีการศึกษา 2544) และขอลดหย่อนเกณฑ์การคัดเลือกเป็นคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ให้สามารถเข้าฝึก รด. ได้ และนำหลักสูตรรวมทั้งกระบวนการฝึก รด. มาใช้ฟื้นฟู นักเรียนที่ติดสิ่งเสพติดด้วยให้กรมวิชาการจัดทำแนวทางเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนติดสิ่งเสพติดที่พักการเรียนไปช่วงหนึ่ง ให้กลับเข้าเรียนได้อย่างต่อเนื่องให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการรับงานด้านสิ่งเสพติดในสถานศึกษาไปบรรจุในแผนการตรวจราชการ และขอให้รายงานผลการตรวจติดตามปัญหาสิ่งเสพติด ขอความร่วมมือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ส่งรายชื่อนายตำรวจให้เป็นผู้ประสานให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในพื้นที่เสี่ยง ขอตำรวจร่วมเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรม ให้ตำรวจเฝ้าระวังโรงเรียนที่มีความเสี่ยงสูงและผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และให้ยกย่องตำรวจและครูที่มีผลงานดีเด่น กรมที่มีสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรม

อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมพลศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเทคโนโลยีราชมงคล และกรมศิลปากร แต่งตั้งคณะกรรมการ ปปส. ระดับกรม ให้กรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการรับนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะสิ่งเสพติดในสถานศึกษาไปจัดทำแผนปฏิบัติการ ให้กรมแจ้งสถานศึกษาในสังกัดรับทราบแผนปฏิบัติงานของกระทรวงและกรมต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาไปจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้กรมจัดระบบประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยกำหนดเป็น 3 ระดับ คือ A1 - Awareness มีการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาสิ่งเสพติด A2 - Attempt มีกระบวนการพัฒนาการตรวจสอบและการปรับปรุง และ A3 - Achievement มีผลผลิตของการพัฒนา โดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียน ผลงานของครูอาจารย์และ โรงเรียนให้กรมวิชาการนำมามาตรฐานตัวชี้วัด 6 ข้อ ไปปรับเพื่อนำเข้าเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการประเมินภายในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้ส่งรายชื่อสถานศึกษาที่มีผลงานสำรวจในระดับ A3 เพื่อให้กรมจัดทำทำเนียบเผยแพร่ เพื่อยกย่องโรงเรียนที่ทำได้ดี

มีการลงนามในการตกลง 3 ฝ่าย ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปป.ส.) ดังนี้

1 เพื่อคัดกรองวัดให้เป็นศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยา ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ 373 ศูนย์ และถวายความรู้แก่พระสงฆ์ที่ปฏิบัติงานที่ศูนย์แล้ว 480 รูป และมีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2545 ที่จะดำเนินการให้ครบ 2,000 ศูนย์ ใช้เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่หวังพึ่งพุทธศาสนาให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจแก่เยาวชนผู้หลงทาง

2 ภายใต้โครงการ กองทัพบกกรมกองทัพบกไทยด้านยาเสพติด จะถวายความรู้แก่พระสงฆ์จำนวน 3,000 รูป เพื่อให้เป็นพลังร่วมกันต่อสู้กับยาเสพติด ร่วมกับ โรงเรียนและชุมชนในปี 2544 ได้ดำเนินการไปแล้ว 1,040 รูป

3 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำทำเนียบข้อมูลดังกล่าว เผยแพร่ในเวปไซด์ www.moe.go.th จัดส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดและโรงเรียนเพื่อร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินการทั่วประเทศ

กล่าวโดยสรุป สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่ใกล้ชิดกับเด็กนักเรียนและเยาวชน มีบทบาทในการป้องกันสิ่งเสพติดไม่ให้แพร่ระบาด ต้องร่วมมือกันกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ โดยให้ข้อมูลนักเรียนที่ติดยาเสพติดอย่างแท้จริง ไม่ปิดบังข้อมูลและต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นและผู้ปกครองนักเรียน มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างจริงจังจึงจะแก้ปัญหาสิ่งเสพติดได้อย่างยั่งยืน

ความรู้เกี่ยวกับวัยรุ่นพฤติกรรมและการบำบัดรักษา

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้เกิดความคิดที่เป็นอิสระ ทำให้มีการแสวงหาความพึงพอใจของตนเองอยากรู้ อยากลอง สิ่งแปลกใหม่ ต้องการให้เพื่อนยอมรับนับถือ ถ้าบิดามารดาและครูไม่ได้ให้การอบรมดูแลที่ใกล้ชิดแล้ว วัยรุ่นเหล่านี้อาจจะหาทางออกโดยการหันไปพึ่งยาเสพติดได้ในที่สุด

ลักษณะของวัยรุ่น

สุชา จันทร์เอม (2540 : 138) ได้กล่าวถึงลักษณะของวัยรุ่นไว้ว่า

1. เป็นวัยแห่งการเสริมสร้าง (Period of Reconstruction) ในวัยนี้ความเจริญเติบโตทางร่างกายจะรวดเร็วและจะช้าลงในตอนปลาย
2. เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง (Period of Transformation) เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับชีวิตมากมายทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด
3. เป็นวัยที่มีความคิดอยากเป็นอิสระ (Period of independence) โดยเริ่มคิดพึ่งพาตนเอง อยากเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่าที่จะเรียนรู้ด้วยคำสั่งสอนชอบโต้เถียง ถ้าได้รับการขัดขวางอย่างรุนแรงมักรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจและหาทางออกในทางผิดๆ
4. เป็นวัยที่ต้องเผชิญกับปัญหา (Period of Problems) เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่เรียกว่า “วัยวิกฤติ” ปัญหาต่างๆ ในการปรับตัวมักเกิดขึ้นเสมอ มีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว วุ่วม แสดงออกทางด้านอารมณ์อย่างรุนแรงและรวดเร็ว

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2541 : 242 – 243) กล่าวว่า วัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิงเริ่มต้องการความเป็นอิสระ แต่ก็ยังต้องการความช่วยเหลือจากบิดามารดาในการปฏิบัติตนในสังคม วัยรุ่นต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นเรียนรู้การผูกมิตรและการกระทำคนให้เพื่อนพึงพอใจ วัยรุ่นจะรับเอาแบบอย่างของผู้ใหญ่มาเป็นแบบฉบับของคนแทบทั้งสิ้น เช่น ความคิด การแต่งกาย ค่านิยมต่างๆ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเพื่อนก็ยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเป็นอย่างมาก

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2544 : 92 – 93) ได้สรุปพัฒนาการของวัยรุ่น ในช่วงอายุระหว่าง 12 – 18 ปี ไว้ดังนี้

1. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวัย ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศได้อย่างมีวุฒิภาวะหรือแบบผู้ใหญ่

2. สามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคม ได้อย่างเหมาะสมกับเพศของตน
3. ขอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและสามารถปรับตัวได้
4. มีอิสระทางด้านจิตใจและอารมณ์จากพ่อแม่และผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด
5. เลือกและเตรียมตัวที่จะเลือกอาชีพในอนาคต
6. เตรียมตัวเพื่อการแต่งงานและการมีครอบครัว
7. พัฒนาทักษะทางเขาวนปัญญา และความถนัดรอบคอบต่างๆที่จำเป็นสำหรับเป็น

สมาชิกของชุมชนที่มีสมรรถภาพ

8. มีความต้องการที่จะแสดงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ

สรุป วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องการยอมรับจากเพื่อนมาก มักจะมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากวัยอื่นๆ มีความเปราะบางทางจิตใจ บิดามารดา ผู้ปกครอง ตลอดจนครูจะต้องให้ความสนใจดูแลอย่างใกล้ชิด และต้องไม่บังคับหรือกำหนดให้ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด จะทำให้เกิดการต่อต้าน และหัน ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้

สาเหตุของความเสี่ยงด้านสิ่งเสพติดของนักเรียนและเยาวชน

จาร์ส บัวเกตุ (2545 : 86 – 89) กล่าวว่า สาเหตุในการใช้สิ่งเสพติดของนักเรียนและเยาวชน มีความเกี่ยวเนื่องจาก องค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อม เป็นระบบภาวะที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนต้องหัน ไปพึ่งพาสิ่งเสพติดเพื่อแก้ปัญหา เช่น ความขากจน การอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อม โทรมความสัมพันธ์ใน ครอบครัว ค่านิยมของสังคมที่ผิด เป็นต้น
2. คน การที่บุคคลหัน ไปใช้สิ่งเสพติดก็เพื่อสนองความต้องการของตัวบุคคลนั้นๆ ว่าจะ โดยทางร่างกายหรือจิตใจ เช่น ความเจ็บป่วยทางร่างกายที่จำเป็นจะต้องใช้สิ่งเสพติดเพื่อบำบัดอาการนั้นอยู่เนืองๆ ความอยากลอง อยากรู้ อยากเห็น เป็นต้น
3. สิ่งเสพติด นั้นโดยตัวของมันเองมีฤทธิ์ที่ทำให้เกิดการเสพติดได้ง่าย ทั้งทางร่างกาย นอกจากนี้สิ่งเสพติดยังมีมากมายหลายชนิด สามารถหาซื้อได้ง่ายกรรมวิธีการเสพก็ไม่ยุ่งยากนอกจากนี้ มีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเสี่ยงในการติดสิ่งเสพติดของนักเรียนไว้ว่าการที่นักเรียนถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงนั้นย่อมเกิดจากสาเหตุหลายประการ เมื่อพิจารณาตามความเห็นของบุคคลต่างๆ สรุปได้ 2 ประการ คือ สาเหตุจากตัวนักเรียนและสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียดดังนี้

3.1. สาเหตุจากตัวนักเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1.1 จากสภาพนักเรียน ได้แก่ สภาพร่างกายและสภาพจิตใจ เช่น ลักษณะ ทางพันธุกรรม ความสมบูรณ์ของร่างกายและสมอง ซึ่งอาจเกิดขึ้นตั้งแต่กำเนิดหรือเกิดภายหลัง การเจริญเติบโต สติปัญญา ร่างกายผิดปกติ สุขภาพอ่อนแอ มีโรคประจำตัวสภาพเหล่านี้ อาจ ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนจึงเกิดความท้อแท้ ไม่สนใจเรียน เหม่อลอย ซึมเศร้าทำให้มีปมด้อย และหาทางแสดงปมเด่น จึงทำให้เกิดปัญหาทางวินัยขึ้นได้ ส่วนสภาพจิตใจอาจเนื่องมาจากขาด การ สนองความต้องการทางอารมณ์และสังคม ซึ่งทำให้แสดงออกในทางรุนแรงและก้าวร้าวในที่สุด

3.1.2 จากวัยของนักเรียนเด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากเด็กก้าวสู่ความเป็นหนุ่มเป็นสาว ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทำให้เด็กวัยนี้เกิดอารมณ์และความคิดใหม่ๆที่แตกต่างจากวัยเด็ก อาจมีผลต่อการเกิดปัญหาทางวินัยได้

3.2. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

3.2.1 สิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น สภาพครอบครัวที่แตกแยก ทำให้เด็กขาด ความมั่นใจในตนเอง แสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้อื่น ซึ่งสัมพันธ์ภาพในครอบครัวก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กประพฤตินิสัย เพราะสภาพจิตใจและการแสดงออกของเด็กในสังคมด้วย นอกจากนี้ วิธีการอบรมของครอบครัวเป็นสาเหตุทำให้เด็กเกิดอารมณ์กระวนกระวายตื่นเต้นอยู่เสมอขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หรือการปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่างๆตามใจตนเองจะทำให้เด็กขาดเหตุผลที่ดีทางจิตใจ ไม่แน่ใจว่าตนทำถูกหรือผิด

3.2.2 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โรงเรียนบางแห่งเป็นสาเหตุในทางอ้อมที่ทำให้ เด็กไม่มีวินัย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนใช้วิธีทำให้เด็กบางคนประสบความล้มเหลว ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีความมั่งร้ายหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อครูและโรงเรียน เช่น ครูไม่เตรียมการสอน บทเรียน ไม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ครูควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ไม่ให้ความสนใจ และไม่เอาใจใส่ ทำให้นักเรียนเรียกร้องความสนใจจากครูด้วยการพูดเสียงดัง เป็นต้น

3.2.3 สภาพสังคมทั่วไป สังคมอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาพร้อมกับความเจริญทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรอง พยายามแสวงหาความรู้ โดยวิธีการต่างๆ จนกระทั่งแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาและผลเสียดต่อด้านนักเรียนและสังคมได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2545 : 62) ได้กล่าวถึง สถาบันที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยงของการติดยาเสพติดของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. ครอบครัว ควรมีลักษณะดังนี้

1.1 บรรยากาศภายในครอบครัว พ่อแม่ที่เป็นประชาธิปไตยจะทำให้ลูกมีความอบอุ่น กล้าแสดงออก ลูกมีความสุข รักครอบครัว พฤติกรรมที่แสดงออกจะไปในทางที่ดี

1.2 การอบรมเลี้ยงดู พ่อแม่ที่เป็นกำลังใจ เอาใจใส่ลูกจะแสดงพฤติกรรมที่ดีแต่ถ้าครอบครัวขาดความอบอุ่น คบเพื่อนไม่คืออาจทำให้เด็กมีปัญหาได้

1.3 ค่านิยมของพ่อแม่ วัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองโดยพ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดโอกาสที่เด็กจะเลียนแบบจึงมีมาก

2. โรงเรียน เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน เป็นแหล่งส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทางสติปัญญาความสามารถและสังคมเป็นอย่างมาก โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมทั้งปวงของโรงเรียน เป็นผู้ริเริ่มสนับสนุนและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน โดยผู้บริหารควรมีหลักในการจัดการโรงเรียน ดังนี้

2.1.1 จัดหลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน

2.1.2 จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์

2.1.3 จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกๆด้าน

2.1.4 หลักสูตรต้องสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียน

2.1.5 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักเรียนสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง

2.2 หน้าที่ของครูผู้สอน

2.2.1 เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความต้องการ และความสนใจของนักเรียน

2.2.2 เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนในทุกด้าน

2.2.3 เป็นที่ปรึกษาโดยไม่ควบคุมเสรีภาพทางความคิด

2.2.4 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน

2.3 เพื่อนประสพการณ์ที่นักเรียนวัยรุ่นพบเพื่อนร่วมโรงเรียนนั้นมีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม รวมถึงการจัดที่นั่งในห้องเรียน การจัดกิจกรรมต่างๆ

2.4 บุคลากรอื่นๆในโรงเรียน เช่น ครูธุรการ ครูประจำวิชา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง

3. ชุมชน นักเรียนวัยรุ่นจะมีความสัมพันธ์กับครอบครัว โรงเรียนและชุมชนอย่างแยกไม่ออก ชุมชนควรมีหน้าที่ดังนี้

3.1 เป็นต้นแบบของพฤติกรรมที่ดี นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนนักเรียน มักเลียนแบบชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

3.2 ช่วยสอดส่องดูแลถ้าเห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควรแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น ผู้ปกครองเพื่อว่ากล่าวตักเตือน

กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อเพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นมากที่สุด อาจจะพากันไปในทางที่ผิดได้ง่ายชุมชนและครอบครัวเป็นรั้วป้องกันที่สำคัญมากที่สุดที่จะทำให้วัยรุ่นเดินทางไปในทางที่ถูกที่ควร โดยเริ่มต้นที่ครอบครัวเป็นลำดับแรกต่อมาก็เป็น โรงเรียนที่จะอบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดีและที่กว้างใหญ่ที่สุดคือชุมชนที่จะเข้มแข็งแยะและสอดส่องดูแลนักเรียนเป็นวัยรุ่นต่อไป

ลักษณะของเยาวชนที่มีโอกาสคิดสิ่งเสพติดได้ง่าย มีดังนี้

คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา กรมสามัญศึกษา (2539 : 14 – 15) กล่าวถึงวิธีการสังเกตผู้ใช้สิ่งเสพติด ซึ่งสามารถสังเกตได้จากความเปลี่ยนแปลง หรือลักษณะอาการและสิ่งตรวจพบ ได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ นิสัย ความประพฤติกและบุคลิกภาพ

1.1 เป็นคนเจ้าอารมณ์หงุดหงิดง่าย ไม่มีเหตุผล

1.2 ความคิดช้า สติปัญญาเสื่อม มีผลทำให้การเรียนหรือการทำงาน

บกพร่อง ไม่ความเชื่อมั่นในตนเอง

1.3 พูดยาเชื่อถือไม่ได้ ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ขาดความรับผิดชอบ มักเก็บตัว

เจ็บทลบชอนตัวเอง ชอบเข้าห้องน้ำนาน

1.4 พูดงก้าวร้าว คี้อรัน ผิดไปจากเดิม

1.5 ไม่สนใจความเป็นอยู่ของตนเอง แต่งกายไม่เรียบร้อย สกปรก

1.6 มีข้ออ้างในการออกนอกบ้านเสมอ ชอบเที่ยวเตร่ กลับบ้านผิดเวลา

1.7 ง่วงเหงาหาวนอน นอนตื่นสายผิดปกติ เกียจคร้าน ไม่ชอบทำงาน

1.8 มีอาการวิตกกังวล เศร้าซึม สีหน้าหมองคล้ำ

2. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย

2.1 สุขภาพร่างกายทรุดโทรม ชูบผอม อ่อนเพลียง่าย

2.2 ริมฝีปากคล้ำ แห้งแตก ตาแดงกำ รุ่มาตาขยาย น้ำมูกไหล

เหงื่อออกมาก

2.3 บริเวณข้อพับแขน หัวไหล่มีรอยแผล รอยชำเป็นจ้ำๆ เป็นร่องรอยของ

การฉีดยาเข้าเส้น

2.4 มีรอยแผลเป็นที่แขน ท้องแขน อันเนื่องจากการใช้ของมีคมกรีดเป็นทาง

2.5 ผิวหนังหายากกร้าน เป็นแผลพุพอง อาจมีน้ำหนองน้ำเหลืองคล้ายโรค

ผิวหนัง

2.6 ชอบใส่เสื้อแขนยาว สวมแว่นตากรองแสงสีเข้ม เพื่อปกปิดร่องรอย และอาการจากการเสพสิ่งเสพติด

3. ลักษณะของการขาดยา

3.1 หวานอ่อนบ่อย จามคล้ายคนเป็นหวัด น้ำมูกไหลน้ำตาไหล

3.2 กระสับกระส่าย หายใจถี่ ปวดท้อง คลื่นไส้อาเจียน อาจถ่ายอุจจาระ เป็นเลือดแห้งออกมากผิดปกติ

3.3 ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ปวดเสียวในกระดูก ม่านตาขยายโต ตาพร่าไม่
ดูแสง

3.4 มีอาการชักเกร็ง ไข้ขึ้นสูง ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็วแรง และถี่
ผิดปกติ นอนไม่หลับ กลุ้มกลั่ง

การบำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติด.

ธงชัย อุ่นเอกถาวร (2541 : 45) ได้กล่าวถึงการบำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดว่า หมายถึง การดำเนินงานเพื่อแก้ไขสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้เลิกจากการเสพ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ การบำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติด แบ่งออกเป็น 3 ระบบ คือ

1. ระบบสมัครใจ หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน
2. ระบบต้องโทษ หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดที่กระทำความผิดและถูกคุมขัง จะได้รับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย เช่น ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกรมราชทัณฑ์ สำนักงานคุมประพฤติ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กระทรวงยุติธรรม
3. ระบบบังคับบำบัด หมายถึง ผู้ที่ทางราชการตรวจ พบว่ามีสารเสพติดในร่างกายจะต้องถูกบังคับบำบัดตาม พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2534 ในสถานพยาบาลที่จัดขึ้นเป็นระยะเวลา 6 เดือน และขยายได้จนถึงไม่เกิน 3 ปี ระบบนี้ยังไม่เปิดใช้ในขณะนี้ การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มี 4 ขั้นตอน คือ

3.1 ขั้นเตรียมการก่อนบำบัดรักษา (Pre – admission) เพื่อศึกษาประวัติภูมิหลังของผู้ติดยาเสพติดทั้งจากผู้ขอรับการรักษา และครอบครัว

3.2 **ขั้นถอนพิษยา (Detoxification)** เป็นการรักษาอาการทางกายที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด โดยผู้ขอรับการรักษาสามารถเลือกใช้บริการแบบผู้ป่วยนอก หรือผู้ป่วยในก็ได้

3.3 **ขั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation)** เป็นการบำบัดรักษาเพื่อปรับปรุง ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ พฤติกรรม เพื่อรู้จักตนเอง และมีความเข้มแข็งในจิตใจ เพื่อให้ผู้รับการบำบัด มีความเชื่อมั่นในการกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ โดยไม่หวนกลับมาเสพซ้ำอีก

3.4 **ขั้นติดตามดูแล (After – case)** เป็นการติดตามดูแลผู้เลิกยาเสพติดที่ได้ผ่านการบำบัดครบทั้ง 3 ขั้นตอนข้างต้นแล้ว เพื่อให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาและให้กำลังใจผู้เลิกยาเสพติด ให้ดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขในสังคมได้ยิ่งขึ้น

สถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

ทิวาวิดี เอมะวรรณนะ (2545 : 18) ได้กล่าวถึงผู้ติดยาเสพติด หรือ ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สามารถขอรับการบำบัดรักษาได้ตามสถานพยาบาลต่างๆที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน ทั้งในกรุงเทพฯและส่วนภูมิภาคดังนี้

1. ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถใช้บริการได้ที่โรงพยาบาลและคลินิกยาเสพติดในศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาล ราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพฯ โรงพยาบาลนิติจิตเวช โรงพยาบาลตากสิน

1.2 คลินิกยาเสพติดในศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ได้แก่ คลินิกยาเสพติด 1 ลุมพินี คลินิกยาเสพติด 2 สีพระยา คลินิกยาเสพติด 3 บางอ้อ คลินิกยาเสพติด 4 บางซื่อ คลินิกยาเสพติด 5 ดินแดง คลินิกยาเสพติด 6 วัฒนาทอง คลินิกยาเสพติด 7 สาธุประดิษฐ์ คลินิกยาเสพติด 8 ซอยอ่อนนุช คลินิกยาเสพติด 9 บางขุนเทียน คลินิกยาเสพติด 10 สโสมสวัสดิ์ธรรม คลินิกยาเสพติด 11 ลาดพร้าว คลินิกยาเสพติด 12 วงศ์สว่าง คลินิกยาเสพติด 13 ภาษีเจริญ คลินิกยาเสพติด 14 คลองเตย และคลินิกยาเสพติด 15 วัดไผ่ตัน

2. ในส่วนภูมิภาค ดังนี้

2.1 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลรัษฎากรักษ์ สายด่วนปรึกษาปัญหายาเสพติด โรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกจังหวัด

2.2 ศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ ศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดประจำภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดประจำภาคใต้ จังหวัดสงขลา ศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น ศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิธีแจ้งข่าวสารสิ่งเสพติด

การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลข่าวสารยาเสพติด เพื่อปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งค้า แหล่งจำหน่าย และแหล่งมั่วสุมยาเสพติด เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินการตามกฎหมายนั้น นับเป็นการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทางราชการและประเทศชาติ แต่ขณะเดียวกัน การกระทำความผิดควรปฏิบัติด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเพื่อมิให้ถูกคุกคามจากอิทธิพลของผู้ถูกจับกุมด้วย ฉะนั้น เพื่อความปลอดภัย บุญเรื่อง ไตรเรื่องรัตน์ (2539 : 40) ได้กล่าวถึงวิธีการแจ้งข่าวสารสามารถเลือกปฏิบัติได้ 2 วิธี คือ

1. แจ้งข่าวสารโดยไม่เปิดเผยตนเอง กรณีนี้ ผู้แจ้งสามารถแจ้งข่าวสารต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทุกสถานีทั่วประเทศ หรือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ปปส. โดยทำเป็นจดหมายไม่ต้องระบุชื่อผู้แจ้ง แต่ต้องให้รายละเอียดที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน ติดตาม กล่าวคือ ข้อมูลที่ให้ต้องครอบคลุมคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างชัดเจน
2. แจ้งข่าวสารโดยแสดงตัวผู้แจ้ง โดยผู้แจ้งต้องมั่นใจได้ว่า ผู้รับแจ้งนั้นต้องสามารถเก็บความลับได้ และให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งได้ หากถูกคุกคามจากอิทธิพลของผู้ถูกจับกุม ทั้งนี้ เพื่อขอความคุ้มครองและแจ้งรายละเอียดของผู้ที่ถูกคามให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

สถานที่รับแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

บุญเรื่อง ไตรเรื่องรัตน์ (2539 : 45) ได้กล่าวว่าผู้แจ้งข่าวสารสามารถติดต่อแจ้งข่าวสิ่งเสพติดได้ที่หน่วยงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ศูนย์รับแจ้งข่าวยาเสพติด โทร.สายด่วน 02-1688
2. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2251-2726 และ 0-0052-7962
3. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดถนนดินแดง เขตพญาไท กทม. 10400 โทร. 0-2245-9414 , 0-2247-0910 ต่อ 258 หรือ โทรสาร 0-2247-7217
4. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคกลาง ถนนดินแดง เขตพญาไท กทม. 10400 โทร. 0-2245-9952 , 0-2245-3972 หรือ โทรสาร 0-2245-952
5. ตู้ ป.ณ. 123 สามเสนใน กทม. 10400

6. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาคเหนือ บริเวณศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 20180 โทร.

(053)211793, (053) 212028 หรือโทรสาร (053) 211808 และ (053) 211780

7. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

8. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตรงข้ามที่ทำการป่าไม้เขต ถนนหน้าศูนย์ราชการ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โทร. (043) 241029 , (043) 344420 หรือโทรสาร (043) 246 – 790

กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นเป็นวัยที่เรียกได้ว่าหัวเลี้ยวหัวต่อควรที่จะศึกษาหาความรู้เรื่องพฤติกรรมของวัยรุ่น โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการดำเนินการ

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันสิ่งเสพติด

แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจและแนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม

ความหมายของ การจูงใจ หรือแรงจูงใจ จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีผู้ให้ความหมายของการจูงใจหรือแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

วงพักตร์ ภูพันธ์ศรีและ ศิรินันท์ คำรงพล (2543 : 166) ได้ให้ความหมายของการจูงใจไว้ว่า การจูงใจ คือ กระบวนการหรือสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมและมีความพยายามเพื่อให้บรรลุจุดหมาย

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544 : 169 – 170) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจว่า การจูงใจ (Motivation) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม โดยตรงปกติคนเรามีความสามารถที่จะทำอะไรหลายอย่าง หรือมีพฤติกรรมแตกต่างกัน พฤติกรรมเหล่านี้แสดงออกเพียงบางโอกาส โดยพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เรียกว่า การกระทำ (Performance) แต่พฤติกรรมที่มนุษย์ประพฤติปฏิบัติได้นั้นคือ ความสามารถ (Abilities) และสิ่งที่จะเอาความสามารถที่มีอยู่ของคนมาใช้ นั่นคือ การจูงใจ นั่นเองว่าทำอะไรจึงจะทำให้คนแสดงความสามารถได้เต็มที่ ทำอย่างไรจึงจะให้คนทำงานด้วยใจรักและมีประสิทธิภาพ

สรุปการจูงใจ (Motivation) หมายถึง การนำปัจจัยต่างๆ มาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อให้บรรลุตามเงื่อนไขที่ต้องการ

ประเภทของการจูงใจ

การจูงใจเกิดขึ้นได้ 2 ทางคือ สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544 : 169 – 170) ได้จำแนกไว้ ดังนี้

1. การจูงใจภายนอก (Motivation extrinsic) คือ การจูงใจที่เกิดเพราะเหตุจูงใจภายนอก เช่น ผลการแข่งกีฬาได้ที่ 1 เป็นเหตุจูงใจภายนอกก่อให้เกิดการจูงใจขึ้น เป็นต้น
2. การจูงใจภายใน (Motivation intrinsic) หมายถึง การจูงใจที่มีเหตุจูงใจจากการกระทำของตัวเอง เช่น ความพอใจที่ได้รับการสะสมแต้มไป

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544 : 122) ได้กล่าวว่าทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ทั้งในหน้าที่การงาน และเรื่องราวส่วนตัวให้สำเร็จ ลุดวงจากผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมมีอิทธิพลที่จะทำให้เด็กเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตามด้วย ทั้งนี้เพราะพ่อแม่จะเอาใจใส่เกี่ยวกับการกระทำของเด็กมาตั้งแต่เล็ก ๆ โดยการแสดงความรักใคร่ตั้งมาตรฐานการกระทำในสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนคอยกระตุ้นแนะนำให้กำลังใจแก่เด็กในการทำกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา

อริยา อุทา (2546 : 42-43) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ประเภทนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่บุคคลต้องการทำงาน เป็นความต้องการที่มาจากความปรารถนาของตนเอง (Inner Desire) เป็นความรู้สึกส่วนตัว ที่จะทำให้งานนั้น สำเร็จ สมบูรณ์ลงด้วยตนเอง สิ้นจ้าง รางวัล คาว สัญลักษณ์ต่าง ๆ สิ่งตอบแทนใด ๆ หรือสิ่งล่อใจ ไม่มีความหมาย คนที่มีแรงจูงใจภายในจะมีความมุ่งมั่นทำงานของตนเอง โดยไม่รีรอ และไม่ต้องมีสิ่งมาเชิญชวน ชักจูง แต่จะกระตือรือร้นมีกำลังใจ ความมุ่งมั่น มีการวางแผนคิดค้นและมีมโนทัศน์ในการทำงานของตนเอง

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) แรงจูงใจประเภทนี้เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการที่มีสิ่งเร้าภายนอก เช่น คาว เงินเดือนของขวัญ สิ่งของ โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้า สิทธิพิเศษ รางวัล โบนัส การให้ความใกล้ชิดสนิทสนม สิ่งล่อใจต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียน หรือการทำกิจกรรมงานนั้น ๆ มีความหมายมากขึ้น

สรุปได้ว่าแรงจูงใจภายในและภายนอกเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ระดับของแรงจูงใจของบุคคลจึงเป็นดัชนีชี้้นำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสู่จุดมุ่งหมายนั้น ๆ แรงจูงใจจะไม่ปรากฏได้ชัดเจนจนกว่าจะมีสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจว่าจะมีการประเมินประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมของบุคคลว่าดี เข้ามาตรฐานตามเกณฑ์หรือไม่ ถ้าหากประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการงาน บุคคลประเภทนี้จะปรับปรุง พยายามหาทางแก้ไขให้การทำงานครั้งต่อไปดีขึ้น จนกว่าจะประสบความสำเร็จ จะตั้งแรงจูงใจไว้ในระดับสูง จะไม่ย่อท้อหรือท้อแท้ต่ออุปสรรค ไม่

กลัวความผิดหวังแต่ละวางแผนการทำงานให้รัดกุมยิ่งขึ้น ในรายบุคคลที่กลัวความผิดหวังจะมีการตั้งระดับแรงจูงใจไว้ในระดับที่ต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าแรงจูงใจของบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลให้แต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันด้วยเนื่องจากการจูงใจความสนใจของบุคคลแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน การจูงใจนั้นมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมของคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล สังคมและวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องกำหนด

การจูงใจและการโฆษณาชวนเชื่อ

การจูงใจและการโฆษณาชวนเชื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรม ที่ถูกต้อง และเหมาะสมนั้น ครูจำเป็นต้องอาศัยเทคนิค สื่อและแนวความคิดต่างๆ เพื่อชี้ให้นักเรียนเห็นข้อดี ข้อเสียเกี่ยวกับความเชื่อ พฤติกรรม ทักษะคิดต่างๆ ที่อาจจะเกิดประโยชน์หรือเกิดโทษกับนักเรียน มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

สมควร กวียะ (2540 : 45) ได้ให้ความหมายของการ โฆษณาชวนเชื่อคือการพยายามที่จะสร้างหรือเปลี่ยนความเชื่อแนวความคิดของบุคคลหรือกลุ่ม โดยวิธีการ ใช้สื่อหรือวิธีชี้้นำให้ความเชื่อหรือแนวคิดเปลี่ยนไป

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2541 : 221) ได้ให้ความหมายของการ โฆษณาชวนเชื่อว่าการ โฆษณาชวนเชื่อ คือ การที่ฝ่ายหนึ่งพยายามชักชวนอีกฝ่ายหนึ่งให้เชื่อหรือปฏิบัติตามในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ทักษะคิด ฯลฯ โดยวิธีการสร้างอิทธิพลเหนือการกระทำของอีกฝ่าย การ โฆษณาชวนเชื่อเป็นการกระตุ้นความรู้สึทางอารมณ์อย่างหนึ่งถ้าการ โฆษณาชวนเชื่อประสบผลสำเร็จจะมีผลต่อการจูงใจ เพราะการจูงใจบุคคลให้เชื่อและยอมรับผู้โฆษณาชวนเชื่อจะต้องใช้วิธีการกระตุ้นด้านอารมณ์ผู้ฟังให้คล้อยตาม โดยอาศัยวิธีการที่เรียกว่า การเร้าอารมณ์ (Stimulation) เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่กระทำตามแบบหรือเลียนแบบผู้อื่นอยู่แล้ว พร้อมทั้งรับคำแนะนำและปฏิบัติตาม โดยเฉพาะในสภาวะที่มนุษย์มีความคับข้องใจ (Frustration) ทางด้านอารมณ์อยู่ก่อนแล้ว

สรุปการที่ฝ่ายหนึ่งพยายามชักชวนอีกฝ่ายหนึ่งให้เชื่อหรือปฏิบัติตามในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ทักษะคิด โดยเฉพาะวัยรุ่นนั้นสามารถชักจูงได้ง่ายในเรื่องการเสพสิ่งเสพติด ผู้ปกครองนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะแนะนำและระวังสื่อต่าง ๆ ในหมู่บ้านไม่ให้ชักจูงกลุ่มวัยรุ่นหรือเยาวชนไปเสพสิ่งเสพติด

186437 ๓๓๖
362.๑๑.๓

๒๖/๑๑/๒๕

๒๕๖๕

๒๕๖๕

แนวคิดเกี่ยวกับพลวัตกลุ่ม

การใช้แนวคิดแรงจูงใจในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านสิ่งเสพติดนั้นจะได้ผลมากน้อยเพียงใด ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องประสานงานกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและเพื่อนนักเรียน จะต้องมีการจัดทีมงานขึ้นมาดำเนินการ โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนจะมีบทบาทต่อนักเรียนวัยรุ่นมาก ซึ่งจะได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่มดังนี้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544 : 41 – 42) ได้ให้ความหมายของพลวัตกลุ่มไว้ดังนี้ พลวัตกลุ่ม (Group Dynamics) หมายถึง ความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำเอาปัจจัยต่างๆ มาใช้กับกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มพัฒนาไปสู่เป้าหมาย ปัจจัยต่างๆที่นำมาใช้ ได้แก่ ระบบการบริหารงานในกลุ่ม คุณลักษณะของผู้นำและความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544 : 50 – 51) ได้กล่าวว่าประโยชน์ของพลวัตกลุ่มดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างให้สมาชิกในกลุ่มมีความไวต่อความรู้ถึงความรู้สึกรับรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม และสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในกลุ่มต่อไป
2. ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกได้นำความรู้ ความสามารถ ออกมาใช้ในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่
3. ช่วยพัฒนาด้านทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจและความสามารถในการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งบุคคลจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและสังคม ต้องรู้จักรับฟังผู้อื่น ต้องรู้จักการเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน จึงจะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. ช่วยตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคล โดยเฉพาะความต้องการทางด้านการยอมรับจากหมู่คณะและความต้องการที่จะรู้สึกรับรู้ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
5. ช่วยพัฒนาทางด้านความรับผิดชอบของสมาชิกที่มีต่องานส่วนรวม

ทัศนา แคมมณี (2548 : 50) ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับกลุ่มพฤติกรรมนิยม คือพฤติกรรมทุกอย่างเกิดขึ้น โดยการเรียนรู้และสังเกตได้พฤติกรรมแต่ละชนิดเป็นผลรวมของเรียนรู้ที่เป็นอิสระอย่างเสริมแรง (Reinforcement) ช่วยให้พฤติกรรมเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ครูจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม และประโยชน์ของพลวัตกลุ่มมาใช้ในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านสิ่งเสพติดเพราะวัยรุ่นจะเป็นวัยที่อิงกลุ่มเพื่อนเป็นเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน แต่ในขณะเดียวกันครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการรอบในการควบคุมพฤติกรรมของวัยรุ่นให้เป็นไปตามลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งได้แนวคิดแนวปฏิบัติจากแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุม ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุม

จากการที่มนุษย์มีจำนวนมากขึ้นและอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันย่อมทำให้มนุษย์แต่ละคน แต่ละกลุ่มมีแนวความคิด พฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง ดังนั้น สังคมจะต้องมีกฎ ระเบียบและวินัย เพื่อควบคุมคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ซึ่งมีผู้ให้นิยามและแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมสังคมไว้ ดังนี้

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2541 : 208) ได้ให้ความหมายของ “การควบคุมสังคม” คือ การควบคุมพฤติกรรมหรือการควบคุมการปฏิบัติของสมาชิกในสังคมให้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมนั้นๆ ได้แก่

1. การให้กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม คือ การอบรมให้สมาชิกในสังคมรู้จักกฎระเบียบปฏิบัติของสังคม วิธีการนี้เป็นวิธีการควบคุมจากภายใน โดยสมาชิกได้รับการอบรมตั้งแต่เกิดจากกลุ่มย่อยไปสู่สังคมใหญ่ขึ้น

2. วิธีการควบคุมจากภายนอก คือ การควบคุมโดยอาศัยกลไกทางสังคม เพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะความกดดันต่างๆหรือมาตรการป้องกันหลังจากที่เกิดขึ้นแล้ว วิธีการควบคุมทางสังคมภายนอก ได้แก่

2.1 การลงโทษ เพื่อให้บุคคลสำนึกผิด เกรงกลัวการลงโทษไม่ควรปล่อยให้เนิ่นนานควรให้ทันกับเหตุการณ์

2.2 ควรมีมาตรการป้องกันไว้ล่วงหน้าไม่ให้เกิดการละเมิดกฎเกณฑ์ในสังคม

2.3 ให้กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมเพิ่มเติม เพื่อให้สมาชิกรู้จักบรรทัดฐานของสังคม

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 70) แบ่งการควบคุมทางสังคมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การควบคุมที่ไม่เป็นทางการ (Informal Control) ได้แก่

1.1 วิถีประชา (Folkways) คือ คุณค่าทางสังคมที่เรายึดถือปฏิบัติกันจนเป็นนิสัย โดยคนในสังคมเห็นว่าเป็นปกติวิสัยและถูกต้อง ผู้ที่ฝ่าฝืนมักไม่ได้รับการดำเนินอย่างรุนแรง

1.2 วินัยจรรยา (Mores) ผู้ที่ฝ่าฝืนจรรยาที่สังคมกำหนดไว้มักได้รับการดำเนินหรือรังเกียจจากกลุ่ม ส่วนมากมักถูกชุมชนนิทาวิพากษ์วิจารณ์

2. การควบคุมที่เป็นทางการ (Formal Control) ได้แก่

2.1 กฎหมาย (Laws) ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายจะได้รับการลงโทษอย่างแน่นอนโดยกฎหมายของบ้านเมืองที่ได้วางมาตรฐานโทษของผู้ฝ่าฝืนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนให้อยู่ด้วยกันอย่างสงบ

2.2 ข้อห้าม (Taboos) เป็นสิ่งที่อบรมสั่งสอนกันมาตั้งแต่เด็ก ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ประพฤติกฎปฏิบัติกันโดยเด็ดขาด

สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุม ผู้บริหารและครูสามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป แต่การดำเนินการของผู้บริหารและครูจะประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้น อาจจะต้องนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีอื่นๆมาใช้ เช่น ทฤษฎีขั้นขั้นการกระทำผิด ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

แนวความคิดเกี่ยวกับการยับยั้งการกระทำผิด

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 70) ได้กล่าวว่ากฎระเบียบและวินัยตลอดจน ทฤษฎีการควบคุม ซึ่งเป็นส่วนช่วยยับยั้งการกระทำผิดผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องคอยกำกับติดตามช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาเพื่อยับยั้งการกระทำผิด

การยับยั้งมีลักษณะเป็นกระบวนการรับรู้ในการอนุโลมตามระเบียบ (Conformity) หรือกระบวนการสื่อสาร กล่าวคือ บุคคลจะรับรู้ต่อการข่มขู่และเมื่อการข่มขู่ถูกส่งเข้ามาจะส่งผลต่อการรับรู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การลงโทษมีเป้าหมายที่จะใช้ผลของการลงโทษหรือการรับรู้เพื่อที่จะส่งผลไปสู่การยับยั้งการกระทำผิด โดยการลงโทษที่สมเหตุสมผลจะสามารถยับยั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือลดการกระทำผิดในอนาคตลงได้จากความกลัวการลงโทษ ซึ่งเป็นการยับยั้งที่เกิดจากตัวผู้กระทำผิดเองหรือการยับยั้งที่มองเห็นจากสาธารณชน ทฤษฎีขั้นขั้นการกระทำผิดมีมโนทัศน์หลัก 3 ประการ ได้แก่

1. การรับรู้ความรุนแรง (Severity) ของการลงโทษ กล่าวคือ การที่บุคคลรับรู้ถึงโทษที่จะลงโทษแก่ผู้กระทำผิดชนิดนั้นว่ามีความหนัก เบาหรือรุนแรงเพียงใด ความกลัวในการถูกลงโทษมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอย่างมาก การกำหนดโทษเป็นไปเพื่อให้บุคคลรับรู้ถึงความรุนแรง เช่น

- 1.1 ปริมาณโทษต้องมากพอที่จะทำให้บรรลุการยับยั้งการกระทำผิด กล่าวคือ ปริมาณโทษต้องมากกว่าผลได้ของการกระทำผิด

- 1.2 ปริมาณโทษต้องไม่มากเกินไปกว่าที่จำเป็นในการบรรลุผลการยับยั้งการกระทำผิด กล่าวคือ ความรุนแรงของการลงโทษเมื่อสูงถึงจุดๆหนึ่งจะมีจุดวกกลับ เนื่องจากผลของความรุนแรงของการลงโทษเพื่อยับยั้งการกระทำผิด จะแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มของประชากร

ดังนั้นโทษที่พึงใช้ต่อผู้กระทำผิด ควรคำนวณความเสียหายที่ผู้อื่นหรือสังคมได้รับจากการกระทำผิด คือ ต้องคำนึงถึงสัดส่วน ความหนักเบาหรือความรุนแรงที่ผู้กระทำผิดได้กระทำไปแล้วเป็นสำคัญ เช่น การลงโทษผู้กระทำผิดควรจะให้สมเหตุสมผลกับความผิดที่ผู้กระทำได้ก่อไว้ มนุษย์เราเป็นสัตว์ที่มีเหตุผล ดังนั้นการกำหนดโทษที่มีความเหมาะสมกับระดับความผิด จะมีผลต่อการยับยั้งการกระทำผิด

2. มีความเร็วเพียงใด ซึ่งเป็นการแสดงถึงประสิทธิผลในการข่มขู่ผู้กระทำผิด ดังนั้นการตัดสินใจความผิดต้องกระทำด้วยความรวดเร็ว ระยะเวลายาวนานก็จะยิ่งลดผลกระทบเชิงยับยั้งของการลงโทษลง

แนวความคิดเกี่ยวกับการยับยั้งการกระทำผิดนั้น ได้รับความสนใจในรูปแบบของการควบคุมหรือป้องกันมิให้บุคคลในสังคมขี้อ่อนต่อการกระทำที่เบี่ยงเบน ซึ่งเน้นเกี่ยวกับการรับรู้ ความรวดเร็ว ความรุนแรงและความแน่นอนของการลงโทษ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการยับยั้ง การละเมิด กฎหรือการกระทำผิดของบุคคล

นโยบายการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

การแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (2552 : 33) ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด โดยกล่าวว่ารัฐบาลมีความมุ่งมั่นชัดเจนที่จะลดปัญหายาเสพติดและขจัดความเดือดร้อนของประชาชน และจะตั้งเป้าไว้ว่า แผนที่จะดำเนินการ คือ กำหนดกรอบเวลาเอาไว้ที่ 6 เดือนเป็นกรอบเวลาที่ต้องการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมว่า ยาเสพติดจะต้องลดลง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน คือ ยุทธศาสตร์หลักของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ใช้คำว่า รั้วป้องกัน โดยกำหนดดังนี้

1. รั้วชายแดน รับผิดชอบโดยกองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลักหรือบทบาทสำคัญในการสกัดกั้น และก็จะต้องปลูกพลังของชุมชน ตามแนวชายแดนให้เป็นแนวร่วมที่สำคัญในการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ทะลักเข้ามา

2. รั้วชุมชน รับผิดชอบโดยกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยรัฐบาลมีแนวคิดว่ายานาที่เกิดขึ้นในขณะนี้ก็เกิดจากความอ่อนแอของหมู่บ้าน และชุมชน ทางราชการต้องร่วมมือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน

3. รั้วสังคม รัฐบาลมุ่งประเด็นไปที่เด็กและเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด เกิดจาก สถานบันเทิง สถานบริการที่ผิดกฎหมาย หอพักที่ถูกใช้เป็นแหล่งมั่วสุม ร้านเกมส์ ร้าน อินเทอร์เน็ต โต๊ะสนุกเกอร์ โต๊ะพนันบอล หรือการมั่วสุมในเรื่องของแก๊งค์มอเตอร์ไซค์ ไปจนถึง เรื่องของการเที่ยวเตร่เตร่เวลากลางคืน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่อนทำลายเยาวชนและดึงเข้าไปสู่ใน เรื่องของยาเสพติดควรปรับกลไกทางสังคมต่างๆ เช่น ลานกีฬา ลานดนตรี ลานกิจกรรม ห้องสมุด ศูนย์เยาวชน ศูนย์วัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งภารกิจนี้รับผิดชอบโดยกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ จะต้องมียุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างรั้วสังคม

4. รั้วโรงเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังและการ สอดส่องดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน รัฐบาลนี้ได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับเรื่องของ การศึกษา โรงเรียนต้องปรับปรุงในเรื่องหลักสูตร เรื่องคุณภาพของครูเพื่อที่จะให้โรงเรียนนั้นเป็น สถานศึกษาที่มีความพร้อม ในการสร้างคนอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นในส่วนของรั้วที่เกี่ยวข้องของ โรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการจะมีบทบาทสำคัญอย่างมาก แต่เราก็ต้องได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานอื่น ๆ

5. รั้วครอบครัว รัฐบาลเล็งเห็นว่าครอบครัวมีความสำคัญที่จะให้ความอบอุ่นแก่ เยาวชนและป้องกันยาเสพติดจากสังคมภายนอก

นโยบายเอาชนะยาเสพติด 10 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ (แผนป้องกัน สารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ : 2550 – 2554)

1. สถานศึกษาต้องกำหนดให้ครู อาจารย์ รับผิดชอบและดูแลนักเรียน นักศึกษา อย่างใกล้ชิด โดยกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างครู อาจารย์ ต่อจำนวนนักเรียน นักศึกษา และ ครอบครัวของนักเรียน นักศึกษา

2. สถานศึกษาต้องประสานงาน และขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมวิชาชีพ ดำรวจและทหาร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไข ปัญหาสิ่งเสพติด ในรูปแบบคณะกรรมการประจำสถานศึกษา

3. หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ต้องถือว่างานป้องกันและแก้ไข ปัญหาสิ่งเสพติดมีความสำคัญยิ่ง และต้องกำหนดไว้ในแผนงานและกิจกรรมตลอดทั้งปี รวมทั้ง ต้องให้ความรู้ ความเข้าใจถึงโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติดกับนักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

4. ให้สถานศึกษาถือว่า นักเรียน นักศึกษาที่ติดสิ่งเสพติดเป็นเสมือนผู้ป่วย จะต้องไม่ไล่ออก ต้องให้ความช่วยเหลือ ดูแลและส่งไปบำบัดรักษา กรณีที่นักเรียน นักศึกษาที่

ได้รับการบำบัดรักษาแล้ว หากมีความประสงค์ไม่กลับมาเรียนในสถานศึกษาเดิม ให้สถานศึกษา จัดหาสถานศึกษาให้ใหม่ โดยสถานศึกษาใหม่ต้องพร้อมมีรับนักเรียน นักศึกษา และไม่ทอดทิ้ง นักเรียนนักศึกษาเหล่านี้

5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ทุกคน ต้องมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ลดจำนวนผู้ติดสิ่งเสพติดในสถานศึกษา และให้ปลอดยาเสพติดภายในปีการศึกษา 2551 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา หากพบข้อมูลหรือเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดในสถานศึกษา ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับทราบทันที จนถึงกรมต้นสังกัด เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานแก้ไข

7. ให้หน่วยงานทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการลงโทษตามขั้นตอนของวินัยและกฎหมายอย่างเด็ดขาดทันทีที่พบว่า ครู อาจารย์และบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกรณีที่กระทำความผิดอย่างชัดแจ้งหรือถูกจับกุมดำเนินคดี ให้ดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและหากผู้บริหารขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบ ผู้บริหารจะต้องได้รับการลงโทษ

8. ครู อาจารย์ บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่มีผลงานและได้ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดอย่างจริงจังจนสำเร็จตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการและตามโครงการ โรงเรียนสีขาวจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

9. หน่วยงานในระดับกรม ต้องให้ความสำคัญในการควบคุม กำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดอย่างใกล้ชิดและจริงจัง

10. ให้กรมและหน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงศึกษาธิการทราบสรุป รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งเสพติดว่าเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายและทุกระดับควรสร้างเกราะป้องกัน โดยเริ่มตั้งแต่ระดับประเทศคือรั้วชายแดน จนมาถึงชุมชนที่อยู่อาศัยคือรั้วชุมชน รั้วสังคมมาจนถึงระดับโรงเรียนคือรั้วโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็นอย่างมาก สุดท้ายที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนเป็นรั้วสุดท้ายก็คือรั้วครอบครัว ถ้าคนส่วนใหญ่ในสังคมให้ความร่วมมือกับหน่วยงานและร่วมกันปฏิบัติอย่างจริงจัง สิ่งที่คุณคาดหวังที่จะเห็นในการแก้ปัญหานี้ คือการลดลง หรือแม้แต่การขจัดปัญหาเสพติดให้หมดไป เพื่อให้เกิดความสงบ

สุข เพื่อเกิดคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยของลูกหลานครอบครัวของเรานั้นเป็นสิ่งที่เราสามารถทำร่วมกันได้

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาลิงเพศติดในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด (2537 : 14) ได้กำหนดการป้องกันและแก้ไขปัญหาลิงเพศติด ออกเป็น 2 มาตรการ คือ

1. การลดตัวสิ่งเสพติดหรือควบคุมไม่ให้มีการผลิตสิ่งเสพติด (Supply Reduction) ซึ่งได้แก่การปราบปรามผู้ผลิต ผู้ค้าและการควบคุมพัฒนาพื้นที่ที่มีการปลูกพืชเสพติด
2. การลดความต้องการเสพหรือใช้สิ่งเสพติด รวมทั้งการขจัดปัญหาลิงเพศติด (Demand Reduction) ได้แก่ การป้องกันตนเองไม่ให้ติดสิ่งเสพติดและการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดสิ่งเสพติด

แนวทางดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 48) ได้ให้ความคิดเห็นในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในวัยเรียนของประเทศ มุ่งเน้นการดำเนินการในกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันในสถานศึกษา โดยในการดำเนินการได้นำแนวคิดของการป้องกันสิ่งเสพติด ในรูปแบบจิตวิทยาสังคม (Psycho - Social Model) ผสมผสานกับแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพเด็กและเยาวชนให้มีชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุขและมีคุณภาพ อันได้แก่ การสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชน ในการสร้างภูมิคุ้มกันตามความหมายทางพฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง การสร้างหรือการพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถในการดำรงชีวิตในสภาพสังคม สภาพแวดล้อมต่างๆ ได้อย่างมั่นคงและเข้มแข็ง ปลอดภัยจากอบายมุขต่างๆ มีความสามารถในการตัดสินใจหรือมีพฤติกรรมต่อปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด (2545 : 20) ได้กำหนดแนวทางการป้องกันปัญหาลิงเพศติด ในนักเรียนและเยาวชนที่สำคัญ คือ การป้องกันด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันให้มีสภาวะจิตใจที่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์สามารถเผชิญกับปัญหาและหาแนวทางการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม การส่งเสริมสุขภาพจิตต้องเริ่มจากครอบครัวจากความสัมพันธ์ที่มั่นคงระหว่างพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเองฝึกความมีระเบียบวินัย นอกจากนี้นักเรียนและเยาวชนต้องฝึกทักษะชีวิตที่สำคัญ คือ การเผชิญกับปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หาทางออกในการแก้ปัญหาทางอารมณ์ รู้จักเลือกและตัดสินใจได้เหมาะสม โดยรับรู้ถึงผลที่จะติดตามมาของการกระทำนำไปสู่ความสามารถในการรับผิดชอบต่อ

ตนเองและสามารถควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ มีความภาคภูมิใจในตนเองและทำให้ตนเองมีคุณค่า

ประภาวดี ธาณีนานนท์ (2541 : 23 – 24) ได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การให้การศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดองค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาในทางที่ผิดไว้ 6 ประการ คือ

1.1 การส่งเสริมการนับถือตนเอง (Self – esteem)

1.2 การส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล (Achievement)

1.3 การส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกมุ่งมั่น ((Dominant Orientation)

1.4 การส่งเสริมความเคารพตนเองและผู้อื่นและเกียรติภูมิของบุคคล (Respect for Self and Other and Individual Dignity)

1.5 การพัฒนาทักษะส่วนตัวและทักษะสังคม (Personal and Social Skill)

1.6 การเสริมทักษะในการประกอบอาชีพ (Employable Skill)

2. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันปัญหาด้านสิ่งเสพติดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

3. การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การจัดกิจกรรมทางเลือก ตัวอย่าง เช่น

4.1 ด้านสุขภาพอนามัย เช่น กีฬา นันทนาการ ดนตรี การออกกำลังกาย

เกมส์ต่างๆ เป็นต้น

4.2 ด้านจริยธรรม เช่น อบรมศีลธรรม กิจกรรมทางศาสนา ส่งเสริมประเพณี

4.3 ด้านสังคม เช่น จัดตั้งชมรม สมาคม จัดค่ายเยาวชน การสงเคราะห์ผู้อื่น

4.4 ด้านอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพ การส่งเสริมรายได้

นอกจากนั้น สำนักงานกิจการพิเศษ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 15) ได้กล่าวในเรื่องการใช้มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา มีดังนี้

1. กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง เปิดสอนเรื่องความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด โดยอาจบรรจุเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ซึ่งทำการสอนโดยครู-อาจารย์ มีความรู้เรื่องสิ่งเสพติดจะได้ไม่กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ และทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ เรื่องสิ่งเสพติดแก่บุคคลอื่นๆต่อไป

2. เปิดอบรมความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ข้าราชการทั่วไปและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนลูกจ้างของบริษัท ห้างเอกชน โดยขอความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างเพื่อให้

บุคคลที่ได้รับการอบรม มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและนำความรู้ไปเผยแพร่แก่สมาชิกในครอบครัวและบุคคลอื่นๆ ต่อไป

3. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งเสพติดตามสถานที่ต่างๆที่ประชาชนผ่านไปมาเป็นจำนวนมากทั่วราชอาณาจักรอยู่เป็นประจำ

4. ให้สื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทำการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดเป็นประจำ

การป้องกันการติดสิ่งเสพติด (Drug Abuse Prevention) เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่ามีผลสำคัญเท่ากับวิธีการด้านอื่นๆ เช่น ปรามปรามบำบัดรักษา เพราะเป็นการกันไว้ดีกว่าแก้ และสามารถลดความต้องการด้านสิ่งเสพติดลงได้ เพราะประชาชนสามารถทราบข้อมูลข่าวสาร ผลร้ายหรือเกิดความกลัว ทำให้แนวโน้มไม่สัมผัสกับสิ่งเสพติด การป้องกันสิ่งเสพติดจำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากหลายๆ ฝ่าย จะกระทำโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่ได้ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ บุญสม มาร์ติน (2533 : 151 – 152)

1. การป้องกันตนเอง เพื่อนและญาติพี่น้อง กล่าวคือ นักเรียนควรจะทำารรักษาให้ร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอ กินอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายและพักผ่อน นอนหลับให้เพียงพอ เลือคบเพื่อนที่มีนิสัยดี ไม่ไปมั่วสุมตามแหล่งสถานเริงรมย์ต่างๆ เช่น โรงหนัง ดิสโก้เทค หรือตามบ้านเพื่อนที่ไม่มีผู้ปกครองควบคุมดูแล ไม่หลงเชื่อคำชักชวน จากเพื่อนและผู้อื่น ควรเชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ เพื่อนที่ดีและญาติพี่น้องเป็นสำคัญ เมื่อมีปัญหาคับข้องใจอย่าเก็บไว้ในใจคนเดียว จงปรึกษาพ่อแม่ เพื่อน หรือครู-อาจารย์ เพื่อจะได้ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำปัญหานั้นๆ อย่าลืมทุกชีวิตมีปัญหาอุปสรรค อย่างท้อแท้และหมดหวังทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้เสมอ

2. การป้องกันในครอบครัว กล่าวคือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ ควรให้ความสนใจดูแลเด็กในความคุ้มครองต้องคอยอบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษและภัยของสิ่งเสพติดและถ้าพบว่ามีผู้ติดสิ่งเสพติด อยู่ในครอบครัว ควรรีบให้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทันที

3. การป้องกันในโรงเรียน และสถาบันการศึกษา ควรให้การศึกษอบรมเกี่ยวกับสิ่งเสพติด แก่นักเรียน และควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปรามปรามสิ่งเสพติด นอกจากนั้น ควรส่งเสริม ให้นักเรียนช่วยกันรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด

4. การป้องกันชุมชน ชุมชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อปัญหาสิ่งเสพติด โดยการปรามปรามและควบคุมสิ่งเสพติดให้หมดไป ด้วยการสร้างกฎหมายที่เหมาะสมและรักษากฎหมายให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นแล้ว ควรแก้ไขปัญหามั่วสุมให้หมด เช่น ความยากจน ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม แหล่งมั่วสุม แหล่งอบายมุขต่างๆ และการว่างงานอื่นๆ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการติดสิ่งเสพติดโดยทางอ้อมได้

หลักการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลิขิต

แนวปฏิบัติในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด ลิขิต วิชาชีวิต (2537 : 23-24)

ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การให้การศึกษา โดยการสอดแทรกความรู้ เรื่องสิ่งเสพติดไว้ในหลักสูตร การเรียนการสอนในโรงเรียน
2. การเผยแพร่ข่าวสาร โดยอาศัยเทคนิควิธีการและสื่อชนิดต่างๆ ถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดวิทยากรบรรยายทางสื่อมวลชนต่างๆ
3. การพัฒนาบุคลากร ซึ่งถือเป็นสื่อบุคคลในการให้ข่าวสาร และการศึกษา สามารถถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การผลิตสื่อ ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องมือทางเทคโนโลยีอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยเร้าความสนใจ อดง่าย และประหยัดเวลา
5. การจัดกิจกรรมทางเลือก เพื่อให้ประชาชนมองเห็นทางเลือกอื่นการแก้ปัญหาที่มีทั้งทางเลือกด้านสุขภาพอนามัย เช่น กีฬา นันทนาการ ดนตรี ทางเลือกด้านจริยธรรม เช่น อบรมศีลธรรม กิจกรรมทางศาสนา ทางเลือกด้านสังคม เช่น จัดตั้งชมรมหรือสมาคมและทางเลือกด้านอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพและการส่งเสริมรายได้
6. สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดให้เพียงพอซึ่งนอกจากเงินงบประมาณของรัฐแล้วหากไม่พอ ก็ขอความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนมาสนับสนุน
7. การวิจัยและประเมินผล ศึกษาแนวทาง และตรวจสอบประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อแก้ไขวิธีการป้องกันสิ่งเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ศูนย์แนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ (2540 : 24 – 26) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

1. มีการระดมพลังจากทุกฝ่าย ทั้งในและนอก โรงเรียน เพราะปัญหาการใช้สารเสพติดเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทุกฝ่าย ฉะนั้น การที่ต่างคนต่างทำย่อมจะไม่ได้ผล จึงต้องมีการผนึกกำลังจากทุกฝ่ายร่วมมือกันตามบทบาทหน้าที่

2. มีแผนงานและยุทธศาสตร์ที่ดีและครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านเพราะปัญหาสารเสพติดเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อนสลับซับซ้อนมีสาเหตุมากมายตามความแตกต่างของบุคคลและสภาพแวดล้อม ฉะนั้น จึงมียุทธศาสตร์หรือรูปแบบที่ครอบคลุมกิจกรรมทั้งในการป้องกันและแก้ไขได้ทุกสาเหตุ มีการวางแผนและกำหนดแนวทางทั้งในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3. มีบุคคลที่มีคุณภาพ เพราะการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดจะบรรลุผลได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้และเทคนิคระดับที่ลึกซึ้ง จึงมีคู่มือการปฏิบัติและมีการฝึกเทคนิคที่จำเป็นต้องอาศัยหลักวิชา เช่น การให้คำปรึกษา ทักษะการแก้ปัญหา การสร้างค่านิยม การสร้างพลังจิต การจัดการกับความเครียด การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ

สรุป การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะกิจกรรมแนะแนว ครูควรศึกษาคู่่มือการปฏิบัติและมีการฝึกเทคนิคที่จำเป็นเช่น การให้คำปรึกษา ทักษะการแก้ปัญหา การสร้างค่านิยม การสร้างพลังจิต การจัดการกับความเครียด การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ

กลยุทธ์ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545 : 9 – 14) ได้กำหนดแนวทางจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้มีการจำแนกกลุ่มเป้าหมายที่จำดำเนินการตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มหลัก คือ

1.1 กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้สิ่งเสพติด

1.2 กลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการกินเหล้า สูบบุหรี่หรือ เริ่มทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิดและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆ แต่ยังไม่คิดสิ่งเสพติด

1.3 กลุ่มนักเรียนที่คิดสิ่งเสพติด

1.4 กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมค้าสิ่งเสพติด

2. ผสมผสานมาตรการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ทั้ง 3 มาตรการ คือ

2.1 การป้องกันสิ่งเสพติด

2.2 การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.3 การปราบปรามสิ่งเสพติด

3. ระดับทรัพยากรของโรงเรียนและชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด ในสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยการระดมทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกคน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นายกสมาคมครูผู้ปกครอง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ สารวัตรนักเรียน แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหน่วยงานภาคเอกชนในแต่ละท้องถิ่น

การดำเนินการกับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2550 : 9 – 14)

1. มาตรการทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ความรู้ปรับเปลี่ยนเจตคติและการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติด มีลักษณะการดำเนินงาน 3 ลักษณะ คือ

1.1 มาตรการทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ความรู้ปรับเปลี่ยนเจตคติและการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งเสพติด มีลักษณะการดำเนินงาน 3 ลักษณะ คือ

1.1.1 การกำหนดเนื้อหาความรู้ เรื่องการป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหลักสูตรเพื่อให้มีการเรียนการสอน ในทุกระดับชั้น

1.1.2 การผนวกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด เข้าไปในวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีหลักสูตรกำหนดไว้

1.1.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.2 มาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดแก่นักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหายาเสพติด และรู้จักการปฏิบัติตนในการป้องกันสิ่งเสพติด กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนสามารถ ดำเนินการได้ดังนี้

1.2.1 การจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียนหรือ บอร์ดต่างๆในโรงเรียน

1.2.2 การจัดนิทรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญ เช่น

วันต่อต้านยาเสพติดโลก

1.2.3 การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน

1.2.4 กิจกรรมหน้าเสาธง

1.2.5 การจัดทำโปสเตอร์และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษา

1.2.6 การจัดบรรยายและการจัดอภิปราย โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.7 การจัดการรณรงค์ต่อต้านในโรงเรียน

1.3 มาตรการทางเลือก มุ่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม มีลักษณะการดำเนินการดังนี้

1.3.1 ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ การส่งเสริมการออกกำลังกาย และ การเล่นกีฬา เช่น การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การจัดการแข่งขันระหว่างโรงเรียน

1.3.2 ด้านจริยธรรม การมีส่วนร่วมกิจกรรมทางศาสนา

1.3.3 ด้านสังคม เช่น การรวมตัวกันจัดตั้งชมรมต่างๆ ในโรงเรียน

1.3.4 ด้านการฝึกอาชีพ เช่น กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมการส่งเสริม การเกษตรในโรงเรียน

1.4 การฝึกทักษะชีวิต เพื่อสร้างคุณลักษณะหรือความสามารถในเชิงสังคม วิชาให้กับนักเรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยทักษะชีวิตจะเป็นความสามารถขั้นพื้นฐาน ที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในสังคมที่ได้มาจากการฝึกฝนจนชำนาญนั่นเอง ทักษะชีวิตที่สำคัญในการดำรงชีวิตให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด ได้แก่ ทักษะการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ทักษะในการประเมินสถานภาพของตนเอง ทักษะในการคิดหาทางเลือกและตัดสินใจ ทักษะในการปฏิเสธและตัดสินใจ ทักษะในการปฏิเสธ ต่อรองรักษาผลประโยชน์ของตน ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการควบคุมอารมณ์และความเครียด เป็นต้น การฝึกทักษะชีวิตต้องใช้การสอนแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นให้นักเรียนเป็น ศูนย์กลางของการเรียน การฝึกจะต้องเน้นการแสดงแบบต่างๆ การระดมสมองและการฝึกปฏิบัติ โดยอาศัยบทบาทสมมติ เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์ โดยสอดแทรกการฝึกทักษะชีวิตเข้าไปใน กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่างๆ โดยครูผู้สอนวิชานั้นๆ หรือการจัดกิจกรรมแยกต่างหากจาก การเรียนการสอน เช่น การจัดค่าย หรือการจัดกิจกรรมฝึกทักษะชีวิตโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงต้อง พัฒนาชุดการฝึกทักษะชีวิตให้หลากหลายรูปแบบ และ หลากหลายทักษะเพื่อให้ครู-อาจารย์ นำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

1.5 การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนในช่วงวัยรุ่น เพื่อน นับเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อ ความคิด เจตคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นด้วยกัน การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดได้ระหนักถึง ความสำคัญและเห็นคุณค่าของกลุ่มเพื่อน จึงได้มีการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนเพื่อประโยชน์ใน การป้องกันยาเสพติด โดยมีรากฐานและความเชื่อมั่น ในความสำคัญของกลุ่มเพื่อนว่ามีอิทธิพล สามารถที่จะโน้มน้าวชักจูงเพื่อนในกลุ่มด้วย การแนะนำ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มที่มี ปัญหา มีให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนั้น กลุ่มเพื่อนยังให้ความ ช่วยเหลือกันในเรื่องการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมกลุ่มเพื่อนดำเนินการโดย

การฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา ที่มีบุคลิกเป็นผู้นำให้เป็นแกนนำของกลุ่มเพื่อนและมอบหมายบทบาทให้ปฏิบัติ เช่น ในการเป็นเพื่อนเรียน เพื่อนสนิท ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่ม โดยมีครู-อาจารย์เป็นที่ปรึกษาให้การทำงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิด ผู้นำของกลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างดี สามารถที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มแก้ปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม ในด้านการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาชีวิตด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาการใช้สิ่งเสพติดด้วยกิจกรรมกลุ่มเพื่อนมีชื่อเรียกหลากหลาย เช่น เพื่อนเพื่อเพื่อน เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อนเตือนเพื่อน

สรุป การดำเนินงานในสถานศึกษาในการป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานในหลายรูปแบบ โดยสรุปเริ่มตั้งแต่การประสานงาน การตั้งคณะกรรมการสอดส่องดูแลการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์ การจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งการรณรงค์ การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนห่างไกลจากสิ่งเสพติดมากขึ้นหากทาง โรงเรียนให้ความสำคัญและปฏิบัติให้เป็นประจำ

การใช้กระบวนการการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันสิ่งเสพติด

สุโท เจริญสุข (2519 : 69 – 70) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียน เพื่อลดปัญหาไว้ดังนี้

1. ครูจะต้องเข้าใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียน ยินดีให้คำแนะนำ ดักเตือน ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายและรู้วิธีการศึกษานักเรียน เข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นอย่างดี
2. จัดสภาพของโรงเรียน ห้องเรียนให้น่าอยู่ น่าเรียน สะอาดเรียบร้อยมีอุปกรณ์ครบครัน
3. จัดวางระเบียบวินัยร่วมกันกับนักเรียน ไม่ทำตามใจครูฝ่ายเดียว
4. จัดหาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามคุณวุฒิภาวะตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน
5. เปิดบริการแนะแนวขึ้นใน โรงเรียนเพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหา
6. ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนตลอดเวลา
7. ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการปกครองตนเองให้มากกว่าที่จะทำได้

กรมสามัญศึกษา (2544 : 5 – 7) ได้ให้ความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้ คือ กระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการและมี

การประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจาก ผู้บริหาร โรงเรียน กรมสามัญศึกษาได้ให้ความสำคัญและแนวปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คุณภาพของนักเรียน โดยให้นักเรียน มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม และมีชีวิตที่สงบสุข โดยมีบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินการ เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และที่สำคัญที่สุด คือ ครูที่ปรึกษาที่ดูแลนักเรียนทุกคนต้อง ทำงานอย่างเต็ม กำลังความสามารถ ด้วยความรัก ความเมตตาและความเข้าใจนักเรียนแต่ละคน ซึ่ง มีความสำคัญ ข็งต่อการพัฒนานักเรียนให้พร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบ ด้าน เป็น กำลังสำคัญของสังคม สามารถนำพาความรุ่งเรือง และความสงบสุขสู่ประเทศชาติต่อไป

กระบวนการดำเนินดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ กรมสามัญศึกษา (2539 : 15) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมา ของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลาย ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาการ ความรู้ความสามารถ การป้องกันปัญหาสิ่งเสียดคิดให้โทษและแก้ไขปัญหของนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม
2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน โดยจัดกลุ่ม นักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่ม มีปัญหา ซึ่งการจัดกลุ่มนักเรียนมี ประโยชน์ต่อครูในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการ แก้ปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนมากขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญห ซึ่งผลการคัด กรอง ครูจะต้องไม่ทำให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหซึ่ง ความแตกต่างจากกลุ่มปกติ ดังนั้น ผู้บริหารและครูต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ
3. การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของครู ไม่ว่าจะ เป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งวิธีการ หรือ เครื่องมือ เพื่อส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธี ที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรม หลักสำคัญ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญห ครูจะต้องเอาใจใส่ให้นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันจำเป็น อย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและ การแก้ไขปัญห ซึ่งเป็นภาระงานที่สถานศึกษา ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการโดยอาศัย วิธีการ และเครื่องมือเพื่อการป้องกัน การแก้ไขปัญหามีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูจำเป็นต้อง

ดำเนินการ มี 2 ประการ คือ การให้การปรึกษาเบื้องต้นและการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไข ปัญหา

5. การส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อาจมีบางกรณีที่ปัญหา มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือการช่วยเหลือนักเรียนแล้วมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการ ส่ง ต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หาก ปลดปล่อยให้เป็นหน้าที่ของครูคนใดคนหนึ่ง ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลาม กลายเป็นปัญหานานยากแก่การแก้ไข การส่งต่อแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การส่งต่อภายใน คือ ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือ นักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหา

5.2 การส่งต่อภายนอก คือ ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อ ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

กรมสามัญศึกษา (2539 : 12) ได้กำหนดยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จของการประกัน คุณภาพภายใน เพื่อจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อ ความสำเร็จของการดำเนินการร่วมกับครูทุกคนในโรงเรียน เป็นผู้ผลักดันส่งเสริม สนับสนุนและ ประสานให้บุคลากรในโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก ทำงานร่วมกันเป็นทีม
 2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม เพื่อให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่ต้องการ โดยต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ทำให้การประกัน คุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน
 3. ยุทธศาสตร์การสร้างตระหนักรู้และความรู้ความเข้าใจ เป็นสิ่งที่มีความ จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน คุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพของนักเรียน โดยการนำ ของผู้บริหารจัดประชุมชี้แจง ฝึกอบรมและจัดให้มีการเรียนรู้จากเอกสาร คู่มือต่างๆ เพิ่มเติมอย่าง ต่อเนื่อง
 4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ การดำเนินการการประกันคุณภาพใน บุคลากรของโรงเรียนที่ร่วมกันทำงานเป็นทีม นั้น จำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการวางแผนการ ดำเนินการ ประสานงานและกำกับติดตามการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจ ในการดำเนินการ เพื่อรับผิดชอบเรื่องการประกันคุณภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะ
- 4.1 ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องมีการวางแผน การกำกับดูแลที่เป็นระบบ ซึ่งรวมถึง

การนิเทศ การพัฒนาศักยภาพของครูหรือสนับสนุนปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ

4.2 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การระดมการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพคุณภาพของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุป การดำเนินการจัดกิจกรรมในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โรงเรียนต้องปฏิบัติคือรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันสิ่งเสพติดและการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาจากนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากสถาบันอื่นเช่น สถาบันครอบครัว ชุมชนต้องเข้าใจถึงพัฒนาการของนักเรียนว่าเป็นอย่างไรเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นหากแก้ไขไม่ถูกทางนักเรียนก็จะประสบปัญหาและมีโอกาสที่จะข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ

การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในปัจจุบันการดำเนินงานของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดล้วนแล้วแต่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหลัก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนผู้วิจัยได้ ทำการศึกษากระบวนการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังนี้

กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอำนาจเจริญ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

โรงเรียนอำนาจเจริญ อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี (2552 : ออนไลน์) ได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

ซึ่งการดำเนินงานตามองค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ โรงเรียนอำนาจเจริญ อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี (2552 : ออนไลน์) ได้จัดกิจกรรม และโครงการดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.1 การจัดทำระเบียบขสสม (รบ.6)
 - 1.2 การประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 - 1.3 การสัมภาษณ์นักเรียน
 - 1.4 การเยี่ยมบ้าน
 - 1.5 บันทึกข้อมูลสุขภาพ
 - 1.6 การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ
2. การคัดกรองนักเรียน โดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เบื้องต้น จากข้อ 1 จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง
3. การส่งเสริมนักเรียน
 - 3.1 สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาที่ได้รับแก้ไขแล้วโดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถเพิ่มเติม
 - 3.2 กิจกรรมโฮมรูม
 - 3.3 จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
 - 4.1 การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
 - 4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดงานวันรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด กิจกรรมวันภาษาไทย สัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง
 - 4.3. การจัดคาบประชุมเพื่อเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม
 - 4.4. การประสานงานกับชุมชน
 - 4.5. การตรวจปัสสาวะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง
5. การส่งต่อ ปัญหาบางกรณีที่ยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็จัดการส่งต่อ โดยแบ่งเป็น ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกนอกรอกการดำเนินงานตามองค์ประกอบทั้ง 5 ประการแล้ว โรงเรียนยังได้ดำเนินการจัดระบบดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดโดยจัดครู 1 คน ดูแลนักเรียนจำนวน 20-30 คน ดังนี้

1. ครูประจำชั้นห้องละ 2 คน
2. ครูประจำวิชา
3. ครูผู้สอนกิจกรรม
4. ครูประจำคณะสี

นอกจากนั้นผู้วิจัยขอกล่าวถึง โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ (2552 : ออนไลน์) ได้เป็นต้นแบบในการริเริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ในการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัย ได้ศึกษาข้อมูลจากงานระบบดูแลช่วยเหลือจาก โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ ซึ่งได้เป็น โรงเรียนต้นแบบในการริเริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบตั้งแต่ปีการศึกษา 2544

โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ (2552 : ออนไลน์) ได้ดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคคลสำคัญของโครงการ มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ตามวิธีการและมีเครื่องมือที่ชัดเจน ตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ที่กรมสุขภาพจิตได้กำหนดไว้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข และการส่งต่อ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างดีเยี่ยม

กิจกรรมเด่นๆของโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ (2552 : ออนไลน์) ที่ได้จัดทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมในการอบรมประจำสัปดาห์ซึ่งครูและนักเรียนจะมาร่วมกันวางแผน และกำหนดกิจกรรมด้วยความสมัครใจ จัดการประชุมร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเป็นการรับทราบพฤติกรรมของบุตรและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้มีการดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด หากมีกิจกรรมที่นำส่งเสริมก็ร่วมกันจัดกิจกรรมนั้นขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการทำนุญ การจัดทัศนศึกษา กิจกรรมสายใยไต่ถู่กับวัยรุ่นยุคไอที ช่วงสุดสัปดาห์ครูประจำชั้นไปเยี่ยมบ้านนักเรียนทั้งที่อยู่ใกล้และในที่ห่างไกลเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน ทำให้นักเรียนของโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์มีความอบอุ่นตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาแห่งนี้

เนื่องด้วยการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ (2552 : ออนไลน์) ได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนที่ดำเนินการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น และได้ระดับมาตรฐานคุณภาพของกรมสามัญศึกษา จากกรมสามัญศึกษา ได้รับรางวัลพระราชทานในฐานะโรงเรียนดีเด่นในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษา จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ได้รับยกย่องให้เป็นสถานศึกษาดีเด่นระดับเขตตรวจราชการ ในการคัดเลือกสถานศึกษาที่ประสบ

ความสำเร็จในการดำเนินงานเรื่อง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม โครงการสานสายใยครูและศิษย์ จากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯลฯ

ความโดดเด่นของโครงการทั้ง 7 โครงการนี้ ทำให้โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ (2552 : ออนไลน์) ได้เป็นโรงเรียนพระราชทานซึ่งเป็นรางวัลอันทรงเกียรติแต่ละโครงการล้วนมีส่วนร่วมในการชนะเลิศรางวัลนี้และเป็นการแสดงถึงความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ที่ได้ทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องประสาน ฝ่ายบริหารผู้กำหนดนโยบาย ฝ่ายปฏิบัติการ คณะครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ตลอดจนความเชื่อมโยงกับองค์กรที่เกี่ยวข้องเนื่องกับทางโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครองครู และสมาคมศิษย์เก่า และส่วนสำคัญที่สุดคือนักเรียนที่เป็นเหมือนผลงานที่ออกมาการันตีถึงความยอดเยี่ยมของโรงเรียน จึงส่งผลให้รางวัลที่ได้รับมานั้น ไม่ได้เกินเลยไปกว่าความดีงามที่โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ได้ก่อตั้งมาอยู่คู่กับจังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งประสิทธิประสาทความรู้ให้กับบุตรหลานชาวเชียงราย มนแล้วถึง 72 ปี

สรุป โรงเรียนทั้งสองโรงเรียนได้ดำเนินการตามตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ที่กรมสุขภาพจิตได้กำหนดไว้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข และการส่งต่อ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างดีเยี่ยมกิจกรรมเด่นๆของโรงเรียน ที่ได้จัดทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมในการอบรมประจำสัปดาห์ ซึ่งครูและนักเรียนจะมาร่วมกันวางแผน และกำหนดกิจกรรมด้วยความสมัครใจ จัดการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อเป็นการรับทราบพฤติกรรมของบุตรและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้มีการดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด หากมีกิจกรรมที่น่าส่งเสริมก็ร่วมกันจัดกิจกรรมนั้นขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการทำบุญ การจัดทัศนศึกษา กิจกรรมสายใยไต่ถู่กับวัยรุ่นยุคไอที ช่วงสุดสัปดาห์ครูประจำชั้นไปเยี่ยมบ้านนักเรียนทั้งที่อยู่ใกล้และในที่ห่างไกล เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ทำให้นักเรียนของโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์มีความอบอุ่นตลอดเวลา

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด นโยบายมาตรการและแนวปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด และการดำเนินงานตามแผนงานรณรงค์ป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา สรุปได้ว่า สิ่งเสพติดเป็นมหันตภัยร้าย ที่ทำลายทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศชาติ ดังนั้น รัฐบาลจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรีบแก้ปัญหาและปราบปรามสิ่งเสพติดให้หมดสิ้นไปจากประเทศไทย สำหรับกระทรวงศึกษาธิการซึ่งรับผิดชอบในการศึกษาและพัฒนาเยาวชนก็ตระหนักในปัญหาเสพติด สำหรับให้สถานศึกษาต่างๆ นำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับการดำเนินงานตามแผนงานรณรงค์ป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การขอความร่วมมือในการรณรงค์ป้องกันสิ่งเสพติด
2. การจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
3. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
4. การฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด
5. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บริบทของชุมชนในเขตบริการโรงเรียนบ้านห้วยปอ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบลปึงกูในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี 2550 (2549 : 35) ในส่วนของข้อมูลที่จะเป็นปัญหาสิ่งเสพติดจากการศึกษาปัญหาและแนวทางการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอซึ่งจะเกี่ยวข้องกับชุมชนในเขตบริการคือบ้านห้วยปอ บ้านโลกใหญ่ บ้านศรีตะครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือองค์การบริหารส่วนตำบลปึงกูและสำนักงานตำรวจชุมชนหมู่บ้านที่เป็นเขตบริการของโรงเรียนบ้านห้วยปอจากข้อมูลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปึงกูประจำปี 2550 (2549 : 3) ประกอบด้วย 3 หมู่บ้านคือ หมู่บ้านศรีตะครอง บ้านโลกใหญ่และบ้านห้วยปอ บ้านห้วยปอมีจำนวนครัวเรือน 104 ครัวเรือนจำนวนประชากร 408 คน แบ่งเป็นชาย 194 คน หญิง 214 คน บ้านโลกใหญ่มีจำนวนครัวเรือน จำนวนครัวเรือน 107 ครัวเรือน จำนวนประชากร 474 คน แบ่งเป็นชาย 239 คน หญิง 235 คน บ้านศรีตะครองมีจำนวนครัวเรือนจำนวนครัวเรือน 144 ครัวเรือนจำนวนประชากร 561 คน แบ่งเป็น ชาย 285 คน หญิง 276 คน

จากข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลปึงกู ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี 2550 (2549 : 35) ลักษณะบ้านเรือนตั้งอยู่ค่อนข้างหนาแน่นปานกลาง มีการประกอบอาชีพทำนาร้อยละ 95 นอกจากนั้นประกอบอาชีพช่างรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ไปทำงานรับจ้างในต่างจังหวัด ความเป็นอยู่และอาชีพของผู้ปกครองก็มีส่วนทำให้ไม่ได้อยู่กับนักเรียนในการปกครองส่วนใหญ่อยู่กับ ตา ยาย ทำให้ไม่ได้รับความอบอุ่น ทำให้เป็นสาเหตุให้นักเรียนหาทางออกไปทางอื่นอาจจะตกหลุมพรองติดสิ่งเสพติดได้ สิ่งแวดล้อมภายในหมู่บ้านและรอบๆ หมู่บ้านไม่มีการจัดบริเวณให้เป็นสัดส่วนและขาดการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อย บ้านของประชาชนจะตั้งอยู่รวมกันเป็นจุดศูนย์กลาง รอบๆ บริเวณหมู่บ้านเป็นสวนเกษตร ไร่มันสำปะหลังและปารกร้าง บริเวณนี้อาจจะเป็นมุมอับใช้เป็นที่มั่วสุมและเป็นที่หลบซ่อนของคนแปลกหน้าได้และเป็นต้นเหตุของการมั่วสุมเสพยาเสพติดได้ ร้านจำหน่ายสินค้าแหล่งอบายมุขในบริเวณหมู่บ้านไม่มีแหล่งอบายมุขแต่จะมีร้านค้าขายของชำทั่วไปมีสินค้าบริโภคและเครื่องคืม เช่น สุรา เบียร์ สุราขาว

เครื่องดื่มชูกำลัง แต่ละหมู่บ้านจะมีจำนวน หมู่บ้านละ 3 ร้าน ในบางครั้งผู้ปกครองนักเรียน บางส่วนมักจะมานั่งรวมตัวกันที่ร้านและตั้งวงดื่มสุร่าบ้างบางครั้งให้นักเรียนมาซื้อสุร่า บุหรี่ ทำให้นักเรียนเกิดการซึมซับสิ่งที่ไม่ดีอาจเกิดการอยากลองเลียนแบบผู้ใหญ่บ้าง

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าในบริเวณหมู่บ้านยังไม่มีสวนสาธารณะแต่กิจกรรมในตอนมีเวลาว่างของประชาชนบางส่วนก็ดูโทรทัศน์อยู่บ้าน บางส่วนก็ตั้งวงดื่มสุร่า ในกลุ่มเยาวชน มีการเล่นกีฬาเช่นฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ ส่วนมากจะใช้สนามกีฬาเป็นการพนัน หลังจากแข่งเสร็จก็มีการดื่มสังสรรค์เช่นดื่มสุร่า เบียร์ ก็มีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ประชาชนมักใช้ไปในทางที่ไม่เป็นประโยชน์เช่น เล่นการพนัน ขนไก่และอื่น ๆ ที่มีผลเสียมากกว่าผลดีจะเป็นการเพิ่มปัญหาให้แก่ตนเองและครอบครัว สังคมและอาจพลัดหลงตกไปเป็นเหยื่อสิ่งเสพติด

ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันตั้งแต่ในระดับครอบครัว โดยเฉพาะนักเรียน ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ขาดความอบอุ่นนอกจากจะมีปัญหาไม่ตั้งใจเรียนและอาจจะก่อปัญหาไปข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอาจจะก่อปัญหาที่รุนแรงขึ้น ได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครอง ครู ผู้นำชุมชนช่วยกันสอดส่องเฝ้าระวังพื้นที่ในหมู่บ้านที่เป็นมุมอับและบริเวณของโรงเรียนก็ควรกำจัดมุมอับเพื่อความปลอดภัยจากสิ่งเสพติดของนักเรียนต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งระดับหน่วยงาน สถานศึกษาและการศึกษาวิจัยในระดับปริญญาโท โดยมีการวิจัยหลายเรื่องที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด มีดังนี้

กรมพลศึกษา (2534 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษารายงานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนไทยเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันสิ่งเสพติด คือ ผู้ปกครอง ไม่ให้ความร่วมมือและยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการเสพยาเสพติด การมีเพื่อนที่เสพยาเสพติด การมีแหล่งมั่วสุม การมีแหล่งเสพยาเสพติด และการมีแหล่งค้ายาเสพติดรอบโรงเรียน มีผลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียน ในด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว และยังพบปัญหาที่น่าเป็นห่วงในกลุ่มนักเรียน เช่น การสูบบุหรี่และดื่มสุร่า ครอบครัวแตกแยก ออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นต้น

ปวีณา ศรีบุญ (2538 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน กรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร

ขนาดของโรงเรียนผู้วิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็น ปัญหา ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประสพการณ์ของครูในเรื่องการป้องกันยาเสพติด การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหายาเสพติดการดูแลสถานที่ ลับตาที่เอื้อต่อการเสพยาเสพติด

ประสงค์ วรรณพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการประเมิน โครงการเยาวชน ด้านยาเสพติดและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าด้านปัจจัยเบื้องต้น เนื้อหา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม

โสรัตน์ กลับลีลา (2541 : 97 – 104) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการคิดสิ่งเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสรุปผลการวิจัย ได้ว่านักเรียนที่มีความผูกพันกับบิดามารดาและ โรงเรียน นักเรียนที่ได้รับการยับยั้งภายในนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับและนักเรียนที่มีความเข้าใจในการป้องกันตนเองสูงจะมีความเสี่ยงต่อการใช้สิ่งเสพติดน้อย ส่วนนักเรียนที่คบเพื่อนคิดสิ่งเสพติดจะมีความเสี่ยงต่อการใช้สิ่งเสพติดสูง

นิทรารักษ์ เกตุเดชา (2542 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องกรแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรพ์ที่พบว่าปัญหาสิ่งเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนมีสาเหตุ 3 ประการ ที่แก้ไขได้ยาก คือ เพื่อนชักชวน อยากทดลองตามเพื่อน ปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่นครอบครัวแตกแยก ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวโดยเฉพาะครอบครัวเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งเสพติดได้

เรืองยศ อุดรศาสตร์ (2546 : 90) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของครู ที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่นพบว่า ผู้บริหารและ โรงเรียนควรมีการสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ เจตคติที่ดี และมีทักษะในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีคุณภาพ 2) ควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร อำนวยความสะดวก และจัดกิจกรรมให้ครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 3) ควรมีการติดตาม นิเทศ กำกับ ดูแล และให้การช่วยเหลือครูที่ปรึกษาเมื่อพบปัญหาในการดำเนินงาน

สายสมร ขุนนิมิตร (2545 : 74) ได้วิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน : แนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ของกรมสามัญศึกษาพบว่าปัจจัยที่จะสนับสนุนให้ระบบการดูแลและป้องกันสิ่งเสพติดประสบความสำเร็จต้องมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) ผู้บริการและผู้ช่วยทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญ และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนทุกด้าน 3)

คณะทำงานทุกคนต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอ 4) ครูที่ปรึกษาทุกคนต้องให้ความร่วมมือทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ จากโรงเรียน 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ ความรู้ ข่าวสารแก่ครูที่ปรึกษาในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น เรื่องทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สุภาพ ยืนคำพะเนา (2549 : 83 - 84) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา โดยควรมีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ จัดระบบประมาณสนับสนุนการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนหรือหาวิธีอื่นที่สามารถช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้ ข้อมูลทางบ้านของนักเรียน การแต่งตั้งอนุกรรมการร่วมกับครูที่ปรึกษาในการจัดกลุ่มนักเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทำให้สามารถคัดกรองนักเรียนให้ตรงกับความเป็นจริง

พิชิต บังกาวงษ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารายงานการพัฒนาโครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติดเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองสระ อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการดำเนินงานตามโครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติด เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองสระ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติด เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองสระ ประกอบด้วยกลยุทธ์ คือ โครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติด 5 โครงการ กิจกรรม 15 กิจกรรม กิจกรรมที่มีประสิทธิผลดีคือ โครงการดนตรีและกีฬา

งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัยหลายเรื่องที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการศึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงของนักเรียน เยาวชนและบุคคลทั่วไป ดังนี้

โฮบาน (Hoban, 1998 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องผลการฝึกทักษะพื้นฐานทางสังคมกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม พบว่าโรงเรียนขนาดกลางประสบปัญหานักเรียนไม่สามารถ

ปฏิบัติคนให้เข้ากับทักษะพื้นฐานทางสังคม ซึ่งทักษะพื้นฐานทางสังคมจะช่วยให้นักเรียนปฏิบัติคนได้เหมาะสมตามกฎระเบียบของโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังขาดทักษะในการสื่อสารและทักษะในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี แต่หลังจากจัดทักษะทางสังคมให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร พบว่าการฝึกทักษะทางสังคมช่วยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมและคะแนนทดสอบหลังฝึกทักษะพื้นฐานทางสังคมดีขึ้น

เอนไซโซ (Enciso, 2000 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการตระหนักถึงระเบียบวินัย (พฤติกรรม) ของนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหาร ครู และนักเรียน จากผลการศึกษา พบว่าครูและนักเรียนมีความเห็นว่า ระเบียบวินัยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสม ส่วนผู้บริหารให้ความเห็นว่าครู คือ ตัวจักรสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านวินัยนักเรียนให้สำเร็จและขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน ส่วนนักเรียนนั้นเชื่อว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญที่สุดในการดูแลบุตรหลานด้านระเบียบวินัย

โนเบิล (Noble, 2001 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความเข้าใจของครูและนักเรียนที่สัมพันธ์กับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบข้อบังคับพฤติกรรมใน โรงเรียนมัธยมศึกษา และความสัมพันธ์กับทฤษฎีการจัดการ FQM (Total quality management) พบว่าทั้งครูและนักเรียนเข้าใจการทำงานเป็นหมู่คณะ การเอาใจใส่ ความสอดคล้องและการสื่อสาร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญสำหรับระบบข้อบังคับ ระเบียบ วินัยที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

แซนด์เดอร์ส (Sanders, 2001 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการควบคุมการรายงานพฤติกรรมตนเองและการให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมการมีวินัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมนั้นจัดอยู่ในภาวะเสี่ยง จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ และอาจถูกพักการเรียน เมื่อศึกษาหลายๆครั้ง พบว่า นักเรียนที่เคยถูกทำทัณฑ์บนมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเชิงลบ ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาและคัดกรองนักเรียนว่าใครที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา โดยครูที่ปรึกษาต้องมีข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาทางป้องกันที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าเพศชายควรได้รับความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมมากกว่าเพศหญิง โดยมีความประพฤติกที่ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับโอกาสที่จะถูกทำทัณฑ์บนเพิ่มขึ้นและนักเรียนที่มีอายุมากจะสัมพันธ์กับสภาพการควบคุมภายนอก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า สถานศึกษาโดยเฉพาะกฎระเบียบข้อบังคับและครูเป็นตัวแทนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การขาดสอนของครูจะมีผลต่อการขาดเรียน ระเบียบวินัย พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ซึ่งจัดอยู่ในภาวะเสี่ยงอาจก่อให้เกิดปัญหาสิ่งเสพติดตามมา ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องมีข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาทางป้องกันที่เหมาะสมและยับยั้งปัญหาสิ่งเสพติดในกลุ่มนักเรียนและเยาวชน

จากการศึกษา การประชุม การดำเนินการของหน่วยงาน งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า บุคคลทั่วไปมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งเสพติด แต่บุคคลบางกลุ่มมีความสับสนในชีวิต โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งมีปัญหาด้านครอบครัว สิ่งแวดล้อม และค้อยโอกาสทางการศึกษาดังนั้นสถานศึกษา บุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนจึงร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาล้างเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา โดยกำกับ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีแนวโน้มเป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น ด้านพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งในการดำเนินการอาจจัดในรูปของกิจกรรมต่างๆ การอบรม สัมมนา เพื่อให้ความรู้เรื่องโทษของสิ่งเสพติดและส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา หันมาเล่นดนตรีและกีฬา เป็นต้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการ ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ ภาวะเบี่ยง ข้อบังคับต่างๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<p>1.สถานภาพของผู้ตอบ</p> <p>1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>1.2 ครูผู้สอน</p> <p>1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>1.4 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ</p> <p>1.5 นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ</p> <p>2. เพศ</p> <p>2.1 ชาย</p> <p>2.2 หญิง</p> <p>3. อายุ</p> <p>3.1 ต่ำกว่า 40 ปี</p> <p>3.2 41 - 50 ปี</p> <p>3.3 51 ปีขึ้นไป</p> <p>4. ระดับการศึกษา</p> <p>4.1 ประถมศึกษา</p> <p>4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <p>4.4ปริญญาตรี</p>	<p>ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอใน 5 ด้านคือ</p> <p>1. ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด</p> <p>2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด</p> <p>3. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด</p> <p>4. ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด</p> <p>5. ด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอใน 5 ด้าน คือ</p> <p>1. ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด</p> <p>2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด</p> <p>3. ด้านการจัดสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในตัวนักเรียน</p> <p>4. ด้านการดำเนินการจัดสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในตัวผู้ปกครอง</p> <p>5. ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน ครูในโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ได้หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงศึกษาโดยการสัมภาษณ์ครู โรงเรียนบ้านห้วยปอ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนในกลุ่มปกติ กลุ่มละ 10 คนรวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 52 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยทำการศึกษาทั้งประชากรใน 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนผู้ปกครองและนักเรียนผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบบเจาะจงศึกษา ผู้ปกครอง 10 คน และนักเรียนในกลุ่มปกติ 10 คนรวมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาปัญหาและแนวทางการในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2 ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยแยกเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะบอกให้ทราบถึงตัวแปรอิสระคือ สถานภาพของผู้ตอบ ระดับอายุ เพศ ระดับการศึกษาโดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Checklists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งแบ่งสเกลออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งแบ่งสเกลออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ

2. เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยแยกเป็นสัมภาษณ์ครูจำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 10 คนจำนวน 5 ข้อ และสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มปกติจำนวน 10 คนจำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารตำรา บทความและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถาม
3. นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสม
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อแก้ไขปรับปรุงความถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านคือ

4.1 นายนคร ศรีสุริยชัย ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านปิงกู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4.2 นางจิราภรณ์ คงพรหม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.3 นางสมจิน ปาประโคน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

5. ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปให้คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหารโรงเรียนที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนบ้านปังกู ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการดังนี้ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ (2541 : 226-227)

5.1 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ 0.93 และได้ค่าความเชื่อมั่นในแบบสอบถามตอนที่ 3 ได้ 0.89 ซึ่ง สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

5.2 นำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการ

1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อนำตัวผู้วิจัย ต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 52 คน

2. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำมาแยกวิเคราะห์

3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามกำหนด ผู้วิจัยคิดตามด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาตรวจสอบความถูกต้องอย่างละเอียด
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแปลงเป็นคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง ระดับปัญหา

3 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

1 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาประเมินระดับปัญหาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

5. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถามตอนที่ 3 แต่ละข้อแล้วนำมาเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับแนวทางการดำเนินงาน
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

6. เกี่ยวกับแบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

7. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอทำการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หากำลังความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S^2_i$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม

2.2 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC : Index Item of Objective Congruence) ตามวิธีของโรวินลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton) สมนึก กัททิษฐี (2544 : 219-221)

การหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูลผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

- \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย
 n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนห้วยปอ โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวนเป็น 52 ชุด จำแนกเป็นแบบสอบถามปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 32 ชุด แบบสอบถามแนวทางในการป้องกันปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 32 ชุด แนวคำถามแบบเจาะจงศึกษาลามครู โรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 10 ชุด ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 10 ชุด แนวคำถามแบบเจาะจงศึกษาลามนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 10 ชุด มาทำการวิเคราะห์และจำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะบอกให้ทราบถึงตัวแปรอิสระคือ สถานภาพของผู้ตอบ ระดับอายุ เพศ ระดับการศึกษาโดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check Lists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งแบ่งสเกลออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งแบ่งสเกลออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ

ตอนที่ 5 เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยจำแนกเป็นสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 5 ข้อ และสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มปกติจำนวน 4 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจำแนกผลการวิเคราะห์เป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามคือ เพศ อายุ และระดับการศึกษาใช้ค่าร้อยละดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน (คน) (n = 52 คน)	ร้อยละ
1.สถานภาพของผู้ตอบ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1.92
1.2 ครูผู้สอน	18	34.61
1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	13	25

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.4 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ	10	19.23
1.5 นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ	10	19.23
2. เพศ		
2.1 ชาย	21	40.38
2.2 หญิง	31	59.61
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 40 ปี	13	25
3.2 41 - 50 ปี	16	30.76
3.3 51 ปีขึ้นไป	23	44.23
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ประถมศึกษา	32	61.53
4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	5	9.61
4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	19.23
4.4 ปริญญาตรี	5	9.61

จากตาราง 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 34.61) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.61) มีอายุ 51 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 44.23) และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 61.53)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อปัญหาในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดโรงเรียน
บ้านห้วยปอ รายด้านและโดยรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ ต่อต้านสิ่งเสพติด	3.33	0.50	ปานกลาง	5
2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.42	0.68	ปานกลาง	4
3. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับ สิ่งเสพติด	4.17	0.59	มาก	3
4. ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด	4.25	0.44	มาก	1
5. ด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.21	0.60	มาก	2
รวม	3.99	0.56	มาก	

จากตาราง 2 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพ
ติดมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.21$) ด้าน
การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 4.17$) ส่วนด้านการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่ง
เสพติด ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดอยู่ในระดับปานกลางมีค่า
($\bar{X} = 3.42$) และ ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการในดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านความ
ร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด

ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. การขอความร่วมมือกับตำรวจ	2.46	0.67	น้อย	4
2. การขอความร่วมมือกับนักเรียน	4.00	0.76	มาก	3
3. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	4.03	0.82	มาก	1
4. การขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน	4.03	0.73	มาก	1
รวม	3.63	0.50	มาก	

จากตาราง 3 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหา การขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือการขอความร่วมมือกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนการขอความร่วมมือกับตำรวจในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. การจัดเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในบทเรียนต่างๆ	3.78	0.65	มาก	3
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งเสพติดเช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี อบรมพุทธบุตร	3.90	0.89	มาก	1
3. การจัดทำสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.90	0.77	มาก	1
4. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษาเช่น แผ่นพับ ใบความรู้	3.56	0.40	มาก	6
5. การจัดอบรมนักเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยงกับสิ่งเสพติด	3.65	0.90	มาก	4
6. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.87	0.94	มาก	2
7. การจัดอบรมบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.46	0.44	ปานกลาง	7
8. การจัดตั้งคลินิกปรึกษาปัญหาสิ่งเสพติดในโรงเรียน	3.62	0.79	มาก	5
รวม	3.72	0.72	มาก	

จากตาราง 4 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ 3 อันดับแรกในด้านการจัดการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรกมีดังนี้คือ การจัดทำสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.90$) และการจัดเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดไว้ในบทเรียนต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านการ
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	4.12	0.65	มาก	3
2. การจัดรายการเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้สิ่งเสพติด	4.18	0.69	มาก	2
3. การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ	4.12	0.87	มาก	4
4. การจัดบุคลากรในการเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด	4.25	0.84	มาก	1
รวม	4.17	0.59	มาก	

จากตาราง 5 พบว่าระดับปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน
บ้านห้วยป่อด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ
เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้แก่ปัญหาการจัดบุคลากรในการเผยแพร่ความรู้อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือการจัดรายการเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้สิ่งเสพติด
($\bar{X} = 4.18$) และการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและการจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ มี
ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน
สิ่งเสพติดด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด

ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายสิ่งเสพติด	3.36	0.93	ปานกลาง	6
2. การจัดกิจกรรมหันหลังให้สิ่งเสพติด	4.15	0.72	มาก	4
3. การจัดกิจกรรมสุขภาพวัยรุ่น	4.03	0.69	มาก	5
4. การจัดกิจกรรมศาสนาเพื่อพัฒนาจิต	4.31	0.64	มาก	3
5. การจัดกิจกรรมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.43	0.80	มาก	2
6. การจัดกิจกรรมควบคุมตนเอง	4.59	0.49	มาก	1
รวม	4.25	0.44	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากยกเว้นการจัดกิจกรรมเข้าค่ายสิ่งเสพติดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X}=3.36$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.34	0.70	ปานกลาง	3
2. การคัดกรองผู้เรียน	3.28	0.81	ปานกลาง	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	3.18	0.69	ปานกลาง	4
4. การป้องกันปัญหาในตัวนักเรียน	4.23	0.75	มาก	1
5. การส่งต่อนักเรียนไปพบผู้เชี่ยวชาญ	3.15	0.84	ปานกลาง	4
รวม	3.43	0.60	ปานกลาง	

จากตาราง 7 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางยกเว้นการป้องกันปัญหาในตัวนักเรียนปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการดำเนินงานป้องกัน
สิ่งเสพติดเป็นรายด้านและโดยรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1. ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด	4.10	0.53	มาก	5
2. ด้านการดำเนินงานของบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	4.22	0.46	มาก	3
3. ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดกับนักเรียน	4.17	0.59	มาก	4
4. ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครอง	4.29	0.48	มาก	1
5. ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.25	0.46	มาก	2
รวม	4.19	0.33	มาก	

จากตาราง 8 พบว่าแนวทางในการดำเนินป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครองควรดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และด้านการดำเนินงานของบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการดำเนินงานป้องกัน
สิ่งเสพติดด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด

ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติด	4.18	0.69	มาก	2
2. ควรจัดทำรายงานสภาพการใช้หรือติดสิ่งเสพติดกับ หน่วยงานภายนอกเช่น ตำรวจชุมชน อบต.	4.12	0.87	มาก	3
3. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นตำรวจชุมชน อบต. นิเทศติดตามการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด	3.22	0.60	ปานกลาง	4
4. ควรมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	4.25	0.84	มาก	1
รวม	4.10	0.53	มาก	

จากตาราง 9 พบว่าแนวทางในการดำเนินป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่แนวทางดำเนินงานอยู่ในระดับมากยกเว้นข้อที่ 3 ก็คือควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นตำรวจชุมชน อบต. นิเทศติดตามการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดควรดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางการดำเนินงานป้องกัน
สิ่งเสพติดด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1. ควรรวมเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดไว้ในวิชาต่าง ๆ	4.25	0.67	มาก	4
2. ควรจัดตั้งชมรมต่อต้านสิ่งเสพติด	4.31	0.73	มาก	2
1. ควรอบรมครูให้มีความรู้ด้านการจัดทำสื่อต่าง ๆ	4.37	0.60	มาก	1
4. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร เผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด	3.44	0.76	ปานกลาง	7

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการ จัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	ลำดับที่
5. ควรจัดอบรมนักเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ สิ่งเสพติด	4.25	0.62	มาก	4
6. ควรเชิญผู้ที่สามารถเลิกเสพสิ่งเสพติดมาให้ความรู้ แก่นักเรียน	4.12	0.70	มาก	6
7. ควรอบรมครูด้านการให้คำปรึกษามากขึ้น	4.31	0.73	มาก	2
รวม	4.22	0.46	มาก	

จากตาราง 10 พบว่าแนวทางในการดำเนินป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่แนวทางดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ยกเว้นข้อที่ 4 ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางคือ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร
เผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.44$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้าน
การจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดกับตัวนักเรียน

ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติด กับตัวนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	ลำดับที่
1. นักเรียนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่ง เสพติดในโรงเรียน	4.12	0.65	มาก	3
2. มีการแต่งตั้งนักเรียนเป็นสายสืบติดตามข่าวเกี่ยวกับ สิ่งเสพติด	4.18	0.69	มาก	2
3. ให้นักเรียนเข้าค่ายอบรมพุทธบุตร	4.12	0.87	มาก	3
4. ควรสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน โดย ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.25	0.84	มาก	1
รวม	4.17	0.59	มาก	

จากตาราง 11 พบว่าแนวทางในการดำเนินป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติดโดยรวมควรดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่ควรดำเนินงานมากที่สุด 3 อันดับแรกคือควรสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูนักเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ มีการแต่งตั้งนักเรียนเป็นสายสืบติดตามข่าวเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{x} = 4.18$) และควรให้นักเรียนเข้าค่ายอบรมพุทธบุตร ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครอง

ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1. ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน	4.12	0.83	มาก	2
2. ผู้ปกครองมีบทบาทเป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติด	4.25	0.76	มาก	1
3. ผู้ปกครองควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.36	0.73	ปานกลาง	5
2. ผู้ปกครองและครูควรมีการประชุมปรึกษาบ่อยๆ	4.09	0.85	มาก	3
5. การจัดตั้งชมรมเพื่ออาสาแก้ปัญหาสิ่งเสพติด	4.06	0.94	มาก	4
6. การส่งสายสืบติดตามข่าวนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสิ่งเสพติด	3.78	0.90	ปานกลาง	6
รวม	4.04	0.59	มาก	

จากตาราง 12 พบว่าแนวทางในการดำเนินป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดในผู้ปกครองโดยรวมควรดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่ควรดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือคือผู้ปกครองมีบทบาทเป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.12$) และผู้ปกครองและครูควรมีการประชุมปรึกษาบ่อย ๆ ($\bar{X} = 4.09$) ส่วนผู้ปกครองควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.36$) และการส่งสายสืบนักเรียนติดตามข่าวนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสิ่งเสพติดควรดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	ลำดับที่
1. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.25	0.62	มาก	3
2. การคัดกรองผู้เรียน	4.28	0.77	มาก	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.40	0.71	มาก	1
4. การป้องกันปัญหาในตัวนักเรียน	4.12	0.75	มาก	5
5. การส่งต่อนักเรียนไปพบผู้เชี่ยวชาญ	4.21	0.65	มาก	4
รวม	4.25	0.46	มาก	

จากตาราง 13 พบว่าแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่ควรดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ การคัดกรองผู้เรียน ($\bar{X} = 4.28$) และการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.25$)

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยป้อ

ตาราง 14 ประเด็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยป้อ จากการตอบคำถามของ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน (N = 32)	ร้อยละ	ลำดับที่
1	งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน	4	12.5	4
2	ขาดอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจหาสิ่งเสพติดจากปัสสาวะนักเรียน	2	6.25	7
3	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน	4	12.5	4

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน (N = 32)	ร้อยละ	ลำดับ ที่
4	บุคลากรในการรับผิดชอบงานในด้านนี้มีน้อย	5	15.62	2
5	นักเรียนกลุ่มเสี่ยงไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	5	15.62	2
6	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	1	3.25	8
7	การจัดตั้งเครือข่ายและกีฬาต่อต้านสิ่งเสพติด	6	18.75	1
8	กลุ่มนักเรียนอาสาสมัครไม่มีเวลาในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมเพื่อนในกลุ่มเสี่ยง	4	12.5	6
9	การจัดกิจกรรมต่อต้านสิ่งเสพติด	1	3.25	8
	รวม	32	100	

จากตารางที่ 14 พบว่าประเด็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอที่ควรดำเนินงาน โดยเรียงอันดับจากมากที่สุดคือการจัดตั้งเครือข่ายและกีฬาต่อต้านสิ่งเสพติดคิดเป็นร้อยละ 18.75 บุคลากรในการรับผิดชอบงานในด้านนี้มีน้อยเท่ากันกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 15.62 งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงานเท่ากันกับผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 12.5 กลุ่มนักเรียนอาสาสมัครไม่มีเวลาในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมเพื่อนในกลุ่มเสี่ยงคิดเป็นร้อยละ 12.5 ขาดอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจหาสิ่งเสพติดจากปัสสาวะนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 6.25 ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเท่ากันกับการจัดกิจกรรมต่อต้านสิ่งเสพติดคิดเป็นร้อยละ 3.25

ตาราง 15 แนวทางดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ จากการตอบ
คำถามของ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน (N = 32)	ร้อยละ	ลำดับ ที่
1	โรงเรียนควรจัดหางบประมาณให้เพียงพอ	2	6.25	5
2	โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจหาสิ่ง เสพติดจากปัสสาวะนักเรียน	4	12.5	3
3	โรงเรียนควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้าน การป้องกันสิ่งเสพติด	3	9.37	4
4	โรงเรียนควรจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายสิ่งเสพติดระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง	11	34.37	1
5	ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ขึ้น	1	3.12	6
6	โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาเพิ่มเติมให้เพียงพอกับ ความต้องการของนักเรียน	11	34.37	1

จากตาราง 15 พบว่าแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดโรงเรียนควรดำเนินงาน
โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด คือ โรงเรียนควรจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายสิ่งเสพติดระหว่างโรงเรียนกับ
ผู้ปกครองเท่ากันกับจัดหาอุปกรณ์คนตรีมาให้นักเรียนเล่นผ่อนคลายความเครียดคิดเป็นร้อยละ
34.37 ควรจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจหาสิ่งเสพติดจากปัสสาวะนักเรียนคิดเป็นร้อยละ
12.5 ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกันสิ่งเสพติดคิดเป็นร้อยละ 9.37 ควร
จัดหางบประมาณให้เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 6.25 ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่
โรงเรียนจัดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.12

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานและแนวทาง
ในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนกลุ่มปกติ ผู้วิจัยได้
ทำการคัดเลือกคณะกรรมการในโรงเรียนบ้านห้วยปอจำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีประสบการณ์
ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่มีหน้าที่ในการป้องกันและดูแลปัญหาสิ่งเสพติดใน

ป้องกันและดูแลปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน และนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการนักเรียนในโรงเรียนบ้านห้วยปอ ซึ่งได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองจำนวน 10 คนและนักเรียนจำนวน 10 คนมีดังนี้

ครูคนที่ 1 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปัญหาของบุคลากรในโรงเรียนยังขาดครูที่จะทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูในโรงเรียนยังไม่มีประสบการณ์ในด้านการแนะแนวต้องได้รับการอบรมนักเรียนมีบางส่วนมีปัญหาด้านพฤติกรรมส่วนมากจะเป็นกับนักเรียนที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัวทางโรงเรียนควรมีการดำเนินการป้องกันสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดังนี้ โรงเรียนควรมีการวางแผนมีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาโดยมีคณะกรรมการในการดำเนินงาน โดยร่วมมือกับครูผู้ปกครองนักเรียน ตำรวจชุมชน ผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล ครูต้องทำตัวอย่างที่ดีกับนักเรียนและเน้นคุณธรรมที่ดีเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึก พัฒนาระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน พัฒนาและจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างจริงจัง ซึ่งจากข้อเสนอแนะดังกล่าวทำให้ทราบว่ายังมีกิจกรรมและสิ่งที่ควรดำเนินการ อีกหลายประการที่โรงเรียนต้องจัดทำให้ครอบคลุมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ

ครูคนที่ 2 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์ในการทำงานเคยรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นเป็นวัยที่มีปัญหาสุขภาพจิตได้มากที่สุดวัยหนึ่ง ซึ่งแสดงออกเป็นปัญหาพฤติกรรมได้หลายประการ เช่น คือ ไม่เชื่อฟัง ทะเลาะวิวาทก่อกวนดื้อรั้น มีแฟนและมีเพศสัมพันธ์ ใช้สิ่งเสพติด ทำผิดกฎหมาย ปัญหาพฤติกรรมบางอย่างมักเกิดขึ้นมานาน จนทำให้การแก้ไขยากทำได้ยาก การป้องกันปัญหาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นที่โรงเรียน โดยจัดการเรียนรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เสริมสร้างและพัฒนาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนโดยไม่พึ่งพาสิ่งเสพติด

ครูคนที่ 3 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็นหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาของนักเรียนส่วนมากจะเกิดกับนักเรียนวัยรุ่นและนักเรียนที่มีปัญหาครอบครัวซึ่งเด็กได้รับอิทธิพลจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มต้นจากพ่อแม่ พี่น้องญาติ ใกล้ชิด เพื่อน เพื่อนบ้าน เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้รับอิทธิพลจากครูและเพื่อนนักเรียน รุ่นพี่รุ่นน้อง และจากสังคมสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็กจึงต้องการ

ความร่วมมือกันของหลายฝ่าย เริ่มต้นจากที่บ้าน สานต่อที่โรงเรียน และสังคมรอบๆตัวเด็ก นั้นเอง ทุกคนควรมีส่วนร่วมกันเสมอในการช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี ที่ถูกต้อง มิใช่ช่วยแต่ ลูกหลานของตนเอง แต่ช่วยลูกหลานคนอื่นด้วยเมื่อมีโอกาส เพราะในที่สุดทุกคนก็ต้องอยู่ร่วมกัน ในสังคมเดียวกัน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้มีการเข้าค่ายคุณธรรมโดยมีวิทยากรมา อบรมให้ความรู้และมีกิจกรรมสูงเสริมสุขภาพของนักเรียนเพื่อให้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถ นำไปใช้และทำให้นักเรียนห่างไกลสิ่งเสพติดได้

ครูคนที่ 4 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปิงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดนับว่าเป็นปัญหา สำคัญของประเทศ เพราะสิ่งเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่นๆ หลายด้าน นับตั้งแต่ ตัวผู้เสพเองซึ่ง จะเกิดความทุกข์ ลำบากทั้งกายและใจ และเมื่อหาเงินซื้อยาไม่ได้ก็อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรม ต่างๆ สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่พี่น้อง และสังคม ต้องสูญเสีย เงินทอง เสียเวลาทำมาหากิน ปัญหาเหล่านี้กำลังจะเกิดขึ้นและใกล้ตัวนักเรียนมาก โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมต่อต้านสิ่งเสพติดเช่น คนตรี กีฬา อบรมคุณธรรม จัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหา

ครูคนที่ 5 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปิงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาที่ทางโรงเรียนประสบคือ ปัญหาการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดอยู่ในระดับ เพราะในชุมชนยังไม่มีกรรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายในป้องกันสิ่งเสพติดทำให้ขาดการติดต่อ ประสานงานที่ดี โรงเรียนควรจัดงบประมาณสนับสนุนการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการแต่งตั้ง อนุกรรมการร่วมกับครูที่ปรึกษาในการจัดกลุ่มนักเรียน

ครูคนที่ 6 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปิงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาที่ทางโรงเรียนพบ คือ นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ปัญหาการจัดกิจกรรมควบคุมตนเองเป็นปัญหาในการ ดำเนินงานมากโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจัง โรงเรียนต้องมีการควบคุมสื่อภายใน โรงเรียน เช่นอินเตอร์เน็ต โรงเรียนควรส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนควรมีโครงการต่าง ๆ เช่น อบรม ธรรมะ กีฬาต้านสิ่งเสพติด เพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ ควรเสริมสร้าง ความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับนักเรียน ควรให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการและ

กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน ควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว ควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตนเองโดยเน้นกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ครูคนที่ 7 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดในโรงเรียนเกิดจากภาวะทางอารมณ์ เด็กๆ หลายคนไม่มีความสุข เขารู้สึกเศร้าใจ รู้สึกทุกข์ใจ มีปัญหาต่างๆ รอบตัวโดยเฉพาะเรื่องในครอบครัว ความไม่ลงรอยกันในครอบครัว ความขัดแย้งกันของคุณพ่อคุณแม่ การทะเลาะเบาะแว้งกันที่บางทีถึงขนาดทำร้ายร่างกายกัน ทำให้เด็กรู้สึกไม่มีความสุข ความกลัดกลุ้มใจ ทำให้มีส่วนที่จะไปพึ่งพาสิ่งเสพติดได้ โรงเรียนควรโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตนเองโดยเน้นกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในช่วงโมฆว่างเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง

ครูคนที่ 8 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาพื้นบ้านอีสาน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สาเหตุใหญ่ของการเริ่มเข้าไปใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นยังเป็นเรื่องของความอยากลองความเป็นวัยรุ่นของเขาทำให้เขาอยากลองในสิ่งแปลกใหม่ ร่วมกับอีกปัญหาหนึ่งคือการตามเพื่อนความจริงแล้วเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ไม่ว่าจะในยุคใดสมัยใด ที่จะสนใจเพื่อน อยากจะลอง อยากจะเป็นอย่างคนนั้นคนนี่ หรืออยากจะทำอย่างที่คุณทำ จนกระทั่งกลายเป็นแฟนคลับ นอกจากนี้อย่างคุณเองก็มีส่วนเอื้อให้มีปัญหาสิ่งเสพติดขึ้น เดิมทีสิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่จะมีในสถานที่หรือแหล่งที่มีลักษณะเฉพาะในการระบาดของสิ่งเสพติดเท่านั้น แต่ปัจจุบันสิ่งเสพติดได้แพร่ระบาดมาถึงในโรงเรียนแล้ว เด็กๆ สามารถหาสิ่งเสพติดได้ในโรงเรียน และแม้แต่รอบรั้วโรงเรียนเองก็กลายเป็นที่ไม่ปลอดภัยสำหรับเด็ก โรงเรียนควรดำเนินการป้องกัน โดยมีการดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดกับนักเรียน เช่น เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำวารสารให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ จัดทำเสียงตามสาย ควรขอความร่วมมือผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ควรมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาของนักเรียน

ครูคนที่ 9 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาที่พบเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนการป้องกันปัญหาในตัวนักเรียนมีมาก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาจึงมีความเสี่ยงที่จะคิดสิ่งแวดล้อมได้ง่าย โรงเรียนควรดำเนินการป้องกัน โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชมสถานที่ที่ฟื้นฟูผู้ที่สิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมและฟังวิทยากรให้ความรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสอดส่องดูแลเพื่อนและตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด

ครูคนที่ 10 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบการณ์การทำงานเป็นหัวหน้ากลุ่มพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ ปัญหาของนักเรียนส่วนมากจะเกิดกับเด็กที่เป็นวัยรุ่นและส่วนมากจะเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมที่เลียนแบบโดยเฉพาะการดื่มสุรา การสูบบุหรี่ ดังนั้นชุมชนและสถานศึกษาควรสร้างแบบอย่างที่ดีแก่ตัวนักเรียน โรงเรียนควร มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความรู้จักกับผู้ปกครองนักเรียน ควรดำเนินการจัดกลุ่มเป็นเครือข่ายระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ สถานีอนามัย มีการประชุมและพัฒนาเครือข่ายและร่วมมือกันอย่างจริงจัง

สรุปแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านห้วยปอจากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำนวน 10 คน สรุปได้ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนยังไม่มีประสบการณ์ในด้านการแนะแนว
2. นักเรียนบางส่วนมีปัญหาด้านพฤติกรรมไม่เหมาะสมส่วนมากจะเป็นกับนักเรียนที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัว
3. ปัญหาการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งแวดล้อม
4. ปัญหาการจัดกิจกรรมควบคุมตนเองเป็นปัญหาในการดำเนินงานมาก
5. โรงเรียนควรมีการวางแผนมีจุดมุ่งหมายในหารแก้ปัญหาโดยมีคณะกรรมการในการดำเนินงาน โดยร่วมมือกับครู ผู้ปกครองนักเรียน ตำรวจชุมชน ผู้นำชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ครูต้องทำตัวอย่างที่ดีกับนักเรียนและเน้นคุณธรรมที่ดีเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึก

7. พัฒนาระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน
8. โรงเรียนต้องจัดทำให้ครอบคลุมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ
9. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้มีการเข้าค่ายคุณธรรมมีกิจกรรมสุขเสริมสุขภาพของนักเรียน
10. จัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาและจัดงบประมาณสนับสนุนการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการแต่งตั้งอนุกรรมการร่วมกับครูที่ปรึกษาในการจัดกลุ่มนักเรียน
11. ควรให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน
12. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในช่วงโมงว่างเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน
13. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง
14. เรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดกับนักเรียนควรขอความร่วมมือผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน
15. โรงเรียนควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ควรมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาของนักเรียน
16. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชมสถานที่ที่ในผู้ที่เสพสิ่งเสพติดและฟังวิทยากรให้ความรู้
17. โรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสอดส่องดูแลเพื่อนและตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด
18. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกลุ่มเป็นเครือข่ายระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ สถานีอนามัย มีการประชุมและพัฒนาเครือข่ายและร่วมมือกันอย่างจริงจัง
- การสัมมนาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอจากนักเรียนจำนวน 10 คน
- ผู้ปกครองคนที่ 1 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลปิงอ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 5 ปี ในหมู่บ้านมีการวางแผนและดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติด โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนและสถานศึกษาแต่ทางโรงเรียนควรมีการประชุม

ผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในช่วงว่าง ร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจกับเชิญผู้ปกครองจัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน เพื่อนเดือนเพื่อน การดำเนินการของฝ่ายปกครองจัดให้มีสารวัตรนักเรียน ดำรวจ ผู้ปกครองเข้ามาช่วยในการ ดำเนินการและควรมีการอบรมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ผู้ปกครองคนที่ 2 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9

ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 5 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชนและกลุ่มนักเรียนชายที่ว่างงานและจับกลุ่มกันเสพยาและสูบบุหรี่บางครั้งก็สูบกัญชาและสารระเหย ส่วนนักเรียนไม่ค่อยพบปัญหามีบางคนลองดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ตามผู้ปกครอง การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนยังไม่ดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจังเพราะขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการแนะแนวให้คำปรึกษา โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาพบเพื่อแจ้งปัญหา เรื่อง การดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ให้ผู้ปกครองได้รับทราบ นักเรียนส่วนใหญ่ที่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ มักจะอ้างว่าอยากลอง ให้ผู้ปกครองดูแลนักเรียนและเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้โรงเรียนมีกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครูในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา โรงเรียนต้องมีการควบคุมสื่อภายในโรงเรียน

ผู้ปกครองคนที่ 3 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9

ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 5 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชนและกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาทางครอบครัว คือ พ่อแม่แยกทางกันมักจะสร้างจุดเด่นของตนเองแทนจุดด้อยที่เสียไปโดยพึ่งพาส่งเสพติด ปัญหาที่พบ คือ การดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ ปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนที่ประสบคือนักเรียนยังขาดคุณธรรม ควรมีโครงการต่าง ๆ เช่น อบรมธรรมะ กีฬาด้านยาเสพติด เพื่อนเดือนเพื่อน การเสริมสร้างความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับครูกับนักเรียน ประชุมผู้ปกครองเพื่อทราบปัญหาสิ่งเสพติด จัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน ควรให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตนเอง

ผู้ปกครองคนที่ 4 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6

ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 4 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชนและ

นักเรียนในโรงเรียนบ้านห้วยปอที่มีปัญหาสิ่งเสพติดมักจะมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว
 เลียนแบบเพื่อนในหมู่บ้าน อยากรู้และอยากลองโรงเรียนควรประชุมวางแผนกับองค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน
 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติให้
 ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นทั้งครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง โดยมีหัวหน้าครูฝ่ายปกครองเป็นผู้
 ประสานงาน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในช่วงโม่งว่าง โรงเรียนควรมีการจัด
 กิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรม
 อบรมคุณธรรมจริยธรรมและระเบียบวินัย

ผู้ปกครองคนที่ 5 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6
 ตำบลปิงกู อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพ
 ติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 4 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชนและ
 นักเรียนในโรงเรียนบ้านห้วยปอที่มีปัญหาที่พบมาก คือ วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ มักเลียนแบบ
 เพื่อนหรือรุ่นพี่อยากรู้อยากทดลองสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นปัญหาคือการดื่มเหล้าและสูบบุหรี่พบมากแต่
 สูบกัญชาและสารระเหยพบน้อยปัญหาของทางโรงเรียนยังขาดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อพูดคุยปัญหากับ
 นักเรียน นักเรียนไม่กล้าที่จะไปพบครูที่ปรึกษาเพื่อปรึกษาปัญหา โรงเรียนควรดำเนินการร่วมกับ
 ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดกับนักเรียนเช่นเชิญวิทยากรมาให้ความรู้
 เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำวารสารให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำสื่อการเรียนการสอนให้
 น่าสนใจ

ผู้ปกครองคนที่ 6 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6
 ตำบลปิงกู อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพ
 ติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 4 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชน
 ที่มีปัญหาทางครอบครัวและไม่ได้รับการศึกษาต่อไม่มีงานทำมีการรวมกลุ่มกันเสพสุราและสูบ
 บุหรี่ ในเบื้องต้นนั้นควรมีการให้ความรู้ อบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยได้รับความร่วมมือจากวัด
 องค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ ปัญหาเกิดจากชุมชนคนในชุมชนดื่มเหล้า สูบบุหรี่ หรือมี
 การลงแขกเกี่ยวข้าวงานเสร็จก็มีการเลี้ยงเหล้า อาหาร นักเรียนก็เลียนแบบผู้ปกครองในการลองดื่ม
 สุราและสูบบุหรี่ โรงเรียนควรขอความร่วมมือผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน
 โรงเรียนควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน

ผู้ปกครองคนที่ 7 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12
 ตำบลปิงกู อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพ
 ติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 6 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมักเป็นกับเยาวชน

ที่มีปัญหาทางครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำมาหาเลี้ยงชีพไม่มีเวลาในการดูแลนักเรียนทำให้นักเรียนส่วนนั้นมีการจับกลุ่มกันในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งมีนิสัยอยากรู้อยากทดลองจึงต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด โรงเรียนควรแบ่งครูรับผิดชอบนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนกิจกรรมที่ควรปฏิบัติคือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ครูทราบปัญหาและมีการพูดคุยปัญหากับผู้ปกครองเพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาไม่ให้นักเรียนข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดต่อไป ชุมชนควรดำเนินการให้ผู้ปกครองจัดกลุ่มเป็นเครือข่ายระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ สถานีอนามัย มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย

ผู้ปกครองคนที่ 8 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12

ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 6 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดที่พบจะเป็นในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นช่วงอายุ 12 ปี ขึ้นไปมักจะมีพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่และเพื่อน คือ การดื่มสุราและสูบบุหรี่ นักเรียนขาดความรู้เรื่องสิ่งเสพติดนักเรียนควรได้รับการอบรมความรู้ด้านสิ่งเสพติด โรงเรียนควรแทรกเนื้อหาเรื่องสิ่งเสพติดลงในวิชาต่าง ๆ จัดนิทรรศการและจัดกิจกรรมเสียดามสายร่วมมือกันระหว่างนักเรียนและผู้ปกครองจัดรายการจะทำให้นักเรียนได้ความรู้และห่างไกลจากสิ่งเสพติด มีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายและมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานกับทาง โรงเรียน

ผู้ปกครองคนที่ 9 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12

ตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านมีประสบการณ์ทำงานมา 6 ปี ปัญหาสิ่งเสพติดที่พบในกลุ่มวัยรุ่นเพราะมีพฤติกรรมอยากรู้อยากลองชอบสนุกสนานและไม่สนใจคุณธรรมในชีวิต โดยเฉพาะนักเรียนยังขาดคุณธรรมโรงเรียนควรดำเนินการจัดอบรมค่ายพุทธบุตรและโครงการโรงเรียนสีขาวโดยร่วมมือระหว่างครูผู้ปกครองเพื่อให้จิตใจของนักเรียนมีคุณธรรมมากขึ้นให้ห่างไกลสิ่งเสพติด

ผู้ปกครองคนที่ 10 ปัจจุบันเป็นตำรวจชุมชน ประจำตำบลปึงกู

อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านป้องกันปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสิ่งเสพติดประจำตำบลปึงกู พบว่าปัญหาสิ่งเสพติดในบุตรหลานจะเป็นกับเด็กที่ครอบครัวแตกแยกและครอบครัวที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้บุตรหลาน ครอบครัวที่ยากจนพ่อแม่ต้องไปทำงานต่างจังหวัด นักเรียนที่มีปัญหาสิ่งเสพติดมักจะเป็นนักเรียนในกลุ่มวัยรุ่นที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาจะดูแล ในปัจจุบันโรงเรียนมีโครงการจัดอบรมธรรม โดยจัดค่ายอบรมทุกปี เพราะถ้าโรงเรียนจัดกิจกรรมเต็ม ๆ บ่อย ๆ นักเรียนจะเกิดความเบื่อหน่ายโครงการนี้จะไม่ได้ผล ควรเปลี่ยนกิจกรรมเป็นกิจกรรมครูเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยมีการประชุมวางแผนปรึกษาปัญหาที่มีแนวทางทำกิจกรรมร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างครู ผู้ปกครองและนักเรียน

สรุปแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาลี้ภัยเด็กในโรงเรียน
บ้านห้วยปอจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองจำนวน 10 คน สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีปัญหาคอขวดที่ยากจน
2. นักเรียนมีปัญหาคอขวดคือครอบครัวหรืออยากลองชอบสนุกร้านมักจะมี
พฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่และเพื่อนคือการดื่มสุราและสูบบุหรี่และนักเรียน
3. โรงเรียนควรกำหนดให้มีการประชุมผู้ปกครองและแจ้งปัญหาให้
ผู้ปกครองทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
4. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในช่วงว่าง
5. โรงเรียนควรร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองพร้อมกับเชิญ
ผู้ปกครองจัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด
6. โรงเรียนควรจัดให้มีสารวัตรนักเรียน ค่ายร่ว ผู้ปกครองเข้ามาช่วยใน
การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด
7. โรงเรียนควรมีโครงการต่าง ๆ เช่นอบรมธรรมะ กีฬาด้านยาเสพติด
เพื่อนเตือนเพื่อน
8. โรงเรียนควรเสริมสร้างความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับนักเรียน
9. โรงเรียนควรดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมที่ให้
ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดกับนักเรียนเช่น เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
10. โรงเรียนจัดทำวารสารให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำสื่อการเรียน
การสอนให้น่าสนใจ
11. โรงเรียนควรขอความร่วมมือผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
นักเรียน
12. โรงเรียนควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน
13. โรงเรียนควรมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดกลุ่มเป็นเครือข่าย
ระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ค่ายร่ว สถานีอนามัย มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย

การสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน
บ้านห้วยปอจากนักเรียนกลุ่มปกติ จำนวน 10 คน

นักเรียนคนที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นคณะกรรมการนักเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ
กิจกรรมดนตรี กีฬา การเยี่ยมบ้านนักเรียนกิจกรรมที่ช่วยเหลือนักเรียนได้มากคือกิจกรรมดนตรี

และกีฬา กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดและดำเนินการคือจัดสรรอุปกรณ์กีฬาและดนตรีให้มากขึ้น เพราะไม่เพียงพอกับนักเรียน ให้นักเรียนได้รับความรู้เรื่องสิ่งเสพติดมากขึ้น โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้

นักเรียนคนที่ 2 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมดนตรี กีฬา กิจกรรมที่ช่วยเหลือนักเรียนได้มากคือกิจกรรมดนตรีและกีฬา กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดและดำเนินการ คือ กิจกรรมครูที่ปรึกษาเพราะนักเรียน ไม่มีที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ มักจะปรึกษาเพื่อนจึงทำให้การแก้ปัญหาอาจผิดพลาดได้

นักเรียนคนที่ 3 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมที่ช่วยเหลือนักเรียนได้มาก คือ กิจกรรมกีฬาที่โรงเรียนควรจัด และดำเนินการคือกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพราะทำให้ครูรู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้นและเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและผู้ปกครอง

นักเรียนคนที่ 4 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมกีฬาโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสียดามสายเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ต่าง ๆ และความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

นักเรียนคนที่ 5 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมเล่นดนตรี กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์และนิมนต์พระมาเทศน์ให้นักเรียนฟัง

นักเรียนคนที่ 6 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้

นักเรียนคนที่ 7 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ

กิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาและจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย

นักเรียนคนที่ 8 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมเข้าค่ายเยาวชน โดยมีกิจกรรมนันทนาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสิ่งเสพติด

นักเรียนคนที่ 9 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด คือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชมสถานที่ฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดและฟังวิทยากรให้ความรู้

นักเรียนคนที่ 10 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยปอ กิจกรรมที่นักเรียนทราบว่าเป็นกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดคือกิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อรณรงค์เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดและได้ผลมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสอดส่องดูแลเพื่อนและตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด

สรุปแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอจากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 10 คน สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำเพื่อเป็นการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดคือ กิจกรรมกีฬา คนตรี
2. โรงเรียนควรจัดและดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาและคนตรี
3. โรงเรียนควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดและจัดกิจกรรมเสียดมสายเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
4. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน
5. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ
6. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายเยาวชน

7. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาและจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย

8. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชมสถานที่ที่ฟื้นฟูผู้ที่เสพลิงเสพติดและฟังวิทยากรให้ความรู้

9. โรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสอดส่องดูแลเพื่อนและตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อชักชวนเพื่อนที่หลงผิด

สรุปแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาลิงเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอจากการสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครองและนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนควรมีการประชุมผู้ปกครองและแจ้งปัญหาให้ผู้ปกครองทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในช่วงเวลาว่าง เช่น เล่นดนตรี กิจกรรมแข่งขันกีฬาและนันทนาการ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

3. โรงเรียนควรร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองพร้อมกับเชิญผู้ปกครองจัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด

4. โรงเรียนควรมีการดำเนินการของฝ่ายปกครองจัดให้มีสารวัตรนักเรียน ตำรวจ ผู้ปกครองเข้ามาช่วยในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด

5. โรงเรียนควรดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจัง โดยเน้นงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน

6. โรงเรียนต้องมีการควบคุมสื่อภายในโรงเรียน เช่น อินเทอร์เน็ต

7. โรงเรียนควรส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนควรมีโครงการต่าง ๆ เช่น อบรมธรรมะ กีฬาต้านสิ่งเสพติด เพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์

8. โรงเรียนควรเสริมสร้างความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับนักเรียน

9. โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน

10. โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว

11. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตนเองโดยเน้นกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน

12. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในช่วงเวลาว่าง

13. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็น
รูปธรรมอย่างจริงจัง

14. ควรดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ
สิ่งเสพติดกับนักเรียนเช่น เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำวารสารให้ความรู้
เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำสื่อการเรียนการสอนให้น่าสนใจ จัดทำเสียงตามสาย

15. ควรขอความร่วมมือผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

16. โรงเรียนควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน

17. โรงเรียนควรมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

18. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกลุ่มเป็นเครือข่ายระหว่าง ครู ผู้ปกครอง
ตำรวจ สถานีอนามัย มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย

19. โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชม
สถานที่ฟื้นฟูผู้ที่เสพสิ่งเสพติดและฟังวิทยากรให้ความรู้

20. โรงเรียนควรดำเนินงานให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ
สอดส่องดูแลเพื่อน และตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อคัดเตือนเพื่อนที่หลงผิด

21. ผู้บริหารและครูควรพัฒนาระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน พัฒนาและจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและ
ดำเนินการอย่างจริงจัง

แนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาลิขิตสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้าน
ห้วยปอจากแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะปัญหา การสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครองและนักเรียน สรุปได้
ตามบทบาทของโรงเรียนและชุมชนได้ดังนี้

บทบาทของโรงเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในช่วงว่าง
เช่น เล่นดนตรี กีฬา และควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดนตรีและกีฬาให้นักเรียนได้
จัดกิจกรรม โรงเรียนควรจัดให้มีสารวัตรนักเรียน ตำรวจ ผู้ปกครองเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน
ป้องกันสิ่งเสพติด ควรส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน ควรมีโครงการต่าง ๆ เช่น อบรมพุทธบุตร กีฬา
ด้านยาเสพติด กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน โรงเรียนสีขาว กิจกรรมฝึก
ทักษะอาชีพ กิจกรรมแข่งขันกีฬาและนันทนาการโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม กิจกรรมสวดมนต์
ประจำสัปดาห์ โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยพานักเรียนไปชมสถานที่ฟื้นฟูผู้
ที่เสพสิ่งเสพติดและฟังวิทยากรให้ความรู้ การดำเนินงานของฝ่ายปกครองควรจัดให้มีตำรวจเข้ามา
ช่วยในการดำเนินงานและมีการเสริมสร้างความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับครูกับนักเรียน มี

การประชุมพิเศษนักเรียนใหม่ ให้ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นทั้งครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง โดยมีหัวหน้าครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ประสานงาน ควรดำเนินงานให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ สอดส่องดูแลเพื่อนและคั้งนักเรียนแกนนำเพื่อคัดเตือนเพื่อนที่หลงผิด ควรส่งเสริมอาชีพและจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ควรร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองพร้อมกับเชิญผู้ปกครองจัดกิจกรรมบูธนิ่มเบอร์วัน กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด ครูควรดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจังต้องมีการควบคุมสื่อภายในโรงเรียน เช่น อินเทอร์เน็ต ครูควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตนเองมีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในช่วงว่างและมีการควบคุมสื่อต่าง ๆ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต ควรมีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ควรมีการจัดกิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็นรูปธรรมโดยเน้นงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ด้านฝ่ายบริหารและครูผู้สอนควรมีการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน พัฒนาและจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างจริงจัง

บทบาทของชุมชน ผู้ปกครองควรมีการประสานงานด้านการป้องกันสิ่งเสพติด กับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูใน โรงเรียนบ้านห้วยปอและผู้ปกครองควรมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ ผู้ปกครองควรเสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัวและให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ควรดำเนินการร่วมกับครูในการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดกับนักเรียนเช่น เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำวารสารให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด จัดทำเสียง คามสาย การจัดกลุ่มเป็นเครือข่ายระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ดำรวจ สถานีนอามัย มีการประชุมและ พัฒนาเครือข่ายและเปิด โอกาสให้เครือข่ายมีโอกาสตรวจสอบร่วมวางแผนการป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นสารสนเทศสำหรับ โรงเรียนที่ดำเนินงานด้านป้องกันสิ่งเสพติดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน ครูในโรงเรียนบ้านห้วยป่อจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 13 คน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนกลุ่มปกติได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงศึกษา กลุ่มละ 10 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 52 คนและกลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหาร ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งประชากร ส่วนผู้ปกครองและนักเรียนทำการศึกษา กลุ่มละ 10 คนรวมกลุ่มเป้าหมาย 52 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยป่อ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามุริรัมย์เขต 2 ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแยกเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง ขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดของ โรงเรียนบ้านห้วยป่อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดของ โรงเรียนบ้านห้วยป่อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงาน ป้องกันสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยป่อและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยแยกเป็น สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านห้วยป่อและผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 5 ข้อ และสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่ม ปกติจำนวน 4 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไป ยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยป่อ ครูโรงเรียนบ้านห้วยป่อ คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจำนวน 32 ชุด และแนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนบ้านห้วยป่อ ผู้ปกครอง นักเรียนและนักเรียนจำนวน 30 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาและในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยป่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์เขต 2 วิเคราะห์ด้วยการหา เฉลี่ยและการแจกแจงความถี่

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 วิเคราะห์ด้วยการหาเฉลี่ยและการแจกแจงความถี่

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการหาค่าร้อยละ

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอ

สรุปผลการวิจัย

วัยรุ่นและเยาวชนในโรงเรียนบ้านห้วยปอ เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง มีโอกาสและมีความเสี่ยงที่จะเสพสิ่งเสพติด เช่น ยาบ้า เหล้า บุหรี่ ทัศนียภาพและสารระเหย ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในโรงเรียนบ้านห้วยปอจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันดำเนินงานในการป้องกันสิ่งเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองในเขตบริการยังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดกับทางโรงเรียนและไม่มีความเข้าใจและความรู้ในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน เช่น การจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดกิจกรรมควบคุมตนเองและป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในค่านักเรียน

1. ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 เห็นดังนี้

1.1 ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเท่ากันกับการขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนและอันดับที่ 3 คือ การขอความร่วมมือกับนักเรียน

1.2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับปัญหาอันดับ 1 คือ การจัดทำสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษาเท่ากันกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งเสพติดอันดับ 3 คือ การจัดเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดไว้ในวิชาต่าง ๆ

1.3 ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาอันดับ 1 คือการการจัดบุคลากรในการเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติดอันดับ 2 การจัดรายการเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้สิ่งเสพติดและอันดับ 3 คือ การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

1.4 ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับปัญหาหนัก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาอันดับ 1 คือการจัดกิจกรรมควบคุมตนเอง อันดับ 2 การจัดกิจกรรมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อยู่ในระดับปัญหาอันดับ 3 การจัดกิจกรรมศาสนาเพื่อพัฒนาจิตอยู่ในระดับปัญหาหนัก

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปัญหาหนัก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาอันดับ 1 คือการป้องกันปัญหาในตัวนักเรียน อันดับ 2 คือ การคัดกรองผู้เรียน อันดับ 3 คือการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรีเขต 2 พบว่าแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนที่ควรดำเนินงานที่สังเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอควรดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.1. บทบาทของโรงเรียน โรงเรียนควรดำเนินงานโดยกำหนดนโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งเสพติดที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้มีหลายรูปแบบตั้งแต่การป้องกัน เช่น กิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมโรงเรียนสีขาว กิจกรรมเข้าค่ายพุทธบุตร กิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาและจัดกิจกรรมนันทนาการโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม กิจกรรมทัศนศึกษา เช่น ชมสถานที่ที่ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และฟังวิทยากรให้ความรู้ การดำเนินงานของฝ่ายปกครองจัดให้มีตำรวจ เข้ามาช่วยในการดำเนินการเสริมสร้างความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับครูกับนักเรียน มีการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ ให้ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นทั้งครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง โดยมีหัวหน้าครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ประสานงาน นอกจากนั้นโรงเรียนควรให้ครูได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการจัดทำสื่อต่าง ๆ โดยโรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโทษของสิ่งเสพติด และสามารถพึ่งพาตนเองให้รอดพ้นจากสิ่งเสพติดได้ โรงเรียนควรจัดจัดให้ทีสรวรนักเรียนช่วยสอดส่องดูแลในงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน จัดหาน้ำยาตรวจปัสสาวะมาตรวจส่วนผสมของสิ่งเสพติดในปัสสาวะนักเรียน ควรเชิญวิทยากรมาอบรมนักเรียน ให้ครูเน้นกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจังโดยเน้นงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสียงตามสายเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ต่าง ๆ และความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

คิด ให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสอดส่องดูแลเพื่อนและตั้งนักเรียนแกนนำเพื่อตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด

2.2. บทบาทของชุมชน ผู้ปกครองควรมีการประสานงานด้านการป้องกันสิ่งเสพติดกับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในโรงเรียนบ้านห้วยปอ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายในชุมชนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดเช่นสถานีตำรวจ สถานีอนามัย โรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ปกครองนักเรียน มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย เพื่อวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน และเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีโอกาสตรวจสอบร่วมวางแผนการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน โดยปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ทำให้ทราบระดับปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในการกำหนดวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันปัญหานอกจากนี้ใช้เป็นข้อมูลสำหรับกระทรวงศึกษาธิการหน่วยงานในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการจัดระบบป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยมีแนวคิดในการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

1.1 ด้านความร่วมมือในการณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดที่พบว่ามีปัญหาการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดอยู่ในระดับปัญหามาก ทั้งนี้เพราะในชุมชนและโรงเรียนยังไม่มีมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายในป้องกันสิ่งเสพติดขาดการติดต่อและประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมพลศึกษา (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารายงานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนไทยเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันสิ่งเสพติด คือ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือและยอมรับ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการเสพยาเสพติด การมีเพื่อนที่เสพยาเสพติด การมีแหล่งมั่วสุม การมีแหล่งเสพยาเสพติด และการมีแหล่งค้ายาเสพติดรอบโรงเรียน มีผลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียน ในด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว และยังพบปัญหาที่น่าเป็นห่วงในกลุ่มนักเรียน เช่น การสูบบุหรี่ และดื่มสุรา ครอบครัวแตกแยก ออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นต้น

1.2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดที่พบว่าปัญหาการจัดการทำสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษาและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งเสพติดปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะครูที่ปรึกษาฯ ยังไม่มีวิธีการและเครื่องมือในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนและให้ความรู้ในเรื่องสิ่งเสพติดซึ่งครูในโรงเรียนมีภาระงานที่มากและการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในงานป้องกันสิ่งเสพติดยังมีน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา ศรีบูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนผู้วิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นปัญหา ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประสิทธิภาพของครูในเรื่องการป้องกันยาเสพติดและภาระงานที่ครูรับผิดชอบ

1.3 ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติดที่พบว่าการเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติดในสถานศึกษานั้นอยู่ในระดับปัญหามาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนยังขาดครูที่มีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์และครูยังไม่มีวิธีการและเครื่องมือในการค้นคว้า ครูมีภาระงานสอนและมีงานวิชาการที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สิ่งเสพติดในโรงเรียนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา ศรีบูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนผู้วิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นปัญหา ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประสิทธิภาพของครูในเรื่องการป้องกันยาเสพติดและภาระงานที่ครูรับผิดชอบ

1.4 ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติดที่พบว่าปัญหาการจัดกิจกรรมควบคุมตนเองเป็นปัญหาในการดำเนินงานมากเพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านระเบียบวินัยและพฤติกรรมเกิดจากสภาพครอบครัวของนักเรียนในชุมชนยังมีฐานะยากจนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำงานต่างจังหวัด ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดู โรงเรียนยังไม่ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างจริงจัง ทำให้นักเรียนขาดการเรียนรู้ด้านการควบคุมและดูแลตนเองให้ห่างไกลสิ่งเสพติดสอดคล้องกับงานวิจัยของ โฮบาน (Hoban, 1998 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องผลการฝึกทักษะพื้นฐานทางสังคมกับ

นักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม พบว่าโรงเรียนขนาดกลางประสบปัญหานักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับทักษะพื้นฐานทางสังคม ซึ่งทักษะพื้นฐานทางสังคมจะช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามกฎระเบียบของโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังขาดทักษะในการสื่อสารและทักษะในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี แต่หลังจากจัดทักษะทางสังคมให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร พบว่าการฝึกทักษะทางสังคมช่วยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมและคะแนนทดสอบหลังฝึกทักษะพื้นฐานทางสังคมดีขึ้น

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พบว่าปัญหาการป้องกันปัญหาในตัวนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีปัญหาสิ่งเสพติดส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางครอบครัว ไม่ได้อยู่และอาศัยกับบิดามารดาโดยอาศัยกับปู่ ย่า ตา ยาย ทำให้นักเรียนคบเพื่อนไม่ดีและมีโอกาสติดสิ่งเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของโสรัตน์ กลิ่นวิลา (2541 : 97 - 104) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดสิ่งเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสรุปผลการวิจัยได้ว่านักเรียนที่มีความผูกพันกับบิดามารดาและโรงเรียน นักเรียนที่ได้รับการช่วยขังภายในนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับและนักเรียนที่มีความเข้าใจในการป้องกันตนเองสูงจะมีความเสี่ยงต่อการใช้สิ่งเสพติดต่ำ ส่วนนักเรียนที่คบเพื่อนติดสิ่งเสพติดจะมีความเสี่ยงต่อการใช้สิ่งเสพติดสูง

2. แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขำบุรีรัมย์เขต 2 ที่พบว่าแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอควรดำเนินงานดังนี้

2.1 บทบาทของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนต้องมีการดำเนินงาน โดยกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งเสพติดที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้มีหลายรูปแบบ โรงเรียนต้องมีการควบคุมสื่อภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอินเตอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ควรมีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว ควรมีการจัดกิจกรรมโครงการที่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้การเข้าค่ายอบรมต่างๆ เช่น กิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการและการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในเวลาว่างของนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เป็นรูปธรรมและดำเนินการอย่างจริงจัง ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการต่อต้านสิ่งเสพติด ควรจัดหาทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักเรียน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ด้านฝ่ายบริหาร ควรมีการดำเนินงานดังนี้ พัฒนาระบบ

สารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน พัฒนาและจัดทำ โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างจริงจัง จากแนวทางที่กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเหล่านั้นจะทำให้โรงเรียนจัดทำ กิจกรรมแนะแนวครอบคลุมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจนักเรียนเป็น รายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล และสามารถดำเนินการป้องกันสิ่งเสียดังกล่าว ดังที่ สายสมร ชุนนิมิตร (2545 : 74) กล่าวว่า ปัจจัยที่จะสนับสนุนให้ระบบการดูแลและป้องกันสิ่งเสียดังกล่าวประสบความสำเร็จ ต้องมี องค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) ผู้บริการและผู้ช่วยทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความ เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญ และมีทัศนคติที่ดี ต่อนักเรียนมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนทุกด้าน 3) คณะทำงานทุกคนต้องมีการประสานงานกัน อย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอ 4) ครูที่ปรึกษาทุกคนต้องให้ความ ร่วมมือทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ จากโรงเรียน 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการ เผยแพร่ ความรู้ ข่าวสารแก่ครูที่ปรึกษาในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น เรื่องทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ซึ่ง โรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ เรื่องยศ อุดรศาสตร์ (2546 : 90) ที่กล่าวว่าผู้บริหารและโรงเรียนควรมีการสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ เจตคติที่ดี และมีทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ 2) ควรสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร อำนวยความสะดวก และจัดกิจกรรมให้ครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องใน การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 3) ควรมีการติดตาม นิเทศ กำกับ ดูแล และให้การช่วยเหลือครูที่ปรึกษาเมื่อพบปัญหาใน การดำเนินงาน และสอดคล้องกับ สุภาพ ยืนคำพะเนาว์ (2549 : 83 - 84) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสียดังกล่าว ในสถานศึกษา โดยควรมีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการออก เยี่ยมบ้านนักเรียนหรือหาวิธีอื่นที่สามารถช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้ ข้อมูลทางบ้านของนักเรียน การแต่งตั้งอนุกรรมการร่วมกับครูที่ปรึกษาในการจัดกลุ่มนักเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจ ให้กับครูที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทำให้สามารถคัดกรองนักเรียนให้ตรงกับความเป็น จริง สุดท้ายโรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้เพราะการส่งเสริม นักเรียนควรส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถส่วนมากนักเรียนจะแสดงออกมาในด้านดนตรี และ

ก็พาทำให้นักเรียนรู้คุณค่าของตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวง (2547 : 95) พบว่าการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองมีค่าไม่จำเป็นต้องทำตามความต้องการของคนอื่น นอกจากนี้ยังช่วยเพื่อนให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดได้อีกด้วยและสอดคล้องกับงานวิจัยของแซนด์เคอร์ส (Sanders. 2001 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการ ควบคุมการรายงานพฤติกรรมตนเองและการให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมการณ์วินัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมนั้นจัดอยู่ในภาวะเสี่ยง จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ และอาจถูกพักการเรียน เมื่อศึกษาหลายๆ ครั้ง พบว่า นักเรียนที่เคยถูกทำทัณฑ์บนมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเชิงลบ ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาและคัดกรองนักเรียนว่าใครที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา โดยครูที่ปรึกษาต้องมีข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาทางป้องกันที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าเพศชายควรได้รับความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมมากกว่าเพศหญิง โดยมีความประพฤตินี้ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับ โอกาสที่จะถูกทำทัณฑ์บนเพิ่มขึ้นและนักเรียนที่มีอายุมากจะสัมพันธ์กับสภาพการควบคุมภายนอก ด้านนักเรียนควรได้รับการจัดสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติด พบว่าควรสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน โดยครูเปิด โอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและบอกปัญหาของนักเรียน นอกจากนี้ครูต้องควบคุมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเอนไซโซ (Enciso, 2000 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการตระหนักถึงระเบียบวินัย (พฤติกรรม) ของนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหาร ครู และนักเรียน จากผลการศึกษา พบว่าครูและนักเรียนมีความเห็นว่ระเบียบวินัยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสม ส่วนผู้บริหารให้ความเห็นว่าครู คือตัวจักรสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านวินัยนักเรียนให้สำเร็จและขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน ส่วนนักเรียนนั้นเชื่อว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญที่สุดในการดูแลบุตรหลาน ด้านระเบียบวินัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของโนเบิล (Noble. 2001 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความเข้าใจของครูและนักเรียนที่สัมพันธ์กับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระบบข้อบังคับพฤติกรรมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและความสัมพันธ์กับทฤษฎีการจัดการ TQM (Total Quality Management) พบว่าทั้งครูและนักเรียนเข้าใจการทำงานเป็นหมู่คณะ การเอาใจใส่ ความสอดคล้องและการสื่อสาร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญสำหรับระบบข้อบังคับ ระเบียบ วินัยที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ผู้บริหารควรนิเทศ กำกับ ติดตาม และกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานให้ครูที่ปรึกษา จัดหาวิทยากรที่มีประสบการณ์ตรงมาให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาและกำหนดให้มีการประชุมร่วมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป 2.2 ด้านบทบาทของชุมชน ควรให้ผู้ปกครองมีหน้าที่เป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน

มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการกำกับดูแลช่วยเหลือ นักเรียนทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมนักเรียน โดยปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง ผู้ปกครองและครูมีบทบาทที่สำคัญที่จะทราบ ปัญหาของนักเรียน ได้มากที่สุดและมีความผูกพันกับนักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ นักเรียน ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของโฮบาน (Hoban, 1998 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องผลการฝึกทักษะ พื้นฐานทางสังคมกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม พบว่า โรงเรียนขนาดกลางประสบปัญหา นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับทักษะพื้นฐานทางสังคม ซึ่งทักษะพื้นฐานทางสังคมจะช่วย ให้นักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามกฎระเบียบของโรงเรียนนอกจากนั้นสถาบันครอบครัวเป็น สถาบันแห่งแรกที่มีความผูกพันกับตัวนักเรียน โดยเป็นสถาบันครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัย ของนิทรภรณ์ เกตุเดชา (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาสิ่งเสพติดของนักเรียนใน โรงเรียนมี สาเหตุ 3 ประการ ที่แก้ไขได้ยาก คือ เพื่อนชักชวน อยากทดลองตามเพื่อน ปัญหาครอบครัวขาด ความอบอุ่นครอบครัวแตกแยก ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวเป็นปัจจัยที่ทำให้ เกิดปัญหาสิ่งเสพติดได้ นอกจากนั้นชุมชน ผู้ปกครองควรมีการประสานงานด้านการป้องกันสิ่ง สิ่งเสพติดระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูใน โรงเรียนบ้านห้วยป่อ โดยมีการจัดตั้งกลุ่ม เครือข่ายในชุมชนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดเช่นสถานีตำรวจ สถานีอนามัย โรงเรียน องค์การบริหาร ส่วนตำบล ผู้ปกครองนักเรียน มีการประชุมและพัฒนาเครือข่าย เพื่อวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน และเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีโอกาสตรวจสอบร่วมวางแผนการป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนชุมชน ควรมีการประสานงานกับทางโรงเรียนด้านการป้องกันสิ่งเสพติดในชุมชน ทั้งนี้เพราะการป้องกัน สิ่งเสพติดจำเป็นที่จะต้องป้องกันทั้งใน โรงเรียนและชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ศรี นูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรม สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนผู้วิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นปัญหา ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประสิทธิภาพของครูในเรื่องการป้องกันยาเสพติด การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดการดูแลสถานที่ ลับตาที่เอื้อต่อการเสพสิ่งเสพติดมีผลต่อการดำเนินงานป้องกัน สิ่งเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการป้องกัน สิ่งเสพติดให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยในด้านการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนยังขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมป้องกันสิ่งเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนควรขอความอนุเคราะห์งบประมาณจาก องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนหรือสมาคมผู้ปกครองเพื่อที่จะมีงบประมาณในการดำเนินการเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะทำให้ปัญหาลดน้อยลงได้

1.2 จากผลการวิจัยการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดยังขาดการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจน และสร้างความตระหนักรู้ว่างานป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งเสพติดเป็นหน้าที่ของครูทุกคนไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูผู้รับผิดชอบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

1.3 โรงเรียนและชุมชนยังขาดการประสานงานในการจัดกิจกรรมป้องกันสิ่งเสพติด โรงเรียนควรร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด โดยการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนเพื่อประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครองพร้อมปรึกษาหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการป้องกันได้ถูกต้องเหมาะสมและ โรงเรียนควรมีการประชุมสัมพันธ์ และประสานที่ดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จิตแพทย์ องค์กรเอกชน องค์กรท้องถิ่นเพื่อที่จะให้งานป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งเสพติดมีประสิทธิภาพ

1.4 ครูในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานป้องกันสิ่งเสพติด โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมครูเพื่อการพัฒนาาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยี ที่ทันสมัยสามารถรายงานและสืบค้นได้ง่าย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาสิ่งเสพติดในโรงเรียน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนาโดยศึกษาเจาะลึกแต่ละโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศเพื่อจะทราบถึงปัญหาการดำเนินงานสิ่งเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งเสพติดในระดับชาติต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กนิษฐา กล่อมเกล้า. (2542). ยาและสารเสพติด. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2544). การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ได้
รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรมพลศึกษา. (2534). รายงานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนไทย.
กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสามัญศึกษา. (2539). สรุปและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษาคณะกรรมการป้องกันและ
แก้ไขปัญหสิ่งเสพติดในสถานศึกษา. วารสารทางวิชาการ. 8 : 14-15.
- _____ (2544). เอกสารคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร :
หน่วยศึกษานิเทศก์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :
องค์การคำครูสภา.
- _____ (2541). กระบวนการวิจัยเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
โรงเรียนสีขาวกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ (2550). แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 – 2554).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองสุขศึกษา. (2539). แนวทางดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา. วารสารเพื่อนสุขภาพ.
6 : 48.
- โกวิท วรพิพัฒน์. (2538). บรรยายพิเศษ เรื่อง มาตรการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- จรัส บัวเกตุ. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา
สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2541). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ. (2545). จิตวิทยาการปรึกษาสำหรับผู้ติดยาเสพติด.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ทัศนาศา งามมณี. (2548). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้าน
ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ธงชัย อุ่นเอกลาภ. (2541). การบำบัดรักษาผู้เสพยาและสารเสพติดแบบผู้ป่วยนอก. เอกสารงาน
วิชาการ กองประสานการปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด กรมการแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ชุมนุสนสภกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นันทารักษ์ เกตุเดชา. (2542). ศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์.
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญสม มาร์ติน. (2533). หนังสือเรียนสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- บุญเรือง ไตรเรืองรัตน์. (2538). แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
รุนแรง. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ประภาวดี ธานีรณานนท์. (2541). การเปิดรับข่าวสารการจดจำสารเสพติดและการเลียนแบบ
พฤติกรรมต่อต้านสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการป้องกัน
ยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประสาร ทิพย์ธารา. (2544). พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2541). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ :
คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประสงค์ วรรณพงษ์. (2541). การประเมินโครงการเยาวชนด้านยาเสพติดและอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเสริฐ กรวยศักดิ์. (2541). การศึกษาความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่มีต่อสิ่งเสพติดของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- ปวีณา ศรีบูรณ์. (2538). สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. ครุศาสตร์ (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์. (2547). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิชิต บังกาวงษ์. (2553). การรายงานการพัฒนาโครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติดเพื่อพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองสระ อำเภอนาเชือก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม
พ.ศ. 2553 แหล่งที่มา www.kroobannok.com/30561.

พิสิษฐ์ ทิพย์ธารา. (2544). การศึกษาวิจัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู
และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. อุดรธานี.

ฝ่ายวิชาการ บริษัทสกายบุ๊คส์ จำกัด (2544). ยาเสพติดและยาบ้าพร้อมแนวทางป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพติด. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์สกายบุ๊คส์จำกัด.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). พฤติกรรมของวัยรุ่น. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

เรืองยศ อุดรศาสตร์. (2546). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
ของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.บ.

(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

โรงเรียนอำนาจเจริญ อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2553. แหล่งที่มา www.anc.ac.th/chilcare.html -
Cached - Similar

โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 20
ธันวาคม พ.ศ. 2553. แหล่งที่มา www.damrong.ac.th/elelarning/dsrc/T5.htm -
Cached - Similar.

ลิขิต วิชญ์วินทร์. (2537). การศึกษาการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดในจังหวัด
ร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อุดรธานี.

- วาสนา เกิดผล. (2545). การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถาน
พินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิเชียร จันทะโชติ. (2540). การพัฒนาหลักสูตรการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักศึกษาอุตสาหกรรม
ศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (อุตสาหกรรมการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และ สิรินันท์ คำรงพล. (2543). จิตวิทยาพัฒนาการประยุกต์ทางการศึกษา.
วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ. (2540). คู่มือปฏิบัติงานการใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อป้องกัน
และแก้ปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จ.ราชบุรี. (2553). เอกสารประกอบการประชุม เรื่อง การ
จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จ.ราชบุรี. ห้องประชุมหลวง
ยกระบัตร ศาลากลางจังหวัดราชบุรี : 26 พ.ค.2553.
- สายสมร ชวนิมิตร. (2545). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน:แนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ของ
กรมสามัญศึกษา. วารสารวิชาการ. 5 : 71-74.
- สำนักงานกิจการพิเศษ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2543). คู่มือป้องกันและแก้ไขปัญหา
ยาเสพติด ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). โทษของยาเสพติด . กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2537). กรอบทิศทางป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติดในปีงบประมาณ 2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2545). รายงานผลการดำเนินงาน
ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : มปป.
- _____ (2547). รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี พ.ศ.
2547. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2553. แหล่งที่มา www.Oncb.go.th,
- _____ (2550). รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี พ.ศ.
2545. กรุงเทพฯ : มปป.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. ๒๕๕๐ – พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์เขต 2. (2550). แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550. นุริรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์เขต 2. อัดสำเนา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2547, 26 มกราคม). นโยบายการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา _____ (2547). เด็กอยากบอก พ่อแม่อยากรู้ครูอยากเข้าใจ กลุ่มกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักยุทธศาสตร์ ส่วนวางระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2550). สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2553. แหล่งที่มา www.oncb.go.th/.../Internet/;..
- สำนักงานศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย. (2552). คำกล่าวนโยบาย. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 แหล่งที่มา library2.parliament.go.th/resource/content/2552/jun352.html - *Cached - Similar*
- สุชา จันท์เอม. (2540). จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุโท เจริญสุข. (2519). เทคนิคความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นสโตร์.
- สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย. (2544). ยาและสารเสพติดให้โทษ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภลักษณ์ หาญสุรนนท์. (2544). การติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาและการป้องกันการแพร่ระบาดของยาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สุภาพ ยืนคำพะเนาว์. (2549). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมควร กวียะ. (2540). สื่อมวลชนดลชีวิต. กรุงเทพมหานคร: แก้วน้ำ.

- สมนึก ชัชวาล. (2538). ความผูกพันที่มีต่อสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนศึกษาเฉพาะ
กรณีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- โสรัศน์ กลับลีลา. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳເນາ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลปึงกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. (2549). แผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วน ตำบลประจำปี 2550. อุดສຳເນາ.
- อริยา คูหา. (2546). แรงจูงใจและอารมณ์. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Enciso, R.P. (2000). "Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Students, Teachers,
and Administrators", *Dissertation Abstract International*. 56 : 39 – 04.
- Hoban, A. E. (1998). "The Effects of Prosocial Skills Training on Students with Discipline
Problems", *Dissertation Abstract International*. 72 : 36-01.
- Noble, A. L. (2001). "An Assessment of Teacher and Student Perceptions Regarding
Necessary Elements for Secondary School Discipline System and how those
Elements Align with Total Quality Management Theory", *Dissertation Abstract
International*. 110 : 62 – 01A.
- Sanders, K. (2001). "An Investigation of the Relationships among Level of Control, self-
reported Behavior and Discipline Referrals among Ninth Grade Students",
Dissertation Abstract International. 105 : 62 – 06A.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

บุคลากร

บุคลากรกรม

- กรรณิการ์ ส้ารวมจิต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- เกียรติศักดิ์ อิดประโคน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- จิราภรณ์ คงพรหม ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- ฉัตรพล เจริญศิริ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- ฉัทชนันท์ สมภักดี ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- จาริกา ไชยศรี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- ทับทิม เอี่ยมศิริ ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- เทียม หิงประโคน ประธานอสม. หมู่ 12 ค.บึงกุ อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- ทวน อิดประโคน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ค.บึงกุ อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- นิวัฒน์ สวดประโคน ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- นงนุช พูลผล ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

- นภดล สุขสวัสดิ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- บาน สีสวย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 12 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- ปราโมทย์ วรกะโทก ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 12 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- ประทีป อิคประโคน สมาชิกสภา อบต.หมู่ 9 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- ปิยะ อามาตร ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- วชิร ศรีพลกรัง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- วิจิต เมียดเดียว ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- วิวรรธ เคื่อนแหรัมย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- วีระชัย ศรีพิทักษ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- ศศิภา พรหมเอาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- สง่า คุงจันทน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- สมุทรว วงศ์ประนุท อสม. หมู่ 6 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.

- แสงเทียน ขามดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 12 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- สมจิน ปาประโคน ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- สำเนียง ปานะโปย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- สำเร็จ อาสาประโคน อสม. หมู่ 6 ต.ปึงกู อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- อัมพิกา พลเยี่ยม ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- อิสราภรณ์ พวงประโคน ครูโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- อุไร โคตรลือชัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด

ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด ด้านกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวทางในการดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ด้านการจัดสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดกับนักเรียน ด้านการจัดสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดกับผู้ปกครอง ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. แบบสอบถามมี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมี
จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน
โรงเรียนบ้านห้วยปอ จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวความคิดในการหาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่ง
เสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายปิดหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการ
ดำเนินงานสิ่งเสพติดของโรงเรียนบ้านห้วยปอ

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อ
การปฏิบัติงานในหน้าที่และสถานภาพของท่านแต่ประการใด เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏ
ออกมาในภาพรวม แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นายนภดล เฮ่ประโคน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความตามสภาพที่แท้จริง

1. ท่านอยู่ในฐานะ

() ผู้บริหาร โรงเรียน () ครู

() คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพศ

() ชาย () หญิง

3. ระดับการศึกษา

() ปริญญาตรี () มัธยมศึกษาตอนปลาย

() มัธยมศึกษาตอนต้น () ประถมศึกษา

4. อายุ

() ต่ำกว่า 40 ปี () 41-50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จังหวัดบุรีรัมย์ ในแบบสอบถามนี้ ในแต่ละข้อให้ละเอียดแล้วพิจารณาว่า โรงเรียนของท่านเกิดปัญหาในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับปัญหาของการดำเนินงานเพียงระดับเดียวโดยเลือกจากระดับปัญหา 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการขอความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด					
1. การขอความร่วมมือกับตำรวจ					
2. การขอความร่วมมือกับนักเรียน					
3. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง					
4. การขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน					
ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
1. การจัดเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในบทเรียนต่าง ๆ					
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งเสพติด เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี อบรมพุทธบุตร					
3. การจัดทำสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษา					
4. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้นักเรียนศึกษา เช่น แผ่นพับ ใบความรู้					
5. การจัดอบรมนักเรียนกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
6. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
7. การจัดอบรมบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
8. การจัดตั้งคลินิกปรึกษาปัญหาสิ่งเสพติดในโรงเรียน					
การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
9. การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
10. การจัดรายการเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้สิ่งเสพติด					
11. การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ					
12. การจัดบุคลากรในการเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด					
ด้านการฝึกทักษะชีวิตเพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด					
13. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายสิ่งเสพติด					

การดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด ในโรงเรียนบ้านห้วยปอ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. การจัดกิจกรรมหันหลังให้สิ่งเสพติด					
15. การจัดกิจกรรมสุขภาพวัยรุ่น					
16. การจัดกิจกรรมศาสนาเพื่อพัฒนาจิต					
17. การจัดกิจกรรมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
18. การจัดกิจกรรมควบคุมตนเอง					
กิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
19. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
20. การคัดกรอง					
21. การส่งเสริมนักเรียน					
22. การป้องกันปัญหา					
23. การส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวความคิดเห็นในการหาแนวทางในการการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- 5 หมายถึง แนวทางที่ควรดำเนินงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง แนวทางที่ควรดำเนินงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง แนวทางที่ควรดำเนินงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง แนวทางที่ควรดำเนินงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง แนวทางที่ควรดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด	ระดับของการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
ด้านความร่วมมือในการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด					
1. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติด					
2. ควรจัดทำรายงานสภาพการใช้หรือติดสิ่งเสพติดกับหน่วยงานภายนอก เช่น ตำรวจชุมชน อบต.					
3. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจชุมชน อบต. นิเทศติดตามการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด					
4. ควรมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน					
ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
5. ควรรวมเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดไว้ในวิชาต่าง ๆ					
6. ควรจัดตั้งชมรมต่อต้านสิ่งเสพติด					
7. ควรอบรมครูให้มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด					
8. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้สิ่งเสพติด					
9. ควรจัดอบรมนักเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
10. ควรเชิญผู้ที่สามารถเลิกเสพสิ่งเสพติดมาให้ความรู้แก่นักเรียน					
11. ควรอบรมครูด้านการให้คำปรึกษามากขึ้น					
ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติดกับตัวนักเรียน					
12. นักเรียนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน					
13. มีการแต่งตั้งนักเรียนเป็นสายสืบติดตามข่าวเกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
14. ให้นักเรียนเข้าค่ายอบรมพุทธบุตร					

แนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติด	ระดับของการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
15. ควรสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน โดยครูเปิด โอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
ด้านการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันสิ่งเสพติด ในผู้ปกครอง					
16. ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน					
17. ผู้ปกครองมีบทบาทเป็นคณะกรรมการป้องกันสิ่งเสพติด					
18. ผู้ปกครองควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
19. ผู้ปกครองและครูควรมีการประชุมปรึกษาบ่อย ๆ					
20. การจัดตั้งชมรมเพื่ออาสาแก้ปัญหาสิ่งเสพติด					
21. การส่งสายสืบติดตามข่าวนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสิ่งเสพติด					
ด้านการจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
22. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
23. การคัดกรองผู้เรียน					
24. การส่งเสริมนักเรียน					
25. การป้องกันปัญหาในตัวนักเรียน					
26. การส่งต่อนักเรียน ไปพบผู้เชี่ยวชาญ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะสอบถามแนวความคิดเห็นถึงปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันสิ่ง
เสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง โปรดเขียนแนวความคิดของท่านในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน

ด้านการประสานงาน

.....

.....

ด้านการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

.....

ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

.....

ด้านการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด

.....

ด้านการฝึกทักษะชีวิต

.....

ด้านการจัดกิจกรรมทางเลือกต่อต้านสิ่งเสพติด

.....

ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

.....

แนวคำถามสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน

1. นักเรียนทราบหรือไม่ว่ากิจกรรมใดบ้างที่โรงเรียนจัดเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนคิดสิ่งเสพติด
.....
.....
2. กิจกรรมใดที่โรงเรียนบ้านห้วยปอดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติดที่ผ่านมากิจกรรมใดมี
ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียนได้มากที่สุด
.....
.....
3. นักเรียนคิดว่าโรงเรียนบ้านห้วยปอควรจัดกิจกรรมใดบ้างเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดของนักเรียน
.....
.....
4. นักเรียนคิดว่าสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปออย่างไร
.....
.....

แนวคำถามสัมภาษณ์สำหรับผู้ปกครอง

1. ปัญหาสิ่งเสพติดในบุตรหลานของท่านมีหรือไม่อย่างไร
.....
.....
2. ปัญหาสิ่งเสพติดของบุตรหลานและเยาวชนในหมู่บ้านมีหรือไม่อย่างไร
.....
.....
3. นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปอมีปัญหาสิ่งเสพติดหรือไม่อย่างไร
.....
.....
4. กิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนควรกระทำและมีส่วนร่วมในการป้องกันสิ่งเสพติด
.....
.....
5. กิจกรรมใดบ้างที่ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการป้องกันสิ่งเสพติด
.....
.....

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ. ๐๕๔๕.๑๑/ว๘๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง

จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมจิน ปาประโคน

ด้วย นายณกมล เข่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ ศธ. ๐๕๔๕.๑๑/ว๘๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณจิราภรณ์ กงพรหม

ด้วย นายนภดล เอ่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สิริภานุมาศ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ ศธ. ๐๕๔๕.๑๑/ว๘๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณนกร ศรีสุริยชัย

ด้วย นายมงคล เฮ่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ
เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน
ขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ ศธ. ๐๕๔๕.๑๑/๗๑๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง

จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบึงกุ

ด้วย นายนภดล เฮ่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัยเขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ
เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
ที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายนภดล เฮ่ประโคน ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่ม
ตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ ศธ. ๐๕๔๕.๑๑/๗๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านห้วยปอ

ด้วย นายนภคล เฮ่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์
เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดใน โรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัยเขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ
เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจก
แบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้า
เก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้ให้สัมภาษณ์

เรียน

ด้วย นายนภดล เฮ่ประโคน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์
เรื่องปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนบ้านห้วยปอ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็น
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ขอกความอนุเคราะห์จาก
ท่านให้นายนภดล เฮ่ประโคน เข้าสัมภาษณ์เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีความสมบูรณ์และใช้
เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่เชื่อถือได้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 16 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (IOC : Index Item of Objective Congruence) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

แบบสอบถามตอนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	1	2	3			
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

Alpha = 0.9254

ตาราง 16 (ต่อ)

แบบสอบถามตอนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่					
	1	2	3	3		
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

Alpha = 0.9254

ตาราง 17 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (IOC : Index Item of Objective Congruence) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

แบบสอบถามตอนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่					
	1	2	3	3		
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

แบบสอบถามตอนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่					
	1	2	3			
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อที่ 25	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้

Alpha = 0.8962

ประวัติย่อของผู้วิจัย

86437

ชื่อ	นายนภดล เอ่ประโคน	วท 362.194
วันเดือนปีเกิด	22 กรกฎาคม 2512	วท 362.194
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 252 หมู่ 5 ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	วท 362.194
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านห้วยปอ ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2532 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2536 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	